Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

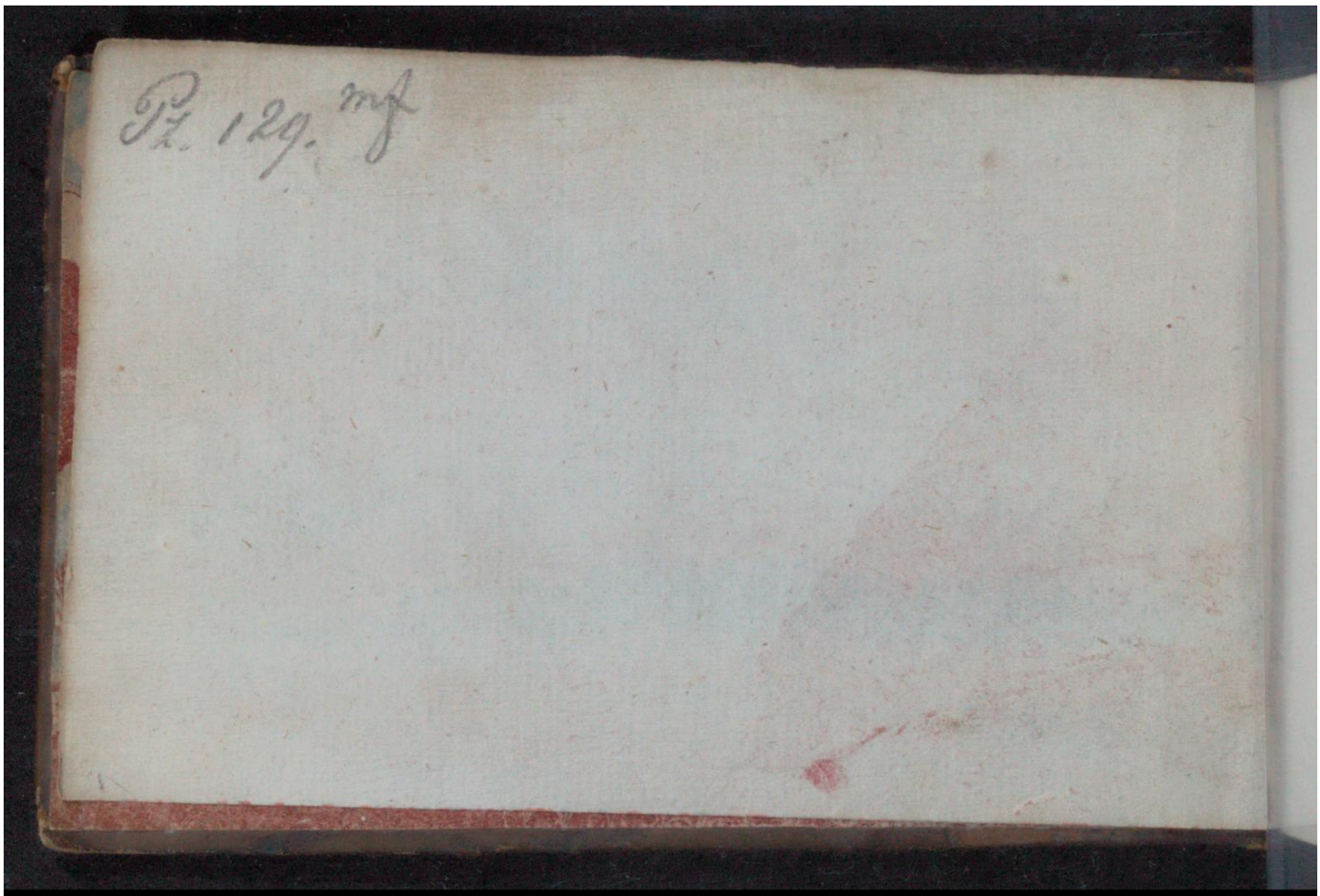

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

KW 174 F37

IAN VANDER VEENS

RAADTSELEN

Uyt gebeelt met Zin-Rijke uyt leggingen, jeder uytlegginghe is Genombreert met de Nomber des Raadtſels, daar achter aen is by gevoeght, ſyn Gulden ende Yſeren Eeuw, als mede een Nikkers-Praatje Nopende de quade Proceduren van Engelant.

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage.

Tot DEVENTER,

Gedruckt by JAN COLOMP, Boeckdrucker woonende inde Pol-ſtraet. Anno 1653.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

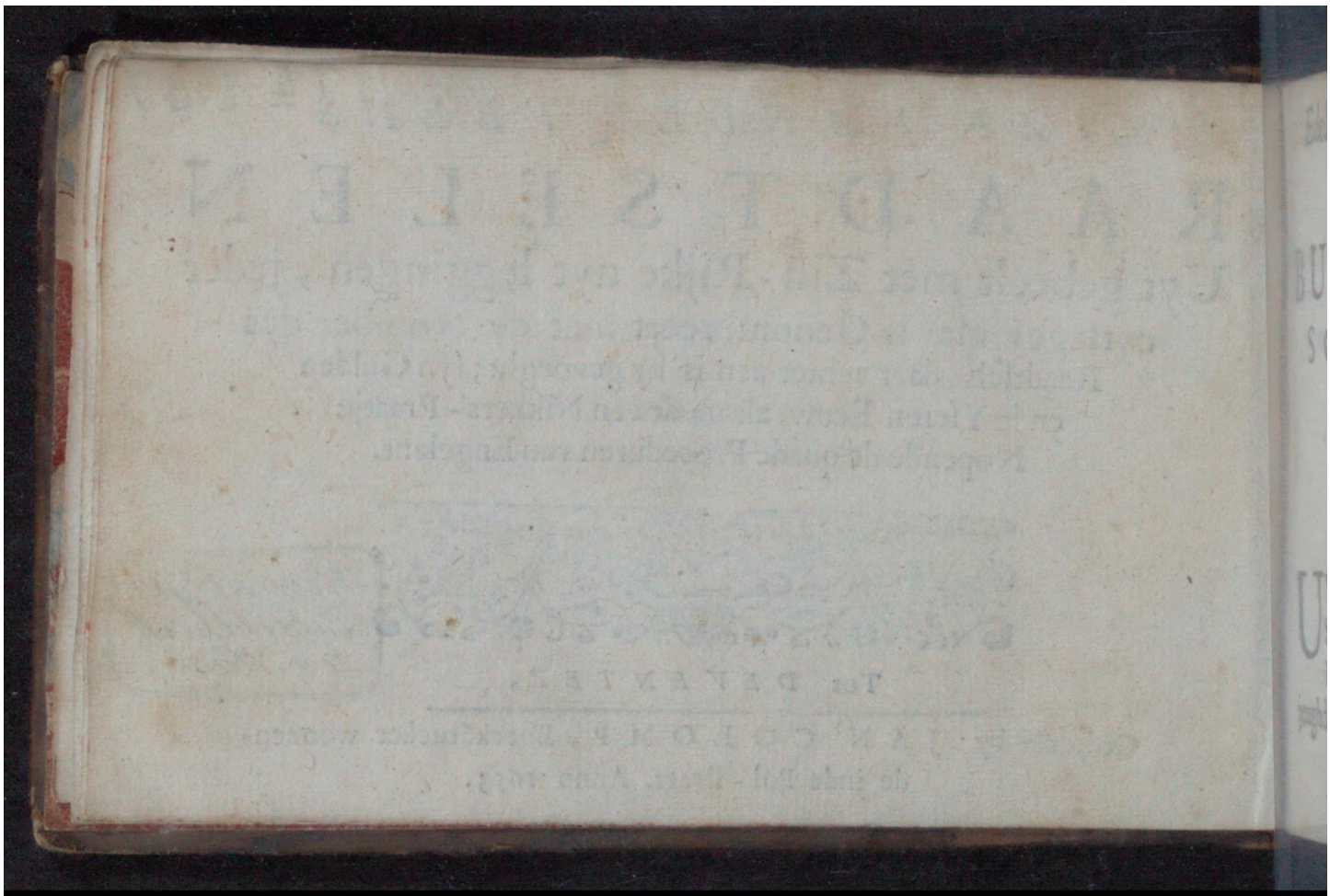

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Edele Eerentfeste Achtbaere wyse ende seer beschey-
dene Heeren,

BURGEMEESTEREN SCHEPENEN ende Raedt der oude vermaerde Anze ende Coop-stadt Deventer.

Mijnne Ghebiedende Heeren,

UYT de verscheydenheyt des Natuurs ofte genegentheden, is het Spreek-woordt gebooren, als dat een jeder Mensch zijn eygen Pop heeft daer hy mede speelt: de Poëzye is de mijnne vander jeughd an geweest, waar op ik wel gedoelt maer 't Rechte wit niet ge-

 troffen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

troffen hebbe vermits *Pegaſi - Bron* my geweygert is en ſchoon de tijt die alles ſlyt, myn weynige noch heeft vermindert, ſoo en heeft niet tegenſtaende de onvermogentheyt de genegentheyt niet connen vernietigen? gelijk de vrucht - dragende Boomen allengs af - nemen deur ouderdom, Evenwel betonen aen bloeſſemen en bladen ook ſomtijts an de weynigh vruchten haeren Aerdt, ſoo gaat het ook met my veel bladen weynigh vrucht, waer deur ik meenichmael vaſtelijk voor - nam de penne geheel ende al te laeten ruſten, 't gunt door het een oft ander voor - val worde belet 't zy deur anradinge der zinnen, oft anporringe van vrinden oft goede bekende of luſtigheyt des gemoets, tot eygen vermaek, het voornemen ſomtijts veranderde, Edoch en dachte nooyt daer inne ſoo wyt te verzeylen dattet tot een Boecxken gegroeyt ſoude hebben, was ook twijffelachtigh, oft ik dit deur den druk gemeen ſoude maken oft niet, maer deur bidden ſo deur vrinden als bekende ben ten leſten verwonnen, ſo dat daer in bewillighde, te meer, alzoo my bewiſt is de gewoonte vande

Jeuchd'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Jeuchd', dat is, malcanderen dikwyls Raadtſelen voor te ſtellen, welker ſchynnen in 't Bordeel van *Venus* bedocht te ſyn, het gunt mennigh Eerbaer Perzoon het bleeke Couleur, bloedigh blooſen doet, werdende alzoo vande ſchaemte meer als overweldight, vertrouwe datze in deſe mynne Raedtſelen beter luſt, als tot de qualijk luydende ſullen hebben, de Raadtſelen ſyn voor veele Eeuwen gebruykelijk geweeſt, gelijkmen leeſt van Samſon welker een Raadtſel uyt gaf an de Jongelingen der Philiſteen, *Flavius Ioſephus* daer hy ſchrijft tegen *Apionem*, vermelt als dat den wijſen Conink Salomo, ende Iromus Conink van *Tirus*, 't welke heel goede vrinden met malcanderen waren ſich beproefden met Raadtſelen, daer op ſtellende ſeker Somma van Penningen, voor de welke in gebreke bleef van op-loſinge, ten eynde den Conink van *Tirus* meeſtendeel in boete verviel, ook waſſer doenmaels by den Tierier Conink een verſtandigh Man, *Abdemonus* genaemt, welker des Coninkx Salomons Raadſelen dikwyls uytleyde, ende aen gemelte Salomon eenige weder uyt gaf,

 welker

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

welker Salomon mennighmael niet en coſte ontleden, ten eynde Salomon ook ſomtyts moeſte boeten, nemende alzoo deſe verſtandige Vorſten haer vermaek in des anders ſcharp-zinnigheyt, men leeſt ook mede als *Eſopus* van *Samyen* vertrokken ſynde, ſich begaf by den *Babyloniſchen* Conink *Licurius* welker ook mede anden Conink van Egypten ende die van Egypten wederom anden Conink van Babylon malcanderen Raedſelen toe ſonden, ende welker in gebreke bleef van oplooſinge d' een den anderen moſt uyt keeren ſeker Somma daer op geſtelt, ſoo dat den Babelonyſchen Conink deur hulpe van *Eſopus* de overhant behiel, ſegge daer by, dat van outs de Raedſelen vermaeklykheyt heeft veroorzaekt, gelijk het noch heden doet als die na gelegentheyt des tijts noch eenige nuttigheyt baren om de Harſenen t'ontſluyten, verhope dat dit een beſſemken ſal verſtrekken om min of meer de vuyl clinkende onnutte Raedſelen weghte vegen, hebbe hier achter by gevoeght de *Gulden* ende *Yſeren Eeuw* oft *Waerheyt* ende *Leugen*, te kennen ghevende, hoe jeder ſyn gewiſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

gewiſſe behoort te bepaelen, om niet lichtelijk tot ſich te trekken 't gunt hem onſeker ofte twijffelachtigh dunkt toe te comen, 't waer gevoeghlijk dat het heden ſoo waar 't welk U. Ed. veel ruſte ſoude baeren, maer

't Waer een Kartouw'-ſchoot in der Advocaten Beurs,
Een Peſt ook inde Buyl van alle Procureurs,

Tot een Spiegel wat vrucht de *Waerheyt* ter eenre ende de *Leugen* ten anderen genereren, tot beſluyt hebbe hier achter by geſtelt een *Nikkers* Praatje Nopende op d' ongereghtighe Proceduren van Engelandt verhope dat U.Ed. jets vermakelijkx dit deur leſende daer inne ſult vinden, als U. Ed. vande Eerlijke ende Heerlijke ſlavernye wat ſult ontlaſt ſyn, U. Ed. gevoelt ende beproeft beſt oft *Anthonius* de *Gueverre* met ſyn ſpreuke U. Ed. oft diergelijke wel recht heeft getreft, daer hy ſeyt,

Men vindt geen Menſche ſoo ongeruſt van harte,
Als die geene welker met de ſaken der Gemeente haer moeten becommeren.

't Is dan ſomtijts wel nodigh dat die ſulke ſich met jet nieus veranderen,

tot

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

tot verquikkinge des gemoets, ende alzoo ik vaſtelijk meene dat dit wel myn leſte werk ſal ſyn, te meer alzoo mijn Keerſſe inde pijp brandet, hebbe des niet cunnen ofte durven nalaten U. Ed. dit ſelve te offeren, alzoo ik ongemeen deur U. Ed. Cordiale beleeftheyt aen my betoont ten hooghſten ben verbonden, 't gunt ik niet en weet te verſchulden als alleen den Almachtigen te bidden dat hy U. Ed. in alle voorſpoedt zegene hier ende hier namaels, ben ende blyve geſtadigh

Edele Eerentfeſte Achtbare wyſe voorſinnige ende ſeer beſcheydende Heeren Burgermeeſteren Schepenen ende Raadt, mynne gebiedende Heeren,

U. Edel.

Ootmoedigen Dienaer ende mede Burger,

JAN VANDER VEEN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

IAN VANDER VEENS
RAEDSELEN.

I.

Ck ben van Oud' en Ed'le Aerd,
Die Noach hiel in grooter waerd'
En Loth coſt tuyghen van myn daeden,
By my en heeft gheen Reuſen kracht
Die minſt beproeven mijnne macht.
Sijn wijs en dubbel wel beraeden,
'k Schroom niemandt niet dit vry ghelooſt,
Ik grijp de Princen wel by 't Hooft,
Wanneerſe my onmatich quellen,
'k En pas op Duyts of Deenſch Geroep,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Noch ſnorkery van Pool of Poep,
Ik kanſe haeſt ter neder vellen:

2.

'K En ben 't niet ſprack een Jonck-Gheſel,
'k En wilde ook niet dat ik het waer
Nochtans ſoo hoop ik evenwel,
Dat ik het worden ſal hier naer.

3.

IK die na Syrachs wijſe Leere,
Door hulpe veele boosheyts keere,
En maek deur traenen dikwijls vreuchd,
Maer als ik oudt ben en verſleten,
Dan wordt mijn goedt-doen haeſt vergeten,
Soo weynigh achtmen vaek de deught.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

4.

EN is het niet een groote ſmart?
Een brandt is in mijn harde hart,
De Schoonſte is veer van my ghetoogen,
Hoe veerder die van my vertreckt,
Hoe 't Vrouw-volk meer op my vergekt,
Deur 't vuyrigh ſtraelen van mijn ooghen
Haar anlock is tot my ſoo groot,
Dat zy my ſtreelen in haer ſchoot,
En wat zy meer met my bedrijven,
Daer van te roemen, niet en voeght,
In 't cort zy ſyn met my vernoeght,
't Gheheym moet inde penne blijven.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

5.

DEn grootſten Predicant die heefter twee ghebonden,
Twee Echtelijk ghetrouwt, en beyde ſonder zonden
Daer was noyt rijker Paer noch ſlechter Feeſt beſtemt,
De Bruydt was moeder-naekt, de Bruygom ſonder hemt.

6.

MEn handelde met my te ſtraf,
En moeſte levendigh in 't Graf,
Mijn ſchijn van doodt die werd' beſchreyt,
Want Godt (die 't anders hadt beleyt,)
Verloſte my, ik Word' en Slaef,
En daer na meerder als een Graef,
Die doodts bedroch beſchreyde ſeer,
Diens rechte doodt beſchreyde ik weer,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En was dat niet een wond're ſchik,
Deur waen ſchreyd' hy, met recht ſchreyde ik.

7.

DAt niet en deughd werdt wegh gheſmeten,
Waer voor iſt goedt, dat wild'e ik weeten,

8.

IK ben Onnoſel ende vry,
Van ſwarte konſt of Tovery,
Van moordt of Dieft of and're ſchanden,
Waer toe dan ſulken wreeden ſtraf?
Te moeten in een ſteenen Graf,
Tot polver of tot aſch verbranden.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

9.

DAer werdt verſcheyden aerdt van kruyt,
Verſamelt in een rouwe huydt,
Waer deur ſeer fray gediſtileert werdt,
Een nat van 't rijk Beloofde-landt,
't Gunt Rijk-dom Heyl en zegen plant,
Daer onſe Neer-landt deur ge-eert werdt.

10.

MYn Suſter is mijn Moey, haer Zoon mijn Neef en Broeder,
Mijn Moeytjes Suſter, is mijn Suſter ende Moeder,
Ik en mijn Suſters kindt mijn Moey en Moe'er te gaer,
Wy ſyn gheſprooten 't ſaem gheteelt van eene Vaer,
De Vader van ons twee is oock ons Beſte-Vader
Wie is van Maeghſchappy of bloet-verwantſchap nader?

Onnoſel-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Onnoſelheyt en dronk gaf, min te langhen bot,
Die dit gheraden can krijght eere tot een lot,
En die het niet en raedt dat moet een ſlecht Hooft weſen
Vermits ons Vaders Naem hier inne ſtaet te leſen,
Ook van een ſteenen Beeldt de Vrouwe van mijn Va'er,
Soo word' mijn Beſte-vaer een droevigh Weduwnaer.

II.

'K Ben rondt van Hooft en gladt van huydt,
Dies val ik mennigh Man te buyt,
Die my mijn ondergank bereyen,
En my ontkle'en tot haer gherijf,
En ſchenden mijn Sneeu-witte lijf,
Die 't ſelve vaek daer na beſchreyen.

Hoe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

12.

HOe meerder ik na winſte ſta,
Hoe dat ik meer te rugge ga,
Dies gaen ik vaek verkeerde ganghen,
En veele die daer gaen verkeert,
Om al te Hoogh te zijn gheleert,
Die blijven in mijn gaeren hanghen.

13.

GEbonden werd' ik veyl ghebrocht,
En voor een Heyden Slaef verkocht,
En meeſt'lijk die my koopt die ſteelt my,
d'Onſuyv'reydt werdt door my verjaeght,
Tot eer van mennigh' reyne Maeght,
Raedt wat ik voor een aerdigh Beelt zy.

'kEn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

14.

'K En voer gheen pracht noch hovaerdy,
Al buyght ſich yeder een voor my,
En werd' beſocht van kleyne' en grooten,
Wat Vorſt can meerder eer geſchien?
Want d' alder-grootſte Edel-lien,
Sich nederigh voor my ontbloten,
'k Verlate niemandt inder noot,
Al waer't een Bedelaer om Broodt,
'k En viere niemandt om ſyn kleeren,
Noch werd' ik mennighmael gelaekt,
Van achter-klappers vuyl gemaekt,
Die my voor dank met ſtank vereeren.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

15.

Ik leef van water hout en windt,
Daer ben ik ganſch'lijk toe ghezint,
Nochtans des windts en waters noodt,
Voor-ſeydt my mennighmael de doodt.

16.

Ik heb myn goedt meeſt alle-gaer,
Geleyt an myn gewoone waer,
Wat ſal ik wenſchen ſeghtet my,
En wat voor wenſche ſtaet my vry,
Soo 'k wenſch dat ryſingh mach geſchien,
Soo wenſch ik quaet voor d' arme lien,
En wenſch ik oock den armen goet,
Soo wenſch ik om myn tegen-ſpoedt,

O lieve

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

O lieve Heer doet u geval,
'k En weet niet wat ik wenſchen ſal,
Het ga ſoo 't ga Godt is myn heyl,
Nu raedt wat waren heb ik veyl.

17.

IK leef van water windt en ſteen,
Daer mede moet ik ſyn te vreen,
Men noemt my t' onrecht vaek een dief,
En ben noch alle-mans gerief.

18.

MYn rugh is rondt 'k heb hooft noch krop,
Schier als een Schild-pad ſonder kop,
En mynne maegh (die dikwijls heet werdt)
En krijght noch gras noch kool noch ſtruyk,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer dat my nutſt is inden buyk,
Wel meeſt van ratte-kruyt gekneet werdt.

19.

IK ben een doctoir van deux-aes,
En maeke deur myn dranken,
De wijſe' en Hoogh-geleerde dwaes,
De ſtille vol van ſot gheraes,
Geſonde luy tot kranken.

20.

IK word gebruykt tot goedt bericht,
In veele zaeken van gewicht,
Die dikwijls ſyn van groot belangen,
En nergens om, (iſt niet een plaegh?)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Als dat ik op twee zyden draegh,
Soo doetmen my gerecht'lijk hangen.

21.

AL waer ik reys 'k en reys niet om,
En ben te huys waer dat ik com,
Men wenscht my vaek de hulp des Heeren,
Het welk een walging is voor my,
Wat dat ik voor een voghel zy,
Dat speurtme licht'lijk aen myn veeren.

22.

IK ben gesprooten van 't geslacht,
Dat liever in een Modder-gracht,
Als in Paleysen wilde wesen,
En koos het vuylst' voor 't reynste goedt,

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Een drek wel voor een Rooſen-hoedt,
Maer ik ontaerd haer ganſch in deſen,
Vermits ik ſuyver ben en ſchoon,
En by de netſte luyden woon,
Die door myn hulp 't onreyne keeren,
Dit is een les voor jonge lien,
Wanneerſe quaet van d'Ouders ſien,
Sulkx niet te volgen, maer te weeren,

23.

WAnneer myn Ad'ren ſyn vol windt,
Soo comt de geen die my bemint,
En kittelt my na ſyn vermeugen,
En maekt dat mynne ſtemme beeft,

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die ſulken angenaemheyt heeſt,
Dat ſchier de droeve ſich verheugen.

24.

DE hovaerdy heeft my beſint,
Om dat ze recht in my bevindt,
Een weſen dat ze ſoo Bemindt,
En lieft ghelijk haers Moeders kindt,
Ik bootſe na al watze doet,
Want ſietſe ſuer of ſtuer of ſoet,
Of geeft haer oogh een minne-ſtreek,
Of lodder-lonkt na d' ander week,
Of ſietze pruyls of prats of bly,
Al ſooze doet, ik doe als zy,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En beeld' haer af met myn gelaet,
Al wat haer wel of qualijk ſtaet.

25.

IK voel in myn geringe ſtaet,
Hoe 't met een deftigh Prince gaet,
Die wel behartight het regeeren,
Hy veylight alles door de ſtraf.
De quaede zeden ſchaft hy af,
Op dat ſyn rijke blyf in eeren,
Hy ſtilt en maticht jeders klaght,
En neemt op alles vlytigh acht,
Des leeft hy weynigh-tijts in weelden,
Van onruſt is hy ſelden vry,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En deese ſlaefsche Heerſchappy,
Die machmen recht by my at-beelden.

26.

VOor geen Apoſtel roem ik my
Hoe wel ik ſonder Tovery
De ſtomme klappen doe ſeer vaerdigh,
Ik voer de Naeme van die gheen,
welk twee-mael hier is over-le'en,
Dan ſynnen Naem draegh ik onwaerdigh.

27.

'K Verand're dikwijls van gelaet,
En wiſſel mennighmael van Staet,
Van Meeſter werd' ik vaek tot ſlaef,
Van knecht een Heere Prins of Graef,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ook werd' my wel een Keyſers Kroon,
Of Coninkx Scepter angeboon,
Dan 't gaet met my haeſt op en af,
En krijgh daer naer een Harders ſtaf,
Ik ſwijge nu van ſtaet of pronk,
Maer dikmaels ben ik grijs en jonk,
Het waer te wenſchen jonk en grijs,
En daer beneffens Godd'lijk-wijs)
Maer 't grijſe-hair verlaet ik ras,
En blijf dien ik te vooren was,
Myn Gulden Scepter die ghy ſiet,
Is maer een ſchaduw' van 't gebiedt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

28.

WY syn geteelt van sulken aerdt,
't Gunt voormaels loff'lijk was vermaerdt,
Geciert met Vorstelijke naemen,
En die ons waeren toe-gedaen,
Syn meest'lijk van ons af-gegaen,
Soo datze sich nu onser schaemen,
Een treff'lijk Keyser hebben wy,
Tot een verwant, of Maechschappy,
Genaemt na 't puyk der Roomscher Helden,
Altijt vermerder van het Rijk,
Die naulijk hadde syns gelijk,
Het gunt de faem ten hooghsten melden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Soo datter meningh Ambachts-man,
Den arbeydt liet en hing ons an,
En eerden ons in Bachi-Kerken,
Doch haeſt vergingh haer vreuchden-zangh,
Wy raekten tot een onder-gangh,
En ons Beminders meeſt an 't werken.

29.

MYn lieve Moeder ſant my uyt,
Op 't water ſonder ſchip of ſchuyt,
Beval my Godt en ook de ſtroomen,
Myn grootſte Vyandts naeſte Bloedt,
Heeft my voor ondergangh behoedt,
En ben geſondt we'er t' huys gecomen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

30.

WAer datmen reyſt of Schepen ſendt,
Is mynnen Naem ſeer wel bekendt,
'k Ben groot van macht, en Rijk van goedt;
Doch 't is met my al Ebbe en vloedt,
Maer myns gelijk men noyt en vandt,
Noch ook ſoo grooten dwingelandt,
Door my ſoo werdt men Rijk en arm,
Door my comt blyſchap en gekarm,
En ben het Vader-landt een ſtut,
't Gunt door my heeft het meeſte nut,
En veel die 'k overvloedigh ſpijs,
En vaſten noch op haere wijs.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

31.

IK ben te wonder wel gebekt,
Door my werdt veel geheym ontdekt,
Door my geſchieter goedt en quaedt,
Door my comt vreede twiſt en haet,
Door my comt Moordt, en heyl en ſpoedt,
Beſwaert en een geruſt gemoedt,
Bedrogh en ook recht-vaerdigheyt,
En goeden raedt, en quaedt beleyt,
Godd'loosheyt en der Zielen ſpijs,
Onachtbaerheyt en lof en Prijs,
d'Oprechte Leer, en Kettery,
Ontelbaer meer geſchiedt door my,

Door

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Door my ſoo werdt men Hoogh-geleert,
En weder mennigh heel verkeert,
In't kort wat lof comt my dan toe,
Die 't quaet ſoo wel als 'tgoede doe,
Soo yemandt werdt door my gelaekt,
Ik werdt ſoo ſwart als hy gemaekt.

32.

IK werd misbruykt dat weetmen wel,
En dat van mennigh Ionk-Geſel,
Myn ſtem is ſoet myn huydt is geel,
Des raek ik dikwijls int Bordeel,
Vaek daermen 't beſte danſt en ſpeelt,
Daer werd ik aldermeeſt geſtreelt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k En doe geen zonde'en blijve kuys,
En komm' als Reynne Maeght weer t' huys,
Maer vechtme daer ik ben omtrent,
Soo werd ik somtijts wel geschendt.

33.

IK ben van verwe bruyn en teer,
Doch mach wel tegen windt we'er,
En heb soo wyt gereyst ter zee,
Als oyt een sterff'lijk menische dee,
Vaek haetet my de hovaerdy,
De nette Meysjes schouwen my,
En proper myd't my om syn kleedt;
Nu siet in 't veers hoe dat ik heet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

34.

HOe krevelen dus aen myn krop,
U ving'ren, als (een ſpinnekop,
De welke in't webb' loopt na de vliegen)
Met d' ander handt roert ghy den duym,
(Gelijk of yemandt ſprak te ruym,
En Meeſterlijk beſton te liegen)
Waerom houdt ghy my inde klem?
En dwingt van my myn ſoete ſtem,
(Meent ghy de Vryſters ſoo te trecken)
'k Ben teder doet my geen gewelt,
Want licht'lijk werde ik ſoo onſteldt,
Dat my myn ſenuwen verrekken.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

35.

EEn Huyſman draeght in ſynne Mandt,
Niet anders als groot onverſtandt,
Indien hy langer had getoeft,
Soo waer't wat nuts tot ſyn behoeft,
Of had hy niet te lang gewacht,
Soo hadd' het hem wat winſt gebracht,
Wegh met u waer wech ſotte kuyf,
Ghy ſout bederven al myn ſtruyf.

36.

DE weelderige deur ghenucht,
Die drijven my vaek op de vlucht,
En dikmaels met geſpannen Netten,
Dat zy my jaegen, heen en weer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En doen my vlieghen op en neer,
Tot datze my int eyndt beſetten.

37.

WAt is de ſotte Liefde blindt,
Een yeder is tot my geſint,
Men ſoekt my nu met kracht te winnen,
Als of herboren waer de tijt,
Doe't Ridderlijk geſlacht met ſtrijt,
Ter liefde vocht om haer vrindinnen,
Soo doetmen heden ook om my,
Met ſwaert, en ſpies, met Moordery,
Met groot Bedrogh verraedt en liſten,
Dits van het werrelts volk geſeyt,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer de ghewaende Geeſt'lijkheyt,
Om mynnent wille ſchriftlijk twiſten,
Tot my ſtrekt haer de Ziel en Geeſt,
En 't volk bemindt my aldermeeſt,
Die willigh groote kruyſſen lyen,
Ook komt my 't Eſel-oorigh kindt,
Het welk my boven al bemint,
Geſtadigh onverſadigh vryen,

38.

VAek ben ik tot een Hooge ſtandt,
En werde treff'lijk an-gerandt,
Van kleynne middel- baer en grooten,
De welke eerlijk ſich ontblooten,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer come licht'lijk tot een val,
Dit iſt beloop van 't Iammer-dal,)
Dan ben ik trots en wel geſeten,
En nu heel plods'lijk neer gheſmeten,
Dan weer verheft, (Godt nam en gaf,)
't Is ſtadigh met my op en af,
En die my eerſt in waerden hadden,
Myn deughde dikwijls meeſt bekladden,
En van de ſulke wel bevlekt,
Wiens naektheyt dat ik heb bedekt,
Die ſomtijts my ſoo ſeer onteeren,
Dat ik met Bed'laers moet verkeeren.

'k Ben

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

39.

'K Ben boven Keyſeren verheven
En alle Vorſten die daer Leeven,
't Is waer ons Prince wijt befaemt,
De welke wy ſyn Hoogheyt noemen,
Maer ik (doch ſonder hem t' ontroemen,)
Mach vry met recht ſoo ſyn benaemt,
Want eer ſal ſchier den Spanjaert ſchroomen,
Om my met wap'nen by te comen,
Gelijk hy ſou des Princen macht,
'k Verkeere nummer met de vrinden,
Maer wel met vreemde ſnelle winden,
Wie wilder met my op de jaght.

Deu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

40.

DEur onſe gittige bruyn Oogen,
Is mennigh menſche vaek bedroogen,
Onteert vernietight en verleyt,
't Gunt Vrou en Kind'ren heeft beſchreyt,
Nochtans ſoo ſynder luy met eeren,
Die mennighmael met ons verkeeren,
En of dit wel een kloekert ſchut,
Soo baert het meerder zond' als nut,
Meeſt die de Naem van Chriſt'nen draegen,
Om onſent wil de Ioden plagen.

41.

IK ben int Gild' van Kalis-bend',
Ik ſchende ofte werd' geſchend,

'k Neem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k Neem van die nutter waer gegeven,
'k Ben vyandt van die 'k noyt en ſagh,
En legh die laegen waer ik mach,
En brenge myns gelijk om 't leeven,
't Gunt We'euw en weeſe (eylaes) betruert,
Daer op heeft my myn Heer gehuert,
Door ſulkx ontlaſt ik mijn geweeten,
Dan of men ſeyde dat ik waer,
Een recht gehuerde Moordenaer,
't Is waer, maer wil ſoo geenſins heeten.

42

'K En ben noch bitter ſoet noch ſuur,
Noch laf noch tamper van natuur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Noch rijns noch lack noch foey noch ſij,
Noch kruyt noch ennigh Specerij,
Doch leeft op Aerden Vrouw' noch Man,
Die mijnder hier ontberen can,
Dies ben ik 's werrels ſteun en ſtut,
In Ne'erlandt wel het meeſte nut,
En of de Buyſſen uytter zee,
Ook in ons landt het ſuyvel mee,
Doen bloeyen dit vermaerde dal,
't Waer ſonder my ganſch niet met al.

43.

DIe my Bemindt ſchenkt my een drank,
Doch meer om winſt als wel om dank,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dus werdt my dikwils toe-ghebrocht,
Een blank en ſoet en voedſaem vocht,
Veel waerdiger als rinſche Moſt,
Schoon die ſoo veele niet en koſt,
En als ik heb myn volle laſt,
Soo werd' ik dapper angetaſt,
Van die my heeft tot ſyn geryf,
En ſtoot my gaten in het lyf,
En trekt my ook noch naeder-handt,
Al 't vetſte van myn ingewant,
En maekt daer Maege ſalve van,
Tot groot vernoegh van alle-man,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

44.

IK die op 't hooghſte was geklommen,
Ben tot den Bedel-ſak gecommen,
Nu dien ik Truggelaers uyt noot,
Om kleyn gewin of drooge Broodt,
Veel ſynder die myn ſtemme pryſen,
Veel die my van haer deur af wyſen,
Veel kind'ren geven my gehoor,
Die my vervolgen op het ſpoor,
O waerde Heydenſche Poëten,
Ghy hebt my in u rijm vermeten,
Hoe dat ik by der Muſen bron,
Myn wooningh hadde op Helicon,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En hoe Appollo my Beminden,
Nu dien ik Arme Lamm'e en Blinden.

45.

MYn Vader was noch Boer noch Mayer,
Maer ben gecomen van een drayer,
Des dray ik ook voor Arm en Rijk,
Maer ben den Eſel ſchier gelijk,
Want ſal ik kloek an 't drayen blyven,
Soo moet men my met ſlagen dryven.

46.

WAt Ben ik voor een Schout by nacht,
Die ronde doe op dieven jacht,
Het ampt van Beul bedien ik mede,
Want wien ik vangh 't zy kleyn of groot,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Moet dadelijk van lyf ter Doodt,
Ten baet geklagh ghekrijt noch bede.

47.

IK ga te voet wanneer ik rij,
Myn ros of Paerdt 't gun ik beſchrij,
Krijght nummer haeſel hoy noch haver,
Noch eennigh voer van gras of klaver,
Nochtans myn paerdt dat nummer eet,
Hoe dat ik 't rij, en laet geen ſweet.

48.

DAer ſynder veel door ons bedroogen,
Men ſiet ons met beſlooten oogen,
En wy verſoeken alle-man,
Wy toonen noyt gedachte dingen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En veelderley veranderingen,
Soo datment niet vertellen can,

49.

RYk ſynde Machtigh ende groot,
Doe was ik geld'loos naekt en bloot,
Maer doe 'k in armoe won de coſt,
Doe was ik wel gekleedt gedoſt,
Soo heerlyk deftigh hups en fyn,
Als doe ter tijt een Prins moght ſyn,
Myn Vrouwen pronk en was niet min,
Ia trots die tijt een Konningin,
Ons Kleere-maeker (waert verheſt,)
had Heerlijk net de maet getreſt,

Geen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Geen mangel hadde Broek noch Keurs,
Doch 't is de Baes van alle ſchreurs.

50.

'T En deed' een haekxken met een ſteel,
Den Eſel ſoude weeſen eel,
En waer dat maer uyt hem getrokken,
Soo waer hy eel ſpijt alle Bokken.

51.

DE welke my is toe gedaen,
Die ſtort om my ſoo menigh traen,
Des moet ik hem op 't leſt verlichten,
Wie can my dit voor quaet op dichten,
'k Ben ſchoon van Schijn en glad en vet,
't Gunt menningh man vaek heeft beſmet;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k Ben ſeer gedienſtigh voor de ooghen,
Schoon ooge dienſters niet en doogen,
(Gelijkmen wel gemeenlijck ſiet)
Maer ſulken een en ben ik niet.

52.

RAders, let eens op myn raden,
'k Heb een dood'e op my geladen,
Die den donder heeft begaept,
En de blicxem na geaept,
Die daer maekte We'euw' en Weeſen,
En de ſtoutſte deede vreeſen,
Daer en was noyt ſlimmer Peſt,
Dat weet Snel-riem alder beſt.

Eylaes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

53.

EYlaes hoe veel van ons geſlacht,
Syn in't Gevangen huys gebracht,
Men jaeght ons na in alle hoecken,
En ſyn onnoſel in het quaedt,
Wy Martelaers ſyn inden haet,
Om dat wy onſe Nootdruft ſoeken.

54.

'TIs om myn deughd en niet om quaedt,
Dat my myn Heer of Meeſter ſlaet,
En als hy ſpeurt geen deughd an my,
Soo ben ik vande ſlagen vry.

55.

IK ben een Oyevaer met hoornen,
Doch en ſal niemandt licht vertoornen, Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer ben ſoo Tam gelijk een Lam,
Als of ik waer van ſulken ſtam.

56.

IK hebb'e een lange ſcharpe bek,
Myn Oogen ſtaen my ande nek,
Ik ben ſpits-vinnig ende ſnedigh,
Tot alle ſnof van hovardy,
Daer toe gebruyktmen meeſtlijk my,
Wanneer myn Meeſter is onledigh.

57.

DE blonde Zon in 't Morghen root,
Die maekt my meer als over-groot,
En als die is op 't hooghſt gereſen,
Soo maekt hy my heel kleyn van weſen,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En als hy daeldt weer na bene'en,
Soo werd' ik groot gelijk voor heen.

58.

IK ben geteelt in vreemde Landen,
'K ben blank van lijf en scharp van Tanden,
Gevoedt in 't wildt van groot geslacht,
't Gedierte dat de menfch comt plaegen,
Dat moet ik uyt de bosschen jaegen,
Des ben ik dagelijkx ter jacht.

59.

DEs somers ben ik inde kleeren,
Des winters legh ik inde veeren,
Heel naekt ont kleedt, en wel gedekt;
Tot dat de lent my weder wekt,

Als

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Als dan beſta ik luyt te roepen,
Om 't geen dat d' Amſterdammers ſnoepen,
De Man wiens Vrouw ontrouwlyk leeft;
Men veel-tijts mijnnen Naeme geeft.

60.

IK heb de krijgh ſtaegh inden kop,
De bloet-vaen voer ik inden top,
Myn ſtemme doet den Leeuw verſchrikken,
'k En ſchroome geendeerley fenijn,
't En kan niet ſoo vergiftgh ſijn,
Of durvet ſonder angſt in ſlikken.

61.

IK lieve 't Menſchelijk geſlacht,
Het welk my haet en hout verdacht,

Behalven

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Behalven die myn aerdt bekent is,
Wie 'k vinde ſlaepen in het gras,
Die wek ik op geſwind' en ras,
Soo 'k weet dat daer een ſlang omtrent is.

62.

DOor my geſchach heel weynigh leet,
Soo lange als ik was gekleedt,
Maer doen myn Meeſter word t' onvreeden,
En my heel naekt en bloot ontkleeden,
Geraekten ik tot de Moordery,
'k En had geen ſchuldt de ſchuldt had hy,
Noch ben ik dien ik was voor deſen,
Bleef ik gekleedt 't ſou beter weſen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Al brengt myn naektheyt ſchrik in huys,
'k Ben ſelf daerom niet ſonder kruys.

63.

EEn wildernis van ſchoone ſchijn,
Van glans gelijk een kriſtalijn,
Daer zelden Vogel tiereliert,
Maer wel vervult met wildt gediert,
Daer d' alder-tamſte van gemoet,
Geneyght is tot des Menſchen bloedt,
Omtrent en in deeſ' wildernis,
Seer dikwijls aerde-bevingh is.

64.

TRyn Ians die brengt my op de rol,
Zy plukt het hair van mijnne bol,

E

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En of ik knor en of ik mor,
s'En laet niet af van dit gepor,
Dat jeder een dit blijven liet,
De ſeep en waer ſoo waerdigh niet.

65.

DAer is een heerlijk werk gebouwt,
Waer H: de G: het waer van Gout,
't Is ſoo deurluchtigh in ons oogen,
Dat kleyn en groot ſich ſpieg'len mogen,
Vaek wordt hier Hamans ſpel geſpeelt,
En recht na 't leven af-gebeeldt.

66.

DAer is dikwijls twiſt gereſen,
Waer het vage-vuur mocht weſen,

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

In en landt niet veer van hier,
Daer iſt rechte Vaege-vier,
Daer de Zielen vande booſe,
In haer leven Goddelooſe,
Welk ontſlipten ſwaert en baſt,
Lyden groote werrelts laſt,
Die noyt wilden, daer wel moeten
Werken, om het quaedt te boeten,
Talus vond (ſoo Naſo ſeyt,)
't Reetſchap tot haer arrebeyt,
En de Zielen min van zonden,
Daer heeft Pullas voor gevonden,
Minder laſt en meerder kunſt,
Schoon't een luye Ziel verwunſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

67.

IK ben een ruſtigh tijtverdrijf,
Myn deughd' is licht 'k ben elkx gerijf,
Het zy getrouwt of ongetrouwt,
'k Sla niemant af ſoo jonk als oudt,
Al is myn Lichaem bont of blaeuw,
By nacht ſyn alle katten graeuw,
Want 's nachts dan werd ik meeſt beſocht,
En daeghs niet veel an my gedocht,
Maer die my dagh ,en nacht geniet,
Die leeft gemeenlijk in verdriet.

68.

IK reyſden op een tyt met goet geſelſchap mede,
Daer ook een blinde was die ons geſelſchap dede,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De kloekſte van ons al hoe wakker op de been,
De blinde was hem voor ja ſtadigh voor ons heen.

69.

EEn vluchter voor ſyn grootſte vrindt,
Een ſlaper by verbolgen windt,
Een dobbelaer om lijf en leven,
Een Viſſchen aes in Zee gedreven,
Een levendt lijk in 't levendt graf,
Een ſpoedigh Reyſer ſonder ſtaf,
Een doodt gewaenden al verloren,
Die was van vleyſch en viſch geboren.

70.

'KBen rondt van hooft en ſtark van lijf,
Twee ſtaerten heb ik lank en ſtyf,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En dikwijls werter ſware laſt,
Op mynne mag're rugh gepaſt,
Doch wil niet eerder op de padt,
Tot datmen by mijn ſtaerten vat,
En als op my een ketel ſtaet,
Soo raeſt het of de Trommel ſlaet.

71.

IK ſagh met toe geloken oogen,
Dat Hemels teyk'nen voor my boogen,
Dat ſpeet de Harders, welke my,
Deur haet van haere kudden banden,
Veer vander handt, in vremde Landen,
En leefden daer in ſlaverny,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer doen ik raekte deur de loogen,
(Uyt een onkuyſſche duym geſoogen,)
De grootſte naeſt ſyn Majeſteyt,
Gevielt dat myn benyders quamen,
En knielden voor my al te ſamen,
En hebben haere daedt beſchreyt.

72.

ISt nu niet wel gekuſt gefolt,
Ik ben met kindt gehollebolt,
Ik ben verkoft en niet getrout,
('tIs haeſt geſchiedt dat lang berout,)
Wat ſal het weſen nu voortaen?
In my is karmen en getraen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En of ik op en neder ga;
En of ik heen en weder ga,
'k En heb vermaek in drank noch koſt,
Dan waer ik eens van kindt verloſt,
Of waer het doodt en uytte pijn,
Soo ſoud ik eens in ruſte ſyn,
Een jeder ſpiegel ſich aen my,
Dit comter van de minnery.

73.

IK Ben een Konſtenaer in't werken,
'k Vercier Palaiſen ende Kerken,
Int groot in't kleyn in't grof end't fijn,
Seer aerdigh ſuyver ende helder,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer ben den grootſten pypen-ſtelder,
Als binnen Amſterdam mach ſyn.

74.

EEn van tien dat Godt verbiet
En acht ik noch en laetet niet,
Ik ga myn gangh 't zy recht of krom,
En maek der Heyd'nen Heylichdom,
De ketters houden 't voor wat ſpots,
En Luther voor een laſter Godts,
Kalvijn die achtet poppen ſpel,
Veel Prieſters eeren 't als een Bel,
Den Spek die ſeyt 't is Goddelyk,
En Menno ſeyt 't is voddelyk,

Wie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wie heeft ſich beſt tot Godt bekeert,
Den werk-man of die 't werrek eert.

75

VEele inden dooden leefden,
Daer zy uyt en inne ſweefden,
Daer ſy gingen uyt en in,
En verborgen haer gewin,
Hy die tot een dooden maekte,
Deeſe doodt, de doodt genaekte,
Ende nam 't haer alles af,
't Gunt hy 't volk te Raeden gaf.

76.

'K Ben groot van lijf en kleyn van ooren,
'k Ben doof, en doe vaek doove hooren,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Mits ik my dapper hooren laet,
Wanneer my mynnen Meeſter ſlaet,
Tot groot miſnoegh van ſyn gebueren,
Die daerom dikwijls elders hueren,
En gaen verhuyſen veer van daer,
Om niet te hooren dit gebaer.
Soud' ik myn Avontuer vertellen,
Men mochtet in kronijke ſtellen,
Wat wreetheyt moort en naer gekrijt,
't Gunt is gepleeght by mynnen tijt,
En hoe dat ik in handen raekten,
En hoeſe my met branden blaekten,
En ſmookten ſwart gelyk en mol,
Soo dat in my 't gedarmte ſwol,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En hoe 'k ontquam dit groot benouwen,
Men mochtet voor een fabel houwen.

77.

MYn huysjen erfden ik van Godt,
Het is ſoo dicht gelyk een pot,
Daer leef ik en daer ſterf ik in,
Ganſch eenigh is myn huyſgeſin,
En ſoo 'k verandere van ſtee,
Daer brenge ik ook myn huysje mee,
En blyf geſtadigh onder dak,
'k En vinde nargens meer ghemak,
't Is waer ik ſteek myn hooft wel uyt,
Maer anders niet, dit iſt beſluyt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

78.

MYn Hooft is als een Eye-dop,
Daer af-geſneden is den top,
Myn ſtaert is ook heel wit en lank,
Waer uyt dat comt een vieſe ſtank,
Die mennigh-man voor muskes kieſt,
Al ſchoonmen daer van hoeſt en vnieſt,
Of quylt of ſeyvert uytte mondt,
Myn Vrinden achten't voor geſondt,
'k Werdt meeſt bemindt in Kalis-gildt,
Of daer Jan-rap ſyn geldt verſpilt.

79.

'KEn koop 'k en ſaey 'k en maey geen vlas,
Noch ſpin ik van myn ſelfs gewas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Te wonder fijn, als jeder blyk is,
Soo dat geen Menſche myns gelyk is,
En braey en weef ſoo net daer van,
Dat niemandt dit begrijpen kan,
Soo dat daerom de kunſt Goddinne,
Myn voorſaet haeten als een ſpinne,
En heeft (gelijk de fabel ſeyt,)
Te ſtraffen handt op haer geleyt,
En ſlaegen voor een gunſt ontfangen,
Dies zy haer ſelven heeft verhangen,
Nu raedt te recht wie dat ik bin,
Die ſonder wiel of wervel ſpin.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

80.

FEn ſlechten Harder van het vee,
Een Meeſter-ſtuck tot proeve dee,
Want hy verſloegh met ſlecht geweer,
Een fellen Leeuw en ſterken Beer.

81.

'KEn ben noch Godt noch Jeſu Chriſt,
(Dat waer te lelijk ſpots vergiſt,)
'k En heb geen leven Ziel noch lijf,
Nochtans in alle Mans bedrijf,
Of watter werrelt hier geſchiedt,
Ganſch ſonder my geſchietter niet,
Al wat Godt deed' gelooſtet vry,
Hy maekte of deed, niet ſonder my,

O God

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

O Goddelyke Majeſteyt,
Vergeeſt my heb ik hier mis-ſeyt.

82.

WEl drie duyſent Mans en Vrouwen,
Om der blinden ſpel t' anſchouwen,
Worden alle ſeer geſwindt,
Deur den blinden Speel-man blindt.

83.

ONtſchuldigh raek ik vaek in banden,
Ook dikwijls in des Beudels handen,
Die my in mynne jonge lent,
Op 't bloote Lichaem dapper ſchendt,
Ik ſwijgh al ſtil de Beul mach ſmijten,
En laet myn naeſte Buur wat krijten.

Wie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

84.

WIe raedt ghy dat ik bin,
Ik bin somwijl Gods-Woordt,
Ik bin de blinde Min,
Ik bin schier watmen hoort.

85.

EEn flukxsen Jongelingh een Harder van het veldt,
Word' na veel wedervaer de Kroon op 't hooft gestelt,
De welk syn volk de koorts' (door syn te klock bedrijf,)
Verdreef, en joegh die weer syn vyandt op het lijf,
Maer deur der Vrouwen Zangh quam hy in 's Coninkx nijt,
Wiens speel-man dat hy word' en Schoon-zoon nader tijt.
De Coning overleedt, den Harder van het vee,
Den Speel-man en den Heldt werdt Koning in syn stee.

't Is

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

86.

'T Is een lange-wyl verjaert,
Dat al 't volk ging op de vaert,
'k Segge alle die daer leesden,
In een Schip ter Zee-waert sweefden,
't Welke sonder seyl of roer,
Of Compas of Stuerman voer,
Die een nieuwe werreldt sochten,
En haer reyse noch volbrochten.

87.

COm ghy Kaffers blaffers rekels,
Byttet noch eens op myn hekels,
Daer mee dat ik ben beset,
Oft behaechtet u niet bet,

Neen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Neen ik hoor't wel an u kryten,
Ruykt my an maer ſchroomt te byten,
Al ſchyn ik een rouwe kloot,
Van u heb ik ganſch geen noot,
Luſt u noch wat bloedt te ſpouwen,
Men ſal u den rey uyt houwen,
Vlegel heet ik hoort ghy 't wel,
Doch daer moet af U. en L.

88.

DIe my myn leed'ren kleet onthaekt,
Of heel ontbindt en ſiet my naekt,
Sal ſulken angenamenheyt vinde,
't Gunt d'oogen opent ande blinde.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

89.

IK ben ganſch ſuyver ende net,
Heel ſchoon en aerdigh wel geſet,
Van veele werd' ik ſeer bemindt,
Voornamelyk van 't werrelts kindt,
Ik ben ſneeu-wit goedt rondt onvals,
Des raek ik lichtelijk om den hals
Ook werd myn eer ghekreukt beſmet,
Deur Bachi kind'ren altemet.

90.

UZonne-glans u ſchoone ſchijn,
Doet my een doodelyke pijn,
Ik ſterv'e eylaci inden brandt,
Geen Minnaer myns gelyk int landt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

91.

IK plompert ben noch wijs noch ſot,
Nochtans al ben ik groſ en bot,
En ganſch vervreemt van doctoirs grepen,
Werdt mennigh deur my wel geſlepen.

92.

IK loop ſoo ſnel gelyk een Ree,
En blyve ſtaegh op eene ſtee,
En als ik moede ben geronnen,
En heb ik geen voet plaets gewonnen,
Int cort al loop ik noch ſoo ras,
Soo blyf ik daer ik eerſtmael was.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

93.

IK ben een Hov'ling van genucht,
Een treff'lijk Jager inde lucht,
My werdt vertrouwt de Hooghſte zaken,
Daer ſich de Vorſten me vermaeken,
Al draegh ik ſchoon een kap en bel,
'k Bedrijf daerom geen Narren ſpel.

94.

WEl eer een deel van ons geſlacht,
Word' deur de Duyv'len om-gebracht,
Nu ſyn de Chriſt'nen onſe droeſen,
Die lelyk met ons roeſemoeſen,
Haer wreetheyt valt ons al te ſtraf,
Ten baet geſchrey den bek moet af,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Onmenſchelyk dat zy ons dooden,
't Gunt nooyt geſchiede deur de Jooden,
En dees' die beter willen ſyn,
Mishand'len ons ghelyk een Swyn,
Wiens kind'ren Maechden ende Vrouwen,
Ons Vleys en Bloedt voor voedtſel houwen,
Den Spanjaerdt haetelyk beſaemt,
Werdt vaek naer onſe vleys genaemt,
En als het Vrouw-volk werdt bekeven,
Werd onſen naem haer vaek gegeven.

95.

DE wegh en is noch veer noch wijt,
Die ik bereyſt heb lange tyt,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer valt my hondert mijlen langh,
Dits wel een hoopelooſe gangh,
Want wat ik ga 'k en vind' geen endt,
Nochtans is my de wegh bekendt.

96.

OM hier te winnen aerdſche ſchat,
Betreed' ik een te ſmallen pat,
Te ſorghelijk en ongewis,
Die geen twee ving'ren breedt en is,
En deeſe pat ſoo 'k heb geſeyt.
Hoogh tuſſchen Aerd en Hemel leyt,
Tot wonder van een jeder-man,
Hoe datmen die bewand'len can.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

97.

ELk wacht ſich van by my te ſyn,
Want ik ben vol van ſoet fenijn,
Vaek vuylder als een vuylis vat,
Jonk ſynde iſt met my noch wat,
Out ſynde ächt my niemandt niet,
En ik ben wankel als een riet,
En ongeſtadiger als windt,
En 't alder-dartelſt datmen vindt,
Myn weelde paelt aen arremoe,
Voor dienſt krijgh ik vaek ſlaegen toe,
'k Breng and're en my ſelfs in treur,
Int cort ik ben der hellen deur.

'k Soud'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

98.

'K Soud' hem tot den Hemel heffen,
Die de vrede koſt betreffen,
In dit droeve jammer-dal,
In Parys is jets gecomen,
Waerder dat maer uyt genomen,
't Sou dan Pays ſyn over al.

99.

EEn Knecht van veele ſlechte lieden,
Die groote Heeren mach gebieden,
Wel doende is hy maer een ſlaef,
En Machtiger gelyk een Graf,
Een weeldich onruſt op der aerden,
Een Dienaer diemen hout in waerden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En hy bedient dien hy gebiedt,
En ſonder haer en is hy niet.

100.

EEn ſtrytbaer Franſche kok vol moets,
Heel licht gekleedt en barrevoets,
Vercondighde den dagh des Heeren,
Wat won hy met ſyn Propheteren,?
Een Duydtſche kok quam over't mat,
En heeft de Franſche kok gevat,
En metter vaert den bek gebroken,
Heel naekt ontkleedt en voort aen 't koken,
Ten diſch gebracht, de kok was gaer,
't Schynt boertery dits lijkwel waer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Al vondet niemandt van ſyn leven,
Int Martelaren boek beſchreven,
Daer is ſoo veel geſchiedt (myn vrindt)
Het gunt men niet beſchreven vindt.

101.

EEn Bouman is myn over-heer,
Die drijft ſoo dikmael heen en weer,
Myn dunnen lyf en ſcharpe tanden,
En neemt myn krommen ſtaert, in handen,
Daer by dat hy my trekt en dout,
En ſchuert my myn gebit met hout,
Met ſtael en yſer ook by tyden,
(Wat moetmen om de deughd al lyden)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik ben ſoo Heyligh (dat ghy 't weet)
Als 't Beeſt daer Godes Soon op reedt,
Die my (het gunt een tyt-langh duerde)
Met ſynne handt te recht beſtuerde.

102.

MYn vluchtigheyt die werd bekendt,
Recht tuſſchen harrefſt ende lent,
Dan iſt dat ik op reyſe ty,
'k En loope vliege vaer noch ry,
't Gebruyk geen karre noch karros,
Geen wagen Eſel Muyl noch Ros,
Nochtans ſoo maek ik ſulken ſpoedt,
Veel meer als eenigh Bode doet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

103.

IK ben een dwael-geeſt al myn dagen,
Om kinderen na bed te jaegen,
Men ſpeurt aen my geen hovaerdy,
Maer ſomtyts wel wat dievery,
Ik ben een ſnode Pelgrimminne,
Een na-gebootſte half Morinne,
Een Propheteſſe by den Boer,
Een onbekoorelijke hoer,
Een walgh in alle Heeren Landen,
Die luk voor-ſeyt in lcke handen,
Ik ſegh de Vryer-ſieke Maeght,
Al 't geene dat haer wel behaeght,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ook ſoo vley ik jeders ooren,
Met alle datſe gaeren hooren.

104.

'K En heb geen macht een huys te hueren,
Soo dat ik vack my bergh in ſchueren,
En ſchuyl in 't ongedorſte ſtroo,
Want buyten dak ſoo ben ik noo,
'k En heb geen geldt om jets te koopen,
En com ik by den Backer loopen,
Die gunt my niet een kruymel Broodt,
Des moet ik ſtelen vaek uyt noodt,
Doch ben van aerdt een dief geboren,
En ſteele Mout en Broodt en kooren,

Worſten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Worſten ſmout en ſmeer en ſpek,
Soo deur gewoont' als uyt gebrek,
Des leytmen lagen my te vangen,
De kleynne dieven moeten hangen,
De groote raeken dikwyls vry,
Deur winſte van haer dievery,
Maer coſt ik ook wat duym-kruyt geven,
Ik wed men liet my vaek in 't leven,
Dat vraeght de rechter ſonder ziel,
Die kendt my wel 'k heet waegen-wiel.

105

DAer is een ſteen van deughd' en kracht,
Die alle hoofsch geſteent en pracht,

(Hoe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

(Hoe waerdelyk men die verheffet,)
In waerdigheyt veer over-treffet,
Men vindt hem weynigh in ons landt,
Te rek'nen by den Diamant,
Welk duyſent tegen dees' wel een ſijn,
En by den rykdom ganſch gemeen ſyn,
Maer deeſ' noyt ſoo gemeen en was,
En ſtaet verheven in een kas,
Men vindt hem ſomtyts by de ſtromen,
Daer jeder veyligh by can komen,
Siet d'eygenſchap van dit juweel,
Verandert 't ratte-kruyt in meel.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

106.

'K Sacher veele ſonder zonden,
Soo geſloten als gebonden,
Daer was druk in overvloedt,
Jeder denk in ſyn gemoedt,
Wat het is te ſyn in banden,
Daer geen uyt-komſt is voor-handen,
Liever inde veug'le ſank,
Als te ſyn in nau bedwank.

107.

DAer is een jet en bykans niet,
En doet vaek mennigh menſch verdriet,
En dikwyls in een Huys van vrede,
Comt ook dit jetigh niet wel mede,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En maekt onvreed' in 't huyſgezin,
't Gunt noyt en leefden in onmin,
En onder groote Heeren daken,
Can 't vaek betraende oogen maeken.

108.

STraete-ſchenders Boere-plaegers,
Guyten fielen hoere-jagers,
Rovers Dieven Moordenaers,
Valſche tuyſſchers landt-verraers,
Concubinen lichte-koyen,
Hoeren ſcheuken leger-proyen,
In het kort het zy wie 't zy,
Eert men vaek, en dat om my,

Kom

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

109.

KOm vry al ghy deughden-ryke,
Wie mach ſich by my gelyke?
'k Raede niemandt ſy ſoo koen,
Wie dat dit ſou derven doen,
Want de grootſte oyt geboren,
Heeft uyt allen my gekoren,
En geleek ſich ſelf by my,
Raedt wat ik voor eender zy.

110.

DIe my heeft die moet my vieren,
'k Word geſpijſt op veel manieren,
Met het lekkerſt datmen ſmult,
Werd myn Lichaem vaek gevult,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Noch ſoo moet de kok by tyden,
Veel gepreutels van my lyden,
'k Wed' onthielmen my de ſpys,
't Liedt gingh op een ander wys',
Wie can mynnen naem beramen,
Van vier Elementen t' ſamen,
Is myn Teeling en geboort,
Mennight' is deur my geſmoort,
Ik ben hart en ben ook teder,
Set my toch niet onſacht neder,
Oft 't ſal hap'ren looſtet vry,
En verlieſt de dienſt van my.

'k Ben

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

III.

'K Ben lang van ſnuyt, ſchoon niet en ruyk,
'k Heb ooren aen myn fronſel-buyk,
Het ongeſienſte vult myn huyt,
En 't gunt ik ſwelge geeve ik uyt,
Ik ben al (iſter veel een ſchandt)
Een blaes-kaek en een ſtooke-brandt.

113.

MYn Lichaem is bykans als 't maekſel van een anker,
Doch kleynder tederder veel lichter ende ranker,
Daer me Lab-lysje vaek gaet ſnat'ren overſtraet,
Als zy myn Lijf bekleedt met een bequylt gewaet,
En toont daer me quanſuys haer klockheyt aende Buuren,
Maer neen ten is dat niet zy kan in Huys niet duuren;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dats 't ende met het liedt nu raedt hoe dat ik heet,
Een rymer op myn naem niet veel te rymen weet.

113.

EN of ik jeder een behaege:
En kleed' de naekte en ſpijs de graege,
Noch haektme nae myn teder, bloedt,
En ly vervolgingh ſeer verwoedt,
Dies ben ik voor vereeuwde jaeren,
Een beeltenis der Martelaeren.

114.

'K Ben meeſt heel ſlecht gekleedt int ſwart,
Deur my geſchiedt veel leedt en ſmart,
'k Ben ſnedich ende wel geleerdt,
Een jeder - een met my verkeert;

Ik

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik kom ten diſch by mennigh Heer,
Dies raek ik licht'lyk ande ſmeer,
('t Is waer men leeſt niet vande windt,)
Maer eermen ſchier de koſt ontgint,
Soo iſt een uyt-ſchey haeſt met my,
'k En houde van geen braſſery.

115.

EN of ik wel met groote Heeren,
Verkeer in koſtelyke kleeren,
Of Vorſtelyke Princen draght,
Soo werd' ik lykewel veracht,
Waerom? om dat ik laes och-armen,
My meeſt verſelle metten Armen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Het gunt een (Chriſten wel betaemt,)
Des jeder een ſich mynder ſchaemt,
Hoe wel ik me (als d'alderbeſte)
By Konnigh Phlips was in ſyn leſte;
Myn wysheyt (ſchoonmen my verbluft,)
Gaet boven het gemeen vernuft.

116.

EEn ſak was vol en wordt geleeght,
Nu vintmen dat hy ſwaerder weeght,
Als ſynde boorde vol gelaen,
Hoe kan dat zyn? ghy meughtet raen.

117.

IK lok tot my deur myn geluyt,
Den werk-loſen Luyaert uyt,

Den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Den lichtmis guyt en Hoeren-dop,
Den dronkert ſpeelder O.P. op,
Int cort het ſchuymſel vander aerdt,
Is 't meeſt dat ſich by my vergaert,
Maer lok ik deughd' ('t gunt zelden beurt,)
Dat mach voor wild-braet ſyn gekeurt,
En dees voor ſeyd om kleyn genot,
Verbinden haer met Eedt tot Godt,
Te delgen ende doodt te ſlaen,
De welke haer nummer heeft miſdaen,
Al-ſulken volk verſelſchapt my,
Raedt wat ik voor een Prieſter zy.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

118.

'K Ben ſchoon van ſchyn maer onverſadigh,
Behulpelijk, en ook wel ſchadigh,
Ik beve' en (hebbe geen gevaer,)
Als of ik ſelf de koortze waer,
Ik beve en doe vaek and'ren beven,
Want hebber veel gebracht om 't leven,
Verdorven en berooft van goedt,
Ook veele ſyn door my gevoedt,
Doch alſmen 't ſtellen ſou tot oordeel,
Soo doe ik minder ſcha als voordeel,
Ik viere vaek en vaſte niet,
Ik kooke veel en gaſte niet,

Veel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Veel die deur my haer tyt verquiſten,
Voornamelyk de Alchimiſten,
Ghy lekker-tanden eert my vry,
Wat ſoudt ghy weſen ſonder my?
De Schilder-kunſt moet voor my daelen,
Want niemandt can my recht af-maelen.

119.

IK ben ſoo bruyn gelyk een Neger,
En ſwarter als een ſchoorſteen veger,
Heel wildt onſchamel ongetemt,
En dans vaek bloot in 't naekte hemdt,
De ſtoutſte durve ik wel beſpringen,
Dies veele my na 't leven dingen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k En ben noch fun noch dronken ſledt,
Maer een verhaeten ſchyte bedt.

120.

'K Ben deughdelyk van groote ſtam,
Heel vroegh genomen vande Mam,
Gepreſen ſchier van alle menſchen,
Die na my haeken ende wenſchen,
Men lieſt my in myn jonkheyt ſeer,
Vaek in myn Ouderdom noch meer,
Ja als de wormen my ontginnen,
Noch veel myn doode lyf beminnen,
Dat meer is als ik ben verrot,
Bemintmen my, (al lyktet ſpot.)

W

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

121.

WY twee genants van eender Naemen,
Syn ſtaegh by een, en wand'len t' ſamen.
Een jeder ons tot hulp begeert,
Om dat wy treff'lyk ſyn geleert,
Dies Princen Vorſten ende Heeren,
Ook dagelykx met ons verkeeren,
Maer 's werrelts ſtant verandert ſeer,
Na Zonne-ſchyn onſtuymigh weer,
Met Heeren iſt quaet karſlen eeten,
Voor-gaende deughd werd haeſt vergeten,
Men ſtoot ons licht'lyk mette voet,
Dats 't loon voor ons gedaene goedt,

Het

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Het ſal u dart'le Hovelingen,
Die dus met ons ſoo om gaet ſpringen,
En onbehoorelyk vernielt,)
Noch wroegen eer ghy eens ontzielt,
En tuygen dat u weeldrigheden,
De nederige heeft vertreden.

122.

IK ben geſien by groot en kleen,
Gemeynſaem ook by jeder een.
En ben geſtadigh inden raedt,
Op my ſoo ruſt den ganſchen ſtaet,
Ik reys met mennigen geſant,
Soo hier en daer in vremde landt,

Tot

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Tot binnen Romen vintmen my,
Den Paus daer ben ik dikmael by,
En heb hem vaek den eers gekuſt,
Soo jeder een wel is bewuſt,
Want dikwyls ben ik ſwaer bela'en,
En vaek beſeten vanden qua'en,
Elk denk, hoe dat ik ben te moe,
't Is reden datmen boete doe.

123.

MYn Moeder die my heeft gebaerdt,
Is ſlap en wekelyk van aerdt,
En licht verkout van 't harde weer,
Wat canmen doen't belieft den Heer,

Hoe

Hoe dat ik dek haer ſchraele lyf,
Noch werdſe vaek van koude ſtyf,
Ik ben ook dikwyls ſwak en krank,
Maer ſchoon van weſen net en blank,
Dies in myn wel-ſtandt ende kracht,
De groene jeucht ſeer na my tracht,
Die my bemindt te dartel mal,
Maer licht'lyk deur my komt ten val,
't Gunt vaek te deerlyk werdt beweent,
Dies mydt my eer ghy blaeuwe ſcheent,
'kEn bind my aen geen minne ſnoer,
Maer blyve by myn oude Moer,
'k Verlaet haer niet maer blyf haer by,
Soo lange tot ik werd' als zy.

Wae

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

124.

WAer vindtmen ergens beter ſtaet,
Als onſen Koninck en ſyn Raedt,
By wien wy na begeeren,
Ons ſoetelyk geneeren,
Wy doen ſoo d'ouwde Chriſt'nen deen,
En hebben onſe goedt gemeen,
Soo dat wy even ryk ſyn,
En ook van ſtaet gelyk ſyn,
En komtet datmen trekt te velt,
Wy dienen willigh ſonder geldt,
Verlaeten onſe wooningh,
En volgen onſen Koning,

Ons

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ons eendraght ſterkt ons aldermeeſt,
Des ook de ſtoutſte voor ons vreeſt,
Want die ons comt verſtooren,
Krijght dapper wat om d'ooren.

125.

IK ben veel ronder als een bal,
En ſchoonder als een bergh criſtal,
Doch wie my heeft in ſyn gebiedt,
Die heeft een op-gepronkte niet.

126.

IK Stomme ben een treff'lyk tolk,
En doe verklaring aen het volk,
Myns Meeſters zin en ſyn begeert,
Of wat hem ſchort of wat hem deert,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En als ik 't alles heb bedicdt,
En weet ik ſelf ſyn meennigh niet.

127.

VAn rykdom werd ik meeſt gebooren,
Door my gaet mennigh menſch verloren,
En vallen van het hooge om leegh,
En of ik ſchoon niet ſwaer en weegh,
En ſchyn heel licht in jeders oogen,
Noch moet hy ſyn van groot vermogen,
En wel te recht een ſtarrek man,
Die my gevoeghlyk dragen can?

128.

WAnneer ik woone by de wyſen,
Sal jeder my ten hooghſten pryſen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Indien ik woonne by een dwaes,
Soo ben ik ſlimmer als een aes,
En ben gemeyn by alle volken,
En ook een Baes van alle tolken,
Men moet my houden in bedwang,
Of ben veel ſnoder als een ſlang,
Door my behaelt men eer of ſchandt,
En maek wel op-roer in het landt,
Int vleys-huys ben ik op-gevoedt,
Deur my geſchiedt meer quaet als goedt.

129.

EEn valſche Moorder is myn Vader,
En ik een Ziel en landt verrader,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En trouwe veeltyts met een dief,
Want elk heeft ſyns gelyke lief,
Al't quaedt dat d'aerd' oyt heeft genoten,
Dat is alleen uyt my geſproten.

130.

ALſt Maentje ſchuylt des Avonts laet,
Dan rinkelroy ik by de ſtraet,
Tot ſpyt van mennigh minne klaeger,
Die 'k vaek verſpie, en ſteur haer praet,
En hy die met my omme-gaet,
Die werdt door my een hoorn-draeger.

131.

ALs ghy ſes myns gelyken ſiet,
Op ry geſtelt ſoo ſiet ghy niet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer ſet voor ons een ſtaf of ſteel,
Soo ſiet ghy uytter-maeten veel.

132.

ALs ik beſoek den zuyder bok,
Roept Ryckert om ſyn bonte rok,
Maer com ik by de noorder creeſt,
Moy-Elsjes pelsje paſpoort heeſt.

133.

IK ben deur myn getrouwe daedt,
Een ſpiegel vanden echten ſtaet,
Een Phenicx van getrouwe minne,
Nooyt onveranderlyk van zinne,
Hoe wel myn cuyſcheyt is vermaert,
Noch ben ik vanden lichten aart,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

IK draege vaek de ſchyn van goede en quade zaken,
Als prijſſelyke deughdt, en dingen om te laken,
Als oorlogh, wraek en Moordt, ſoo dieſte als tiranny,
En geyle dartelheyt dat laede ik veel op my,
Ook ſchyn ik vaek belaſt met vroolijkheyt en weenen,
Wilt ghy dit raeden? raedt, een Eſel met drie beenen.

135.

IK heb veel geldts en goedt, en ben geſondt van lyf,
Nu raed eens wat het doet dat ik dus arrem blyf.

136.

'K Ben na de ſchyn gezondt en heb veel geldt en goet,
En leef des niet te min te recht in arremoedt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

137.

IK Ben ryk van tyd'lyk goet, veel meer als ik behoeve,
Onangezien nochtans maekt my myn armoed droeve.

138.

JOnk en dom en teer en ſwak,
Droegh ik licht een heel ſwaer pak,
Maer out en ſtark en wel bedacht,
Viel my te laſtigh ſulken vracht.

139.

IN een onſuyver broos en teder aarden vat,
Is heerlyk in gebracht een over-grooten ſchat,
De Vorſt die die beheerſcht, daer toe een wachter kieſt,
Op ongemeene ſtraf ſoo hy de ſchat verlieſt;

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

140.

DE laſter-tonge ſeyt (die jeder heeft te vreeſen)
Dat Bachus ſou myn Vaer de Min myn Moeder weeſen,
'k Geloove geen van bey, doch't branden van myn pyn,
Dat lykt of ik wel wat van Venus aardt ſou ſyn,
Neen Venus ſtookt den brandt alleenelyk an't harte,
En ik doe handt een voet onlydelyke ſmarte,
Dat ik hoveerdigh ben ſeyt wel een jeder een,
Mits ik by 't groote volk my maekte ſeer gemeen,
'k Verneder my nochtans, ſchoon datze my vervloeken,
Want ik com altemet 't geringe volk beſoeken,
Men viert men coeſtert my gelyk een waerden vriendt,
't Schijnt dat ik welcom ben om datmen my ſoo dient.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

141.

OP myn rugge,
Rydt de vlugge,
Alſt hem langer niet behaeght,
't Vleyſch hy na den Hemel draeght.

142.

EEn bedrieger boodt my eeten,
E'k Hadde nauwelikx gebeeten,
Of word' ſyn bedrogh gewaer,
Ende was in doodts gevaer,
't Was my na den hals gedongen,
Noch heb ik den dans ontſprongen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

143.

IK ben een ſpinde van verſcheyden aerdt van ſpijs,
Gewonnen en vergaerdt op veelderleye wijs',
En ben wel vaſt gebreyt van ongeſponnen gaeren,
Ik diene meeſt de ſulk die nummer wiſt te ſpaeren,
Myn Meeſter heeft d' ontfangſt van 't cleyne Coper-Geldt,
Die hem Godts hulpe wenſcht, hem 't aldermeeſte queldt.

144.

IN een deurluchtigh Huys int midden eng en ſmal,
Daer woont een huyſgeſin ontelbaer int getal,
En jeder doet ſyn werk het gunt allengskens hoopt,
Tot ſpiegel voorde menſch hoe ſynnen tyt verloopt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

145.

IK maeke ſonder drank de nuchtre menſchen dronken,
En doe dat haer verſtant ſchynt t' eenemael verſonken,
En rymeloos van ſpraek en 't lichaem ganſch ontſtelt,
Die myn bedwingen can dat is een dapper heldt.

146.

DAer is een vrees'lyk dier ſeer qualyk te verzaden,
Vercryghtet ſynnen luſt ſoo dydet hem ten quaden,
Vercryghtet die ook niet ſoo lydt het groote ſmart,
En knaeght deur groot verdriet en ſpyt ſyn eygen hart.

147.

DEur windt en vuir ben ik gebooren,
'k Ben claer van lyf en hebb' geen ooren,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En hebb' maer een bepuyſte voet,
In my is dikwyls Ebb'e en vloedt,
En die myn vloedt het meeſt doen ebben,
Ook vaek bepuyſte Neuſen hebben.

148.

IK word' bedrogen deur het lok-aes vande minne,
Men heeft heel na-gebootſt de ſtem van myn vrindinne,
Des liep ik na't geluyt ſeer vuyrichlyk en bly,
En word' te laet gewaer 't net van verradery,
Een jeder leer van my het oor niet haeſt te neygen,
Gelooft niet al te licht, daer's meer gelykx als eygen.

149.

IK ben van goedt geſlacht gewonnen en geſproten,
't Gunt loff lijk is en waerdt by cleynnen ende grooten,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maer ik ben ganſch ontaerdt, ſeer licht onnut tot deught,
Een voor-beelt van Gods-volk, een ſpiegel vande jeuchdt,
Hoe dat d'e ondeughdt hier en namaels comt tot ſchanden,
Want Chriſtus vonniſt, en veroordeelt my te branden.

150.

DAar is een Man in onſen lande,
Heel wel geleert goedt van verſtande,
Cloek in alle ſyn bedrijven,
Hy can niet leeſen ook niet ſchryven,
Hy can niet ſpreken en niet hooren,
En is tot een goet ampt gecooren,
Hy can niet ſien daer 't licht en claar is,
En deſe Man is Secretaris.

Deughdſaem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

151.

DEughdſaem ben ben ik waardt en goedt;
Van my wordt 't arme volk gevoedt,
'k Ben angenaam by jegelyke,
Want ik doe goet aen Arm en Ryke,
(Hoe deughdſaem hier in deſe tyt,
Wie can ontgaen de felle Nyt?)
Al ben ik noch ſoo goed geheeten,
Soo werd ik ſchendelyk verbeten,
Van 't booſe menſchelyk geſlacht,
En lelyk op het leſt veracht,
Verfoeyt verſmaet met ſulk benyden,
Soo dat my niemandt ſchier mach lyden.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

152.

SIet van 't verkeeren ben ik Baas,
Ja alſoo wel als Meeſter Claes,
Ik ra ſpeeldt met u eygen ſchijven,
'k Sal anders u den rugge vrijven,
Ik en ſis-cinc niet inden hoek,
Maar weynigh hooger als de broek,
En wilje dan noch niet wel ſtuyten,
Ende te rechte u banden ſluyten,
Soo ſulj'e op 't leſt hoe welje beeſt,
Noch moeten leeren als een creeft,
En achterwaarts te moeten leeren,
Is dat dan ummer niet verkeeren,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ſoo te ſpringen inde vlucht,
Veel cabriolen inde lucht,
Nu raadt wie ben ik groot van daaden,
Raadt eens de be'ul ghy ſult het raaden.

153.

NA dat de ſiekt my had gedoodt,
Soo worden ik te gaſt genoodt,
En heb gedronken en gegeeten,
't Gunt myn benyders dapper ſpeeten.

154.

WY ſyn meeſt rondt ſchoon van gelaat,
In ons en is noch been noch graat,
De kind'ren canmer vaak me ſtillen,
Meeſt alle menſchen ons wel willen,

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die 't minſt behoeft iſt die ons ſteeldt,
En ons ook weder omme deeldt,
Aen ryke gier'ge wyſ'e en ſotten,
Die ons vaak ſpaaren om te potten.

155.

EEn Conink van het Joodſche ſtof,
Liet voor ons bouwen eenen hof,
Des moſt een vroom-man daar om ſterve,
Van wien hy 't onrecht nam ſyn erve,
En maakte een hof van t' ſelve goedt,
En heeft daar ons geſlacht gevoedt,
Al wordt ons Conink 't quaadt verweten,
Men magh ons ook wel dubbelt heeten,

Nu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Nu raadt dan eens wie syn wy dan,
't Gedoofde vuur is ons genan.

156.

DAar is gebouwt in onse wyk,
Famaes woonning heel gelyk,
Daar men hoort verscheyden maaren,
Dagelijkx wat nieus verclaaren,
Watmen over-al bedrijft,
Hoemen vecht of hoemen kijft,
Daar is veel en groot gewandel,
't Schynt men drijfter grooten handel,
En men coopter niet met al,
Daar is neering van gekal,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Is een Huys gesticht tot vrede,
Nochtans men krakeelter mede,
't Gaater somtyts al te bont,
Aron is daer Mosis mondt.
Soo 't gelukt of niet wil lukken,
Aron crijght de beste plukken,
Aron haakt niet na de vree,
Want hy smeert syn moes daer-mee,
't Is en Huys van grooter eeren,
Doch 't syn slaaven die 't regeeren.

157.

IK word gebonden en geslagen,
'k Moet sonder misdaadt dit verdragen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wat baetet dat ik maak geluyt,
Daar moet en Brand-merk op myn huyt,
Des ſpiegelt u ghy diefſche knapen,
Die bet als ik verdient ſtadts wapen.

158.

MYn hals is bitter even-ſtaagh,
Men meent 't comt uyt een heete maagh,
Ongrijp'lyk is het die 't my doet,
En deſe walgelijkheyt voed,
Den ſwarten doctoir vande keel,
Die helpt my wel maar niet geheel.

159.

WAt voor vruchten baart het landt,
Dat men niet beſaayt beplant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Gunt verheught den clippertant,
Die dit ſchreef was ſyn genant,
Dit can ra'en een dom verſtandt,
Can hy niet dat waar een ſchandt,
Steek hem veen-vuur inde handt,
Segt hem voelt het landt dat brandt.

160.

SNuffelaertje ruyke-vis,
Die der Heſſen vyandt is,
En die om ſyn eygen-baat,
Staegh ſyn Even-naaſten haat,
Ja diens voor-ſpoet ſoo benijdt,
Ende daar ſoo tegen ſtrijdt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Datter rijſt een groot gecryt,
Datmen 't hoort veer ende wyt,
Deſen Kalis deſen bloedt,
Diemen onder houden moet,
Heeft niet anders alſm' hem geeft,
Doch is daar voor weer beleeft,
Dan gaat vaak op rooven uyt,
Crijght vaak ſlagen voor een buyt,
Deſen bed'laar deſen dief,
Vryt my ſeer en heeft my lief,
Om myn incomſt om myn goedt,
Daar om iſt dat hy my groet,
Daar om hy my cuſt en lekt,
En hy is ſoo wel gebekt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Heeft getrokken deur syn Mondt,
't Binnenste van mynne grondt.
Wie na't eeten comt te gast,
Vind't ons soo het spreek-wordt past.

161.

'K Was Edel en van groot vermogen,
Nu is myn geest van my getogen,
Nu ben ik doodt een sonder macht,
Alleen myn geest heeft groote cracht,
Myn geest verdryst weer veele geesten,
En maakt de menschen schier tot beesten,
Myn geest vaak Ziel en Lichaam doodt;
Myn geest doet beed'len vaak om broodt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Myn geeſt de ſob'ren dy'dt ten goede,
Den gulſigen tot Arremoede,
Myn geeſt is goedt myn geeſt is quaat,
Wat is myn geeſt eylieve raedt.

162.

NU raadt voor 't leſt tot een beſluyt,
Daar was een ouderwetſe Bruydt,
Die wy niet noemen ſullen,
Haar Bruygom maekte krullen,
En zy word van een ander ſwaar,
Gelagh daar van in craam hier naar,
Van ontrouw' dat zy noyt berucht was,
De Moer was jonger als haar vrucht was.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

TOE-GIFT.

OP DE

RAADSELEN.

EEn Huysman soo ik heb verstaan,
Sprak op een tyt een Raads-Heer aan,
En seyde goeden-dagh myn Heere,
Den Raads-Heer sey wat's u begeere,
Boer Ghy zyt een Raads-Heer soo 'k versta,
Den Raads-Heer we'er die seyde ja,
Boer Zyt ghy dan Raads-Heer? soo wildt raden,
Wat heb ik in myn sak geladen?

'tIs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Is wit of bont of ſwart of graeuw,
't Is levende en 't can ſeggen maauw,
Nu Raadſ-Heer raad eens wat is datte,
Boer ſey de Raadſ-Heer 't is een katte,
Ghy hebbet ſchier by-na gevat,
Sey doe de Boer dan 't ſcheelt noch wat,
Doch ſoo veel niet als wyn en water,
Neen 't is geen kat maar 'tis een kater,
Wilt ghy al me voor Raadſ-Heer gaan?
En cunt geen boere raadſels ra'en,
Des wilt met Huyſluy eerſt verkeeren,
En 't raden van de boeren leeren:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

VOLGH NU DE VYT Legginge der Voorgestelde Raedselen. DOOR IAN VANDERVEEN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

REGISTER
DER
RAADTSELEN
Waar in yder Raadtſel op de Numero geſtelt is ende uyt geleyt.

I.

DE *WYN* verheught des menſchen hart,
Soo ſober die gedronken wardt,
De wyn verdooft de ſtarkſte Man,
Soo dat hy gaan noch ſtaan en can,
De wyn gebruykt in over-daadt,
De menſch an Ziel en Licham ſchaadt.

'k Ben

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

2.

'KEn ben niet *OUT* sey Jonge-Piet,
De jeughdt, can vreughdt volharden,
Om out te syn en wensche ik niet,
Doch hoop noch oudt te warden.

3.

DEr *ROEDEN* tucht is prysselijk,
Als Sirach leert seer wijsselyk,
Lieft ghy u kindt wel voor u siet,
Soo 'n spaart voor al de roede niet.

4.

WAnneer de zon veer zuydwaerts trekt,
Het Vrouw-volk op de *STOOF* vergekt,

Da

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar op ſoo ſynſe dan verzot,
Het vuur moet inden aarden pot,
De glory onder 't Pelsje moet,
O ja dat doet Mooy-Elsje goedt.

5.

ADAM Bruygom EVA Bruyt,
Liepen met de naakte huyt.

6.

JOSEPH kentmen by ſyn droomen,
Die den haet tot ſtaat dee coomen,
Hoe het werpen inde put,
Hem gedyde tot een nut,
Hoe de zaak daar na gewent is,
Al de werrelt meeſt bekent is.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

7.

HEt *GOEDT* waar't goedt voor is, dat werdt gevraaght,
Maar van't ondeugende werdt niet gewaaght,
't Ondeugend' is niet nut het goet is goedt,
Tot voordeel van't gezin't die't cleet en voedt.

8.

T*ABAK* daar mennigh veel van hout,
Wordt in een ſteenen pijp gedout,
Syn rook een ſmook is ydelheyt,
Daar me iſt raadtſel uyt geleyt.

9.

DE *KOE* die heeft een rouwe huyt,
Al waarmen trekt de mellik uyt,

't Welk

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Welk ſuyvel baart in overvloet,
't Gunt Neer-landt hooghlyk roemen doet.

10.

LOTH deur den dronk hem ſoo verliep,
Dat hy ſyn Dochteren beſliep,
Daar hy twee kind'ren by gewan,
Dus hebt ghy het beſcheyt hier van.

11.

DEn VYEN ook genaamt Ajuyn,
Glad en gaaf ſchoon blank niet bruyn,
Doet d' oogen traenen dies'e ontſchellen,
Wat ſal ik meer hier van vertellen.

Lyndraye

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

12.

LYNDRAYER o ghy gaat verkeert,
Daar door ghy recht u wel geneert,
De dief gaat ook verkeerde gangen,
Blyft daarom in u gaeren hangen.

13.

DE *BESEM* an dit raatſel raakt,
De welk van heyde werdt gemaakt,
En die die coopt vat die bediet,
Die ſteeltſe wel en ſteeltſe niet.

14.

BEſiet het *HEYMELYK-GEMAK*,
Dienſtigh voor de groote noot,

Ho

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hoe heuſ'lyk daar voor veele buygen,
Dat cunnen duyſenden getuygen,
Het is voorwaar een arrem Man,
Die ſich hier op niet quijten can,
Ten eynde hy Doctoirs Raadt moet vragen,
Daar gekt niet me 'tis te beclagen.

15.

EEn *SCHIPPER* alſment wel bezint,
En can niet ſonder hout of windt
De Zee beploegen of deur-vaeren,
Wat heeft men meerder te verclaren,
Van ſyn perykelen en noot,
Dat is bekendt van cleyn en groot.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

16.

EEn *COREN-COPER* die met graan,
Syn Huys en Solders heeft gelaen,
Indien hy wenscht veel winst an 't goet,
Soo wenscht hy dat het op-slaan moet,
Soud 't dan na synnen wensch geschien,
Soo wenscht hy Armer d' Arme lien,
En wenscht hy d' Armen goet coop graan,
Soo soudet ook hem selven scha'en,
Wie wenscht sich selven doch verdriet?
Doch wat hy wenscht en weet ik niet,
Dan gis hy winning wenscht voor scha,
Ist soo niet Coopman segh vry ja?

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

17.

DE *MEULENAAR* den vromen Man,
Die ſonder wint niet maelen can,
En ſonder ſteen en can hy niet,
Daer hebt ghy dan het recht bediedt.

18.

EEn *BAKKERS OVEN* mynnen vrindt,
Gaat gaapt daar tegen'k wedd' hy wint,
En 't Coren is goedt ratte cruyt,
Daar mede hebt ghy dit beſluyt.

19.

EEn *HARBARGIER* off eene Weert,
Die voor den dronk is onverveert,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die ſchenkt de gaſten ſynnen drank,
Dat haar de beurs en 't lyf maakt crank,
En watter na-volght van dit ſpel,
Dat weet by-na een jeder wel.

20.

EEn *WEEGHSCHAAL* diemen bruykt by tyden,
Gelyk ghy weet draaght op twee zyden,
In d' een 't gewicht in d' ander 't goedt,
't Gunt dikwils twiſt en tweedracht boet,
Bruykt recht gewicht en goede maat,
Op dat 't u Ziele niet en ſchaad't:

21.

EEn *BEEDLAAR* luye lanterfant,
Die ſlypt de ſtraat en cruyſt het landt,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En reyſt ſoo over bergh en dal,
En heeft ſyn woonning over al,
Siet wat een Heer is bedel-brok,
Want voor hem kookt ſoo mennigh kok,
En werdt gedient van groot en cleen,
Het Broodt dat werdt hem voor-geſne'en,
Voor hem ſoo werktmen datmen hyght,
Ja daar hy al tribuyt van cryght,
En voor hem baktmen ende brouwt,
Ook mede tot ſyn onderhout,
Maer hy een toont geen dankbaerheyt,
Wanneer men hem Godt-helpje ſeyt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

EEn *KLEERE BORSTEL* wilt an-merken,
Die is gecomen van een Verken,
't Varken vuyl, de borſtel claar,
Schoon dat die is van't ſelve hair,
Vuyl is het Varken int gemeyn,
Daar tegen is de borſtel reyn,
Soo dat daar voor 't onreyne vliedt,
Dies aardt die na de af-comſt niet.

23.

EEn *ORGEL* can niet ſonder windt,
Werdt vanden Organiſt bemindt,
Die handelt ſoet op de clauwieren,
En doet het aardigh tiereliren,

Wat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wat angenaamheyt dat het geeft,
Dat oordeel hy die ooren heeft.

24.

EEn *SPIEGEL* werdt hier mee bediedt,
Daar in men ſynne vlekken ſiet,
Daar in vertoont ſich het gelaat,
Of 't Capjen net of proper ſtaat,
Daar in ſoo ſpiegelt praal en pracht,
Al waar den ſwarten droes om lacht,
Maar ſpiegel u in u gemoet,
Miſſchien ghy vinter gal en roet,
Dat is en ſpiegel, ſult in dien,
Meer ſpeuren als ghy wenſcht te ſien.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

25

EEn *SCHOLE-MEESTER* werdt geeert,
Die wel en wyſſelyk regeert,
En tucht de kind'ren met bequaamheyt,
Niet al te ſacht niet al te ſtraf,
Niet al te ſout niet al te laf,
Mengt ſuur met ſoet 't geeft angenaamheyt.

26.

EEn *LAZARUS* werdt die gemeldt,
Welk met Melaatsheyt is gequelt,
Maar t' onrecht werdt hy ſoo geheeten,
Gebedelt Broodt ſoo moet hy eeten.
Als Lysje ſlecht-hooft meent en ſeyt,
Dies wordt de ſulk meer toe-geleyt,

Als

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Als die oprechte Armoe beproeven,
En tienmaal nutter Broodt behoeven,
Want onder deſe Lazarij,
Daar ſchuylt een groote boeverij,
De ſtomme klep die doen zy klappen,
Die geeft haer rent' om opteſnappen.

27.

EEn *COMEDIANT* die ſpeelt,
Dikwyl ſyn gelaat verbeeldt,
Somtyts ſpeelt hy voor een Boer,
Somtyts voor een looze Hoer,
Somtys voor een treff'lyk Graaf,
Ook voor bedelaer of ſlaaf,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En in alles hy ſich veyſt,
Al na dattet ſpel vereyſt,

28.

TULPA-BLOOMEN corts voor deſen,
Waeren doe ſoo hoogh gereſen,
In waardye ja ſoo dat,
Men die hiel voor grooten ſchat,
Daarmen Mannen ende Wijven,
Grooten handel mee ſagh drijven,
En zy meenden al gelyk,
Op een cort te weſen ryk,
Ambachts-luyden die wel zaten,
Hebben daar deur't werk verlaten,

End

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ende raakten inde cap,
Al van Tulpa was de clap,
Diemen gaf verſcheyden Namen,
Inde kroegen was 't verſaemen,
Al van Tulpa was de kal,
Maar och Babel quam ten val,
Die te vooren ryk haar waanden,
Doe van Arremoede traanden,
En 'twas commer op het leſt,
weer an 't werken dat was beſt.

29.

MOSIS in een cleyne kiſt,
Werdt door Godts beleyt geviſt,

Doe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Doe hy dicht by Memphis ſtranden,
Quam in Pharoos Dochters handen,
Wien hem lief was in haar zin,
Sond' hem onbekendt ter min,
By ſyn Moeder die hem voeden,
Soo can Godt een menſch behoeden:

30.

DE ZEE is machtigh ende groot,
Om helſt omvaamt den Aarden cloot,
Hoe crachtigh daar van ſyn de baaren,
Dat weten die die 't zeewaart vaaren,
Het diepſte daarmen over ſeylt,
Daar heeft noch niemant grondt gepeylt,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Den zeeman die daar gryſt deur 't zorgen,
Syn al haar wond'ren noch verborgen,
Alleen het wonder van dit Meer,
Is maar bekendt aen Godt den Heer,
De zee geeft commer ende zeegen,
Aan Godes wil iſt algelegen,

31.

DOor de *PENNE* is veel geſchreven,
Door de penne is veel bedreven,
Quaat en goedt genucht verdriet,
Wat quam door de penne niet?
Wyſheyt wetenſchap en eere,
Valſche en ook oprechte leere,

Idelheyt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Idelheyt verradery,
Wat noch meer ey ſegget my?
Ik en can 't niet alles noemen,
Laakt de penne wiltſe roemen,
Op een cort ſoo 'k recht beken,
Goet en quaat ſoo is de pen,
Siet ſoo iſt ook met de menſchen,
Goet en quaat 't is niet na wenſchen.

32.

DE *VEDEL* of *FIOOL* die werdt Godt betere meer,
Gebruykt tot ydelheyt als tot Godts lof en eer,
Matroos comt vande reys het gaater op een drinken,
Het ſpel is niet volmaakt of 't veeltjen dat moet clinken,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

en dronk die voedt krakeel, het gaater op een ſlaen,
le kannen wanken vaſt ô ſpeelman maak ruym-baan,
e Vedel crijght een crak het ſpel wil niet meer lukken,
Speelman gaat naar huys 't Fiooltjen is an ſtukken.

33.

DE *TEER* gebruyktmen tot veel zaken,
Voor namelyk tot Schepen maken,
En als de Schepen gaan ter zee,
Daar vaart de teer ook ſelve mee,
De teer is goedt de teer is quaat,
Die gulſich teert dats over-daadt.

34.

DE *LUIT* is angenaam van ſpel,
Heeft recht ſyn naame de luyt luyt wel,

Dit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dit raadtſel vrinden dat beduyt,
De muſicaal luydende luyt,

35.

VUILE Eyren droegh den Boer,
Maar had' den plompen botten loer,
Gelaeten die int neſt't waar goedt,
Soo had' de Hen die uyt-gebroedt,
Tot ſyn gewin of ſyn profijt,
Nu was hy winſt en eyren quyt.

36.

EEn KAATSBAL deur't Rinket gedreven,
Die ſietmen heen en weder ſtreven,
Die hier mee daag'lykx hout ſyn tuyl,
Sal 't geldt niet ſchim'len inde buyl:

H

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

37.

HEt *GELDT* daar werdt veel om gedaan,
Als loopen rijden moeylijk gaan,
Als ſpelen ſteelen ende ſtroopen,
Ook ſlaven draven ende loopen,
En lieghen en bedriegen mee,
En ſich te waagen over Zee,
En ook veel ander duyſent dingen,
Dat ſietmen al om't geldt volbringen,
En 't geldt dat maakt de blode coen,
In't cort 't is als om 't gelt te doen.

38.

DEn *HOET* op't hooft is hoogh van ſtandt,
Beſchut de coud'e en Zonne brandt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Om voor geen plompert te beſtaan,
Soo moet hy vaak af ſyn gedaan,
De windt hem vaak ter neder ſmijt,
Des vlekt en ſlyt hy metter tijt,
Den Armen crijght hem vaak hier naar,
En ſomtyts ook een bedelaar,
Licht vry den Hoet en mild'lyk eert,
Want d'Eere weder tot u keert.

39.

EEn *WEERHAAN* die ſtaat treff'lyk hoogh,
Soo dat hy heel vercleynt in 't oogh,
En ſiet hy draayt met alle winden,
Soo-dane menſchen wy bevinden,

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Een Crijſchman comt daar zelden by,
Veel min als hy gewapent zy,
En mennigh ſou daar wel voor ſchromen,
Met 't lege lijf daar by te comen,
Hy ſtaat wel hoogh gelykmen ſiet,
En is hy dan ſyn Hoogheyt niet?

40.

TEIRLINGEN of DOBBEL ſteenen,
Wy hier met dit Raadſel meenen,
Wat al commer en verdriet,
Door den teerlingh is geſchiedt,
En gebeurt noch alle dagen,
Dattet vrouw en kindt beclagen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Armoe ende groot ellendt,
Dat is jeder een bekendt,
't Is 't gebruyk in veel waaranden,
Naemlyk in de duytſche landen,
Datmen Joden tot een ſtraf,
Dwingt de Dobbel-ſteenen af.

41.

EEn *CRYGHSMAN* ofte een Soldaat,
Dient meer om geldt als wel uyt haat,
Hy levert ſtrijdt hy levert ſlagh,
An die hy nooyt te voor en ſagh,
En ſoekt die wreed'lyk doodt te ſlaan,
Die nummermeer hem heeft mis-daan,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ia dikwils bloet-verwant of vrient,
Die vaak an d'ander zyde dient,
Des doodt hy somtyts Broer of Vaar,
O wreedt gehuurde Moordenaar.

42.

HEt *SOUT* het over-waarde Sout,
Seer nodigh tot 's lijfs onderhout,
Hoedt voor 't verderven vleesch en vis,
Die geven daar van tuygenis,
Het sout is uytter maeten waart,
Dat weet hy die ten Haring vaart,
Dat weet den Boer die daar na haakt,
Dat weet hy die de boter maakt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dat weet te ſeggen Pieter vonk,
Dat op den haring ſmaakt een dronk,
't Geeft ſchralen drank een goede ſmaak,
Die lakke coſt verbetert vaak
De welck daer deur, crijght ſmaak en clem,
De Menſch heeft ſelven ſout in hem,
Want als de menſch ſyn ſout vergaat,
Werdt af-geſne'en ſyns levens draat,
Dan bruykt het ſout niet al te veel,
Te veel dat voedet het graveel.

43.

EEn *BOTER-KARREN* dit bediet,
Al waarmen Mellek inne giet,

Diemen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Diemen ſtooten ſtomm'len moet,
Met een ſtooter daar de voet
Schier een bodem is van ſchyn,
Daar veel gaten inne ſyn,
Derhalven ſtootmen deur 't bedrijf,
Veel gaten in des karrens lijf,
Den Boer ſtoot ſomtyts dat hy hijgt,
Heel vaak al-eer hy botter crijght,
Een Huyſman moet ook vaak te veldt,
Al eer hy wint een Schepel geldt.

44.

DE *LIER* wel eer, dat weetmen wel,
Dat plagh te ſyn een Coninkx ſpel,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ia soo dat in voorleden tijden,
De Heyd'nen die Appel toe wijden,
't Verandert alles deur de tyt,
Nu wordtse Bed'laars toe gewyt,
Wel eer geacht van groote Heeren,
Moet met den truggel-sak verkeeren,
Soo draeyt het Avontuursche rat,
De sulke daelt die boven zat.

45.

DE *DRYF-TOL*, sal hy drayend' blyven,
Die moetmen al met slagen dryven,
Dit beeldt de luye leer-knecht af,
Die niet en wil als deur de straf,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Siet deſen luyaart deſen tragen,
En wil niet werken als deur ſlagen,
Die luy ſyn in het ſchoole-gaan,
Die moetmen dryven al met ſlaan,
Een ſnode put iſt al ſyn dagen,
Daar in men 't water ſtaagh moet dragen.

46.

EEn *KATER* is een ſchout by-nacht,
By nacht ſoo gaat hy meeſt ter jacht,
En maakt het Muysjen heel benout,
Het welk den fellen Kater ſchout,
Ook mede den geſlepen Rat,
Die ſchout de Kater of de Kat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wordt hy aldus geſchout, wel aan,
Soo magh hy voor een Schout beſtaan,
In raadts-plicht is hy meer als veul,
Want hy is Schepen Schout en Beul,
Hy is een boos en wreedt tyran,
O Muysje wachtje ſtaartje dan:

47.

HEt kintje 't welk een ſtok beſchrijt,
Dat waant dat het te Paerde rijt,
Het ſtokjen dat is 't kintjes Paerdt,
Dit paerdtjen houtet vry in waardt,
Gelyk het al ſyn poppen doet,
Gelukkigh ryk, iſt ſonder goedt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

48.

DE *DROMEN* die ſyn ongelyk,
Zy maken arrem ende ryk,
Zy toonen inde nare nacht,
Het geen men nooyt en heeft gedacht,
Zy maken vreught en ook verdriet,
Ontwakende ſoo iſt al niet,
Jae droom is drogh ô lieve vrinden,
Maar kakt int bed ghy ſultet vinden.

49.

ADAM was ſeer hoogh verheven,
Godt had' hem 't *PARADYS* gegeven,
Ik ſegh een Heer daar van gemaakt,
En gingh doe met ſyn Vrouwe naakt,

Maar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maar ſynde inde zond' vervallen,
Doe was hy arm had niet met allen,
Vervallende in ſulken leet,
Doe heeft hem Godt de Heer gekleet,
Rijk ſynde coſt hy die ontbeeren,
Maar in ſyn armoe droegh hy cleeren,
Doen Adam ſpitte en Eva ſpan,
Waer was die tyt den Edelman:

50.

ALs ghy het woortjen Eſel ſpelt,
Soo is een ſ daar ingeſtelt,
ſ Is een haakxken met een ſteel,
Neemt ſ daar uyt ſoo ſpeltet Eel,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

51.

EEn *LAMP* met Traan wel toe-bereyt,
Werdt vaak gebruykt tot ſpaarſaemheyt,
't Verlicht den armen als hy ſpaart,
Want Arremoede droef heyt baart,
Dit beeldt dat geeft een goedt bericht,
De tranen 't droef gemoedt verlicht,
Swaar valtet voor een droevigh Man,
Die welk geen tranen ſchreyen can.

52.

EEn *GROF-GESCHUT* op ſyn afuyt,
Daer wordt dit Raadtſel me beduyt,
't Selve is doodt en maakt veel dooden,
't Verſchrikt de ſtouten en de blooden,

Het

Het doet te overgrooten ſcha,
Syn ſtemme booſt den donder na,
En wat dit al bedryven can,
Dat is ſchier kenlyk alleman,
In oorlogh iſt een rechte peſt,
'k Houdt met de vre de vreed' is beſt:

53.

DE *MUYSEN* ſyn ſchier over al,
En raken dikwyls inde val,
En als daar in geraakt de Muys,
Soo is hy in 't gevangen huys,
Iſt muysjen heb, ten raakt niet vry,
En dat om cleyne dievery.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

54.

DE *NOOTE-BOOM* en ſlaetme niet,
Indien men daar geen vrucht an ſiet,
Maar werdt wel dapperlyk geſlagen,
Wanneer men hem ſiet vruchten dragen,
't Is heel verkeert ſoo met de menſch,
d' Ondeugende cryght ſulken penſch,
De deughdt behoort te ſyn gecroont,
Doch deughd' men vaak met ondeughd loont;

55.

EEn *RAM* dat is der Oyen-vaer,
Bedenkt u wel, en iſt niet waar?
En hoorenen ſoo heeft den Ram,
Dien Oyevaer was eerſt een Lam:

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

56.

EEn *SNYDERS SCHEIR* is ſcharp gebekt,
Dit raadſel is hier mee ondekt,
En deur de Scheir comt hovaerdy,
De menſch tot ſcha de Scheir is vry.

57.

DE *SCHADUWE* by lege ſchyn,
Die ſal dan op het grootſte ſyn,
En hoe de Zonne hooger climt,
Hoe dat de ſchaduw' cleynder ſchimt,
Ook hoe den hooghmoet grooter braakt,
Hoe Godt de menſche cleynder maakt,
't Gebeurt vaak in dit Aardtſche dal,
Dat hooge moet comt voor den val:

E

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

58.

EEn *KAM* van een Yvoren tandt,
Geſproten van een Olyphant,
Geteelt gevoedt in vreemde landt,
Een beeſt van ongemeen verſtandt,
Die 's morgens vroegh de Zonne groet,
Daer voor hy ſomtyts valt te voet,
En mennigh menſch te boven gaat,
Die niet en pryſt als eygen-baat.

59.

EEn *KOEKOEK* trekt ſyn veeren uyt,
Wanneer de Zon gaet veer na 't zuydt,
Hy in een hollen-boom vertrekt,
En ſich daar met ſyn veeren dekt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Tot dat de ſomer zon geeſt clem,
Dan is het koekoek weer met hem,
Hy ſorght voor 't winterlyk verdriet,
Maer mennigh Slamper doet dat niet,
Die ſynne veeren ſomers plukt,
Soo dattet hem des winters drukt.

60.

DEn *HAAN* dat moedigh ſtryt-baar dier,
Campt ſtaagh met ſyns gelyken ſchier,
Syn roode camme die hy roert,
Dat is de bloet-vaen die hy voert,
Met ſynne ſtem tuyght hy ſyn moet,
Die welk een Leeuw verſchrikken doet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hy aardt ſomtyts na mennigh Man,
Die vreeſſelyk op-ſnyden can.

61.

EEn *HAGEDIS* de menſch bezint,
En van de menſch weer onbemindt,
Nochtans gunt zy de menſche goedt,
En waarſchout hem tot ſyn behoedt,
Tis wel gebeurt dat in het gras,
Een booze ſlang verborgen was,
En daar omtrent een menſche ſliep,
Dat 't Hagedisje vlytigh liep,
Op 's ſlapers anſchijn heen en weer,
En wekten hem door dit gebeer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Door dien de ſlang des Hagedis,
En ook des menſchen Vyandt is,
Siet mennigh menſch heeft wel een vriendt,
Die welk hem onbekend'lyk dient.

62.

SOo lang een *DEGEN* blyft becleedt,
In ſynne Scheyd, doet zelden leedt,
Maer als hy die hem toe-behoordt,
Eens heftelyke werdt geſtoordt,
En trekt den Degen uyt de ſchey,
Soo volghter ſomtyts groot geſchrey,
Des u geweer ſeer traagh ontbloot,
't Is vaak een voorſpook vande doodt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En die veel met den Degen raaſt,
Die is het cruys vaak aldernaaſt,
Het cruys dat raakt hem ande vuyſt,
Dus cruyſt hy of hy werdt gecruyſt,
Met 't cruys hy vaak ſyn leven waaght,
Dit cruyce menigh dag'lykx draaght,
Gaat met dit cruys verjaaght de Nikkers,
En met ſyn ſpits ſoo ſpit de kikkers.

63.

EEn *LEGER* dats een wildernis,
Het is ſchier wildt al watter is,
Alleen de luyſen dat ſyn tammen,
Die daar meer ſyn als vette lammen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Sou ſyn heel goedt voor elk Soldaat,
Soo jeder luys waar een ducaat,
Hier ſietmen wap'nen ſpiſſen blinken,
Hier hoortmen de Cartouwen clinken,
Dat d' aarde daar van dreunt en beeft,
't Gunt recht een aarde bevingh geeft.

64.

EEn *SPINNE-WIEL* dat knort en mordt,
Van 't rokken hooft getrokken wordt
Het vlas, het gunt tot garen raakt,
Waar van men doek of linnen maakt,
En watmen van doek maken can,
Dat is bekendt meeſt alleman,

He

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Het werdt gebeſight en beſmit,
Daar na ſoo waſchtmen 't weder wit,
Sal dit geſchien 'k wed vraaghtet Tryn,
Sal ſeggen, daar moet ſeep by ſyn.

65.

DE *GALGE* meeſt gemaakt van houdt,
G. inde plaatz' van H. ſpeldt goudt,
Elk ſpiegel ſich an dit gebouw,
't Zy cleyn of groot of Man of Vrouw,
Voor al an die, die tegen dank,
Hier eerſling climmen Creeften gank,
Hier ſietmen hoe dat Haman gong,
Die an ſyn eygen Galge hong.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

66.

HEt *TUCHT-HUYS* werdt hier me beduyt,
Het Vagevier daar raaktmen uyt,
Maar uyt de Helle nummermeer,
Dat tuyght de Pauſelyke leer,
Men pooght te ſuyv'ren reyn en fyn,
De Guyten die in 't Tucht-huys ſyn,
't Was Talus die bedocht de ſaagh,
't Welk is der tuchtelingen plaagh,
En Pallas weefden om de cunſt,
Het gunt aldaar ook werdt verwunſt,
Want zy vervloeken met geſchrey,
Vaek Talus ende Pallas bey.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

67.

HEt *BEDDE* troetelt ſtreelt de ruſt,
Als deur de vaak dat werdt gecuſt,
De vaak maakt alle Bedden ſacht,
De ſlaap maakt cort de lange Nacht,
De ſlaper nummer tyt verdriet,
Maar ſoo iſt met de waker niet,
Het is voor mennichte bedroeſt,
Die dagh en nacht het Bed' behoeſt.

68.

MEeſt de *SCHEPEN* die daar varen,
Over d' Oceaenſche baren,
An wiens boegh-ſpriet mynnen vrindt,
Is een Zeyl dat heet de blindt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Voorſte Zeyl dat heet een blinde,
Als een yder can bevinde,
Waar het Schip vaart Noort of Zuydt,
Siet de blinde is dan voor uyt.

69.

SIet *IONAS* was niet wel beducht,
Hy nam voor ſynnen Godt de vlucht,
En Godt had Jonas wel bemint,
Des vlucht'e hy voor ſyn beſte vrindt,
Een groote ſtorm op Zee gaf Godt,
En Jonas worp om 't leven 't lot,
't Lot viel op hem des moſt hy voort,
En Jonas ſmeetmen over-boort

Maar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maar Godt een Walvis heeft geſchikt,
Van wien hy voort worde ingeſlikt,
En ſwom met hem doe nae de ſtrandt,
En ſpoogh hem noch geſondt op 't landt,
Wordt deur Gods hulpe ſoo bewaart,
Des is de Man twee-maal gebaart,
Eerſt van een Vrouwe of een Wijf,
Daar na weer uyt der Viſſchen lijf.

70.

SIet een *KRUYWAGEN* dit beduyt,
Waer op men veele goed'ren kruyt,
Soo balen kiſten ende ſakken,
Soo cleyn als groot en ſwaere pakken,

Dit

Dit ſietmen daaghlykx op de ſtraat,
En als daar op een ketel ſtaat,
Dat maakt op ſtraat alſulk gerommel,
Als oftmen hoort van veers een Trommel,
En als genaakt al-zulk fa ſol,
Iſt groot gerucht en weynigh wol.

71.

DOe *IOSEPH* inden ſlaepe lagh,
En droomde dat hy claarlyk ſagh,
Elf ſterren Zon en Maan bequaam,
Die voor hem bogen al te ſaam,
En hoe dit ſynne Broed'ren ſpeet,
By-na ſchier al de werrelt weet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En hoemen hem voor ſlaaf vercocht,
En in Egypten wordt gebrocht,
En wat ſich voorts heeft an-gewent,
Dat ſtaat in't Oude Teſtament.

72.

EEn *WIEGE* daar een kindt in leyt,
Het gunt vaak kreunt of ſteent of ſchreyt.
De Wiegh moet op en neder rollen,
Indien men 't kindt in ſlaap wil ſollen,
Als 't kindt is doodt of wel geſuſt,
Dan weetmen heeft de wiege ruſt,
De wiege doeter veele clagen,
't Beſte cleetje dag'lykx dragen.

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

73.

EEn *ORGEL-MAKER* is voorwaar,
Een ongemeene Conſtenaar,
Een Orgel-maker is een Man,
De cunſtigh pijpen-ſtellen can.
Wiens ſtemmen clinken ſchoon en helder,
En is dit dan geen pijpen ſtelder?

74.

In een vande tien geboden,
Soo leert ons den Godt der goden,
En ſeyt niemandt zy ſoo ſtout,
't Zy van ſteen van hout of goudt,
Eenigh beeldt daar van te maken,
Die dit doet wat ſal hem naken?

Eewigh

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Eewigh-duurendt groot gequel,
Maar men doet het evenwel,
Is dan niet een *BEELDE-MAKER*?
(Mochtmen't ſeggen) Godts verſaker?
Wie heeft meerder Godt gelaakt,
Die 't beeldt eert of die het maakt,
Vonniſt dan dits myn begeeren,
't Moet gemaakt ſyn ſoumen't eeren,
't Is des makers ſchult beſiet,
Waarter niet men eerden't niet.

75.

SAMSON doode deur ſyn crachte,
Eenen Leeuw die hy ombrachte,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

In wiens Hooft hy naderhandt,
Angenaamen Honig vandt,
Want daar in de Byen ſweefden,
Die in deſen doodts-kop leefden:
't Raadſel dat hy daar van gaf,
Leeſt de ſchrift die Tuyhter af.

76.

EEn *BEULING-KETEL* cleyn van ooren,
Slaat daar op men ſal 't veer hooren,
Want als hy ſomtyts werdt vermaakt,
Soo maakt hy dat den ſlaper waakt,
Maar als de ſlacht-tyt is gecomen,
Dan wordt hy meeſt in acht genomen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De darmen dienmen ſtopt en vult,
En ook die penſen ofte ſult,
Siet dan hoe deeſ' geſtopte vellen,
Rondt inde buyk des ketels ſwellen,
Dit doet de brandt dit doet het vuur,
O! wonderlijk groot Avontuur.

77.

EEn *SCHILDTPAD'* werdt hier mee vertoont
Die in haer ſchildt geſtadigh woont,
Daar woont zy in ganſch onbecommert,
Daar menigh menſch met ſchuldt beſlommert,
Leeft vol beſwaar in groot'e onluſt,
Zy leeft in tegendeel geruſt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

In haer cleyn an-geboren woningh,
Geruſter vaak als mennigh Coningh,
Al waar zy gaat van ſtee tot ſtee,
Daar draaghtſe haare wooningh mee,
Daar draaghtſe mee haar cleyne cluysje,
Des waar zy is daar is haar huysje,
Vernoeght ſich met haar cleyne goet,
Vaak meer als mennigh Rijkaart doet.

78.

EEn *PYP-TABAK* heel wel onſteken,
Werdt dit gebeeldt en vergeleken,
Den eenen ſeyt daar tegen fy,
Den and'ren ſeyt 't is lekkerny,

Den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Den eenen ſeyt 'k maght gaeren drinken,
Den and'ren ſeyt 't can my verſtinken,
't Gunt d'eene prijſt den and'ren laakt,
Het ſmoken ſuyv're Oogen maakt,
Ghy die dit leeſt luſt u een ſmookje,
Hoe lekker iſt 't Farines rookje.

79.

EEn *SPINNECOP*, gemeen maar aardigh,
Haer doen dat is op-merkens waardigh,
Ja onbegryp'lyk voor elk een,
Om dat haar werken ſyn gemeen,
Soo achtment niet voor wat beſonder,
Maar ſegge noch 't is vry een wonder,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Siet haer gebrey en haer geſpin,
Daar is gewis veel wonders in,
Wilt niet te veel harſſ'nen ſlypen,
Het aardtſche canmen niet begrijpen,
Ghy die te hoogh climt na de hooght,
Blijſt by de Aard' en daar beooght,
De wond'ren, hier ſeer veel bevonden,
En wilt die eerſt te recht door gronden,
Vermeught ghy, dit geeft zinnen werk,
Soo zyt ghy Meeſter en geen clerk.

80.

CONING DAVID de Propheet,
Doen hy droegh het herders cleet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En syns Vaders schapen weyden,
Die hy trouwelyk geleyden,
Soo gemoeten hem een Leeuw,
Die hy sonder schrik of schreeuw,
Heeft gedoodet of verslagen,
Desen Man na Godts behagen,
Dooden insgelijkx een Beer,
Sulke cracht gaf hem de Heer
Al die vast op Godt betrouwen,
Sal hy helpen uyt benouwen.

81.

WEet sonder TYT men niet vermagh,
Tyt heeft van doen een Oog-op-slagh,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Deur tyt ſoo heeft den Godt van waarde,
Geſchapen Hemel ende Aarde,
Des ſonder tyt hier niet geſchiedt,
Soo Salomon int lang bediet,
En ſoo wy altemaale weten,
Vaek werdt de tyt onnut verſleten,
De tyt de coſtelijke tyt,
Gelijk een Wevers ſpoele ſlyt,
Neemt waar den tyt die g'hebt voorhanden,
Op dat ghy niet en comt ter ſchanden,
Ons tyt is maar een hande breedt,
Gelijk als David dat ontleedt,
Noch ſeggen ſomtijts Mans en Wijven,
Comt laat ons gaan den tyt verdryven,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Den tijt verdryft ons al te ſeer,
Hier na tot boet' is geen tyt meer,
Dan ſalmen roepen met ghecrijt,
O! 'k ſou my bet'ren had ik tijt.

82.

SAMSON liedt hem heel verleyden,
Van ſyn Vrouw' die hem ſtaagh vleyden,
Om te weeten uyt ſyn mondt,
Waar in ſynne cracht beſtondt,
In het hair ging hy ontleden,
't Gunt zy hem heeft afgeſneden,
Doe ſyn cracht was af geſne'en,
Vingen hem de Philiſteen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die hem ſyn geſicht benamen,
En met hem te Gaſte quamen,
En een wijle tyt hier naar,
Wies hem weder cracht en hair,
En die Phyliſteen uyt weelden,
Wilden dat hy voor haar ſpeelden,
Tot een ſpot en haar vermaak,
Samſon wenſchte na de wraak,
In het huys daar 't ſou geſchieden,
Waaren by drie duyſent lieden,
Samſon trok de Pylaars neer,
Siet daar ſtorten 't Huys omveer
't Gunt ſoo al dat volk verſlinden,
En de dooden dat ſyn blinden:

Beuls-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

83.

BEULS-GARDEN dat syn barken rijsen,
Te straffen tucht van onder-wijsen,
Wanneer de Beul daar mee den Guyt,
Af keert de vliegen van syn huyt,
Dit soet gestreel om synne lenden,
De garden op syn Licham schenden,
Soo lang den dief is in getruur,
Is Meester Beul syn naaste buur.

84.

EEn BOEKEBINDER soomen siet,
Die bindt schier watter is geschiedt,
Hy bindt Godts woort en daar beneven,
En wat voor 't Minnen is beschreven.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

85.

DAVID die quam inden haat,
Van Sauwel door syn vroome daat,
Hy was een harder op het veldt,
De Croon wordt hem op't hooft gestelt?
Doch na veel moeyte en groot gequel
Wordt Coningh over Israel,
Ik seg't was David de Propheet,
Den Harpe-slager de Poët.

86.

NOACH met alle zyn gesin,
Die dreven t' samen Zeewaart in,
Haar Stuurman dat was Godt de Heer,
Die haar bewaarde in't groote meer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hy is dus met de Ark ghelandt,
Daar hy den wijnſtok heeft geplant,
Doe d'eerſte werreldt was vergaan,
Vong Godt een nieuwe werrelt aen.

87.

DEn *EGEL* met ſyn ſcharpe pinnen,
Daar ſal den Hont niet veel op winnen,
Die daar op blaft maar zelden byt,
Dat raad'e ik ook dus ſcheldt het quijt.

88.

HEt *NIEUWE TESTAMENT* deur leeſt,
Daar vindt ghy leven ende geeſt;
Daar vindt ghy claar en toebereyt,
Den rechten wegh ter zaligheyt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

89.

DE *KRAEGH* geſtyft en wel geſet,
En kreuktſe niet zy ſtaat ſoo net,
Dan doch daar is nu and're ſnof,
Daaromme laat de kraegh vry of.

90.

DE *MUG* ſich inde vlam verſlint
Wie is die ſoo ſyn lief bemindt,
Die voor haer ſterven ſou in't vuur,
Neen kindt die liefd' waar al te duur.

91.

DE *SLYPSTEEN* die is plomp en grof,
Maar ſiet wat comter ſcharpheyt of,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Als elſſen Meſſen ende ſcheeren,
Van plompe Boeren canmen leeren.

92.

DIt's een *EEKHOREN* in een radt,
Dat loopt en blyft op eene pat,
Wat moeyte dat het beeſtje doet,
Ten wint daaromme niet een voet.

93.

EEn *KALLEK* die jaaght inde lucht,
Hy vangt de Vogels inde vlucht,
De Vorſten dient hy tot vermaak,
Des dient hy inde hooghſte zaak,
En als vol endight is het ſpel,
Soo cleetmen hem met cap en bel,

Maar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maar mennigh ſchynt een ſnedigh gaſt,
Die welk de cap veel beter paſt.

94.

DE *VARKENEN* verſtaat den zin,
Daar voer wel eer den duyvel in,
Doe Chriſtus een die was bezeten,
De duyv'len daar heeft uyt geſmeten,
Die deur 't gebodt uyt 's Heeren naam,
Vervoeren mde Varkens t' ſaam,
Hoe moſtenze daar zitten pronken,
En de Varkens die verdronken,
Soo 't nat den duyvel dee gequel,
Die mocht ſich droogen inde Hel.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

95.

EEn *PEIRT* dat inden *OLI-MEULEN*,
De ronde doet en gaat niet ſpeulen,
Want deſen wegh is ſonder endt,
Maar is het Peirt heel wel bekent,
En als de Zon ſchuylt voor de nacht,
Dan is ſyn reyſe eerſt volbracht.

96.

EEn *KOORDE-DANSER* ſoo men weet
Om't geldt een ſmalle coord' betreet,
De coord' verheven vander aard,
Daar danſt hy op een Galliard,
En wat hy varder meer bedrijſt
Onnodigh datmen dat beſchrijſt.

Blyſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Blyft byde aard, hooghmoedicheyt,
Eer dat ghy uwen val beſchreyt.

97.

EEn *HOER* is een ſenynigh dier,
Elk wacht ſich van haar giſtigh vier,
Wee die in haare minne branden,
't Brenght Ziel en Licham heel ter ſchanden,
Haar dartelheyt is ſonder maat,
En ſpottelyk is haare ſtaat,
Van yeder een werdt zy miſpreſen,
Op ſtraat zoo werdt zy na-geweſen,
En jeder ſeyt wat pry is dat,
Een ander weer dat vuylis vat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Jonk ſoo ſpeult ſe noch Moy-weertje,
Out is z'een verrottet Peertje,
Dan ſtoot haer jeder mette voet,
Haar honig werdt een bitter roet,
Wat ſal ik hier doch meer van roeren,
De doodt dat is het loon der Hoeren.

98.

DE *R* neemt uyttet woordt Parijs,
Soo ſult ghy vinden het bewys,
Die 't ſpeldt bevinden ſal int leeſen,
Dat 't voor Parijs dan Pays ſal weſen.

99.

EEn *CONINK* welker hy gebiedt,
Ook ſonder die en is hy niet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Croon is laſtigh om te dragen,
Om Godt en 't volk wel te behagen,
En uyt te voeren 't ſuyver recht,
Des is hy maar een jeders knecht,
Het ſchynt een weelde voor den cleenen,
Dan 't is vry anders als zy meenen,
Ik ſegge noch met vaſt bediet,
'k En ruylde 't myn voor 't zynne niet.

100.

EEn *KOK* dat heet op Frans een Haen,
Den Haan werdt van een Kok ontdaen,
De Duydtſche kok aen 't braan en 't kooken,
Daar mee iſt raadtſel uyt geſprooken,

Sey

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Seyt ymandt ik verſta geen Frans,
Soo vraaghtet onſe Meeſter hans,
Can't Meeſter hans dan niet uyt leggen,
Soo vraaghtet my ik ſal't hem ſeggen.

101.

EEn *SAGE* die is heel gemeen,
Bekendt gebruykt ſchier van elk een,
En uyt geſondert ook met namen,
Van al de Timmer-luyden t'ſamen,
Godts Zoone ſoo daar wordt gemeldt,
Die heeft ſich ande ſaagh geſteldt,
Doen hy op Aarden heeft gewandelt,
Soo heeft hy ſelf de ſaagh gehandelt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Om dat hy was een Timmerman,
Gelykmen claarlyk leesen can,
Des seyden veele soo wy lesen,
Van waer soo comt de wijsheyt desen,
De welkmen van hem hoort en siet,
En kennen wy syn Broeders niet,
Wat wonder steldt hy ons ten toone,
En is dit niet Marien Zoone,
En is dit niet den Timmerman,
Van waar comt, deese de wysheyt dan,
Gelyk in Marcus staat geschreven,
Des geen Propheet en werdt verheven,
Geachtet in syn Vader landt,
En hy vertrok voort naderhandt,

Niemand

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Niemandt hoeft daar op te mimmeren,
Jeſus Chriſtus gingh eerſt Timmeren,
Eer dat hy 't vollek heeft geleert,
En met de Sage ſich geneert,
Dit deed' de wyſte alder wyſen,
En is de Saagh dan niet te pryſen,
Soo Heyligh is hy dat ghy 't weet,
Als 't beeſt daar Godes Zoon op reedt.

102.

DE *SCHAATSEN* inde winter tyden,
Die gebruyktmen, 't is geen ryden,
't Is geen loopen 't is geen gaan,
't Is ik weet niet wat gedaan,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Is geen vliegen noch geen vaeren,
Overlandt of water baeren,
Wat iſt dan ey ſegget my?
Segget my ik ſegget dy,
'k Weet geen ander naam te peyſen,
Als te noemen 't Schaatſen reyſen.

103.

EEn *HEIDIN* door loopt de landen,
Welke om geldt der leken handen,
Heel van binnen wel beſiet,
En daar uyt heel vaak bediet,
Alderleye lap en leuren,
Wat haar is of ſal gebeuren,

Meeſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Meeſt al watmen gaeren hoort,
Brengen ſy gemeenlyk voort,
Vrinden laat u niet bedriegen,
Want zy ſteelen ende liegen.

104.

EEn *RAT* of Rot alſomen 't heet,
Verſchuylt ſich meeſt gelykmen weet,
In coren Huyſen ofte Schuuren,
Tot ſchade vande nagebuuren,
Een Rot dat is een ſchad'lyk dier,
Dat weten alle menſchen ſchier.

105.

DE *MEULENSTEEN* dient niet tot pralen,
Maar om het Graan tot meel te malen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hoe nut dat is de Meulensteen,
Dat is wel kenlijk yder een,
Wat doen ons nut de Diamanten,
Robynnen Peirlen en Carcanten,
Daar men hoverdy me steldt,
En verspilt een grousaam geldt,
Om de pracht alzoo te dryven,
Laat ons byder aarden blyven,
Broodt voort geldt, dat syn myn reen,
'k Houdet met de Meulen-steen.

106.

EEn winkel van verscheyden *BOEKEN*,
De welk de goede Lesers soeken,

Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar is druk ſoo groot als cleyn,
En den druk is daar gemeyn,
Ook veel Boeken daar bevonden,
In verſcheyden bandt gebonden,
Alſmen daar gemeenlyk ſiet,
Wat behoeftet meer bediet,
Soo van cleynen als van grooten,
Soo met banden als met ſlooten,
Ook van alderleye prent,
Boeke-maken heeft geen endt.

107.

DE *ROOK* is vaak een groot verdriet,
Men gryptſe noch men taſtze niet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Doch fray iſt daar de ſchoorſteen rookt,
En warmen magh daar't moesje kookt,
Ik wenſch voor waar de rook om hoogh,
Maar ik verfoey de rook in't oogh.

108.

VRinden 't zyn de *MOYE CLEEREN*,
Daar wy ymant vaak om eeren,
Siet het cleedt dat maakt de man,
Die het heeft die trek het an,
Comter een onnoſel bloetje,
Caaltjes met een ſmerigh hoetje,
Deughd-ſaam eerlyk van gemoet,
Qualyk jemant die hem groet,

Comt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Comt een deughniet an brageeren,
Ider groet hem om syn cleeren,
Soo een Hoer de Joffer speelt,
Deur de cleeren af gebeeldt,
't Is maak plaatz voor Damoiselle,
't Gunt dat ik u hier vertelle,
Is bevonden wel en waar,
Daar om segh ik voor als naar,
Datmen om de moye cleeren,
Hoer en boef heel vaak sal eeren,
Wie ghy zyt dan Hoer of dief,
Hebt de moye cleeren lief.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

109.

DE *WYN-STOK* heerlyk is beroemt,
Want Godes Zoone sich soo noemt,
Ik ben een wynstok seyt de Heere,
Tot ons en alder menschen leere,
De wynstok dan de croone strykt,
Daar Christus self sich by gelykt,
Daar alder Heeren Heer bequame,
Sich eenen Wynstok noemt met name.

110.

EEn *AARDEN-POT* dit raadtsel raakt,
Van water vuur en kley gemaakt,
Eerst vande lucht gedrooght bequaam,
Dit syn vier elementen t' saam,

Daa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar doetmen in verſcheyden ſpijs,
Als erten boonen ſpek en rijs,
En veel dat onbenoemt is hier,
Hy werdt geviert, dat doet het vier,
Hy kookt en preutelt dits het ſlot,
Dat hebt ghy vanden aarden Pot.

III.

DE *BLAES-BALGH* met ſyn lange ſnuyt,
Haalt inde wint en blaaſt die uyt,
Hy neemt en geeft, al iſt niet weirt,
Doch is vaak nodigh by den heirt,
Dit ſlechte raadtſel ſulken zin heeft,
Een vat geeft uyt gelyk het in heeft.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

113.

EEn *HASPEL* can dit beeldt verclaren,
Becleedet met 't bequylde garen,
En hoe Tryn-kals daar mede gaat
De buurt rontomme by de ſtraat,
En met haar tong ſoo weet te ſnakken,
Dat die geen vliege can bekakken.

113.

DE *SCHAPEN* met haar wol en vellen,
Ons veele cleederen toeſtellen,
Haar vleys is ſpijſe die ons voedt,
Soo nodigh tot des menſch's behoedt,
En Chriſt ſyn uytvercooren knapen,
Gelykt hy by de goede ſchapen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

114.

FEn *MES* gelyk en jeder weet,
Is meeſt int ſwarte leer becleet,
Des is het Mes ook heel geleert,
Het Mes ſchier met elk een verkeert,
Wanneermen tredet anden dis,
Het Mes daar heel gebruyk'lyk is,
Eer dat men eet van alderley,
Soo moet het Mesjen uytte ſchey,
Uyt ſchey is het met het knyf,
Al eer dat eetet Man of Wyf,
Uyt ſchey is het mynnen vrindt,
Al eerder jemandt eens begint,

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

115.

EEn *LUIS* die niemant en begeert,
Vaak by de Conningen verkeert.
Een Luys 't is waar is menſchelyk,
Hoe wel van niemant wenſchelyk,
Een Luys die werdt van d' arremoedt,
Heel rykelyken op-gevoedt,
Een Luys die magh ſich hoogh vermeeten,
Mits zy Godts vinger word geheeten,
Van wyſen in Egypten landt,
Doe Pharo voelde Godes handt.

116.

LEgt op een ſchaal een *BLAAS* vol *WINDT*,
Ghy ſult bevinden mynnen vrindt,

D

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dat 't ſcheelen ſal wel mennigh aas,
Dat ſwaerder weeght de leege blaas;

117.

DE *TROMME* deur haar crijghs geluyt,
Die lokt den tragen luyaart uyt,
d'Een dient uyt noodt den aer uyt weeldt,
Of veylichlyk den Boer beſteelt,
De ſommigh dat zy door de Vaan,
Bevryen 't quaat van haar gedaan,
Een Pot-boef voor den rechter vliet,
Des ſyn 't de beſte Prieſters niet,
Die volgen moeten Tromme ſlagh,
Het is noch ſoo gelyk het plagh,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Trom dat is een lelyk ſpel,
Dat weet den armen huyſman wel.

118.

HEt *VUUR* wiens vlamme ſtadigh beeft,
Veel voordeel ook veel ſchade geeft,
Het Vuur de coude doet verdryven,
Het vuur den Bakker doet beclyven,
Deur't vuur de Smits ſich onder houwen,
Deur 't vuur iſt dat de Brouwers brouwen,
Het vuur geeft voordeel ende ſpoedt,
Het is voor duyſent dingen goedt,
En't is voor veele dingen ſchad'lyk,
Het vuur verſlint vaak ongenad'lyk,

Kerke

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Kerken Cloosters Huys en schuur,
Steden dorpen slint het Vuur,
Mensch en Vee daar deur vergaan,
't Vuur heeft groote scha gedaan,
Deur 't vuur seer veele Alchumisten,
Om 't geldt haar groote goedt verquisten,
Deur 't vuur is menigh mensch ontzielt,
Deur 't vuur is Sodoma vernielt,
Doch wat Godt doet is goet bedryven,
Des laat ik dit hier dan by blyven.

119.

EEn *VLO* verschoont geen groote hanssen,
Die derst in jeders hemt wel dansen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Zy is der Joffren tyt verdryf,
Deur al het Peut'ren aen haar lyf,
Zy ſoeken waar dat is de ſchorting,
Is dat geen rechte tyt vercorting,
Al doet de vloo ons vaak verdriet,
Zy ſchijt in't bed men voeltet niet.

120.

EEn *KAES* van ſoete melk gemaakt,
Daar mennig menſche ſeer na haakt,
d' Een mintſe varſch en d' ander out,
Verſcheyden ſmaak is menigh vout,
Kaes vol Mayen of verrot,
Hout men voor een goet genot,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik ſegge Boter broot en kaes,
Die dat verſmaat dat is een dwaes,
'k Seg die daer niet om en geeft,
En is niet waardigh dat hy leeft,
Ik meen een fris en dartel man,
De ſieke luy gaat dit niet an.

121.

SCHOENEN die de voet becleden,
Om gevoeghelyk te treden,
Over wegh in dun en dik,
't Sy op 't droogh of in het ſlik,
Schoenen vaak gebruykt tot danſen,
't Zy voor Duytſchen ofte Franſen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar me dat den Hov'ling meeſt,
Blykken laat ſyn lichten geeſt,
Schoenen daar de groote Heeren,
Me verkeren en brageeren,
Schoenen wel geſoolt geleert,
Jeder graeghelyk begeert,
Schoenen fraey en wel geſneden,
Werden Nederigh vertreden,
Vaak het nederige hart,
Als de Schoe vertreden wardt.

122.

EEn *CUSSEN* kendt een jeder een,
Des is een Cuſſen ſeer gemeen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Waar me dat reyſen groote Heeren,
En 't Cuſſen tot gemak begeeren,
Daar op zy ſitten tot haar ruſt,
Des wordt heel vaak den Eers gekuſt,
Des wordt het cuſſen wel beſeten,
't Zy by het drincken oft by eeten,
Een boef wordt 't cuſſen vaak gedaan,
Dan iſt bezeten vande quaan,
Al waar daar op een cruys geſlagen,
't En ſou den quaden niet verjagen.

123.

HEt YS van glans is ſchoon van ſchyn,
Het water wordt als criſtalyn,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Het welk bedekt ſyn Moer het water,
Maar niet gelyk de Non de Pater,
De jonkheyt ſich op't Ys vermaekt,
Valt daar op dikwils dat het kraakt,
En dikwils in het Ys wel ſinken,
En ſoo ellendichlyk verdrinken,
Dat is dan al te veel gewaaght,
't Gunt Vaer en Moer vaak heeft beclaaght,
Al vrieſt het dikwils noch ſoo ſtyf,
Het coſt gemeenlyk jemants lyf,
Het Ys dat dooyt 't wordt dun en teer,
Het wordt ſoo 't was 'twordt water weer,
De menſch alzoo van grooter waarde,
Die is van Aard en wordt weer Aarde.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

124.

DE *BYEN* hoe sy sich geneeren,
Dat is een wonder-werk des Heeren,
Hoe dat zy vliegen uyt en in,
En soecken haar seer soet gewin,
Hoe dat zy uyt haar soete woning,
Gehoorsaem volgen hare Coning,
Waer dat hy sich begeeft te veldt,
Soo werdt hy trou van haar verselt,
En zyt soo coen niet van gedachten,
Om eens te proeven haare crachten,
En queltse niet magh ik u raan,
Noch tast haar poppen-goedt niet aan,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wilt ganſch niet van haar huyſraat breken,
Ik ſegge datze dapper ſteken,
Ik hebber een maal by geweeſt,
Dan mynne Makker creegh het meeſt,
Hy was een artz en coſtet ſalvę,
't Was ande *CAPO* de *CONSALVE*,
Daar dit geſchach, ik waſſer by,
Maar ik ontliept des was ik vry,
Ik volghde 't oude ſpreek-woorts leer,
Ontloopen dat is goedt geweer.

125.

EEn *BOBBEL-BLAAS* daar 't kindt me ſpeelt,
Van water windt en ſeep geteelt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Is ſchoon in't Oogh maar duurt niet lang,
Soo gaat het met des Menſchen gang,
Schoon op-gepronkt 't is huyden jet,
En alſmen ſpeurt vaak margen niet.

126.

EEn *BRIEF* an jemandt af-geſonden,
Can duyd'lyk ſonder ſpraak verconden,
Wat dat den Schrijver an hem ſchrijft,
Wat hy begeert of wat hy drijft,
Dat can de ſtomme brief al kallen,
De brief van ſulkx weet niet met-allen.

127.

DE *WEELDE* heeft een ſwaar gewicht,
Maar ſchijnt in jeders oogen bicht,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De weelde ſchynt een groot gemak,
Maar is gewis een ſorgh'lyk pak,
Wat deur de weeld'e al is geſchiedt,
Van ongeval of groot verdriet,
En hondert duyſent qualen al,
Geſproten uyt dit dartel Mal,
Die dit verhalen ſou te gaar,
Had tyt van doen wel ſeven jaar,
'k Seg tot beſluyt een ſtarrek man,
Iſt, die de weelde dragen can.

128.

DE *TONGE* inde Mondt der wyſen,
Is loff'lyk eerlyk waardt om pryſen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Tonge inder dwaaſen mondt,
Oneerlyk hatigh inden grondt,
Wat deur de Tong al is bedreven,
En is niet vierendeel beſchreven,
De goede Tong looft Godt den Heer,
De quade vloekt en ſcheldet ſeer,
Het ſwygen over-treft het ſpreken,
Behalven recht Godts woordt te preken,
Dan 't ſwygen dy't ook wel tot quaat,
Want ſoo men ſwijght een valſch verraat,
Vertrouwt van vrienden Broers of neven,
Sulk ſwijgen coſt den ſwyger 't leven,
Het is een clock verſtandigh Man,
Die recht de mate ramen can,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Het ſpreek-woordt ſeyt 't is beſt geſwegen,
Als hinder deur de praat gecregen,
Myn ſwygen heeſt my noyt gemoeyt,
Maar heb myn ſpreken wel verfoeyt.

129.

DE *LEUGEN* is des duyvels kal,
Die ons alt' ſamen bracht ten val,
De leugen wil de deughdt vernielen,
Is recht een Moordenaar der Zielen,
Al 't quaadt al 't jammer en verdriet,
Is deur de leugen al geſchiedt,
O wacht u voor de leugen blame,
Want dief en leugenaar gaan t'ſame.

Sie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

130.

SIet een *LANTEIRNE* ſavonts laat,
Die d'leytſman lieft, den minnaar haat,
Deeſ' weege-wyſer dief verſchrikker,
Wiens blanke licht een ſwarte nikker,
By dief een minnaar wordt geacht,
Om dat hy hindert haare jacht,
Dat d' eene pryſt ſal d' ander laken,
Hoe ſalmen 't doch van paſſe maken.

131.

SEt neffens een op ry ſes *NULLEN*,
Die welke niet beteyk'nen ſullen,
Maar ſet een ſtreepjen daar voor an,
Thien hondert duyſent werdt het dan.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

132.

DE *ZON* heeft dan syn veerste standt,
Dan is het winter in ons landt,
En als de Zon is inde creeft,
Men hier te land de somer heeft.

133.

EEn *TORTELDUIF* is soo getrouw,
Het truurt sich doodt deur grooten rouw,
Wanneer 't syn Gay comt te verliesen,
't Sterft liever als een aar te kiesen,
Maar mennigh mensch syn Gay bemindt,
Als warrem-moes vol coloquint,

Eer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

134.

EEn Schilders *ESEL* draaght Pannelen,
Daar op den Schilder met Pincelen,
Comt Maelen wat hem valt in zin,
Het zy van crijgh of blinde min,
Of 't geene dat hy pooght te maken,
Van alderleye seven zaken,
Het guntmen weet en niet en weet,
Dit is het dat een Esel heet.

135.

EEn *RYKE GIERIGAART* van onverzaat gemoedt,
Die leeft al heeft hy veel altyt in Arremoedt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

136.

WAnneer't *GEWISS'* de menſche quelt,
Al hadd' hy noch ſoo veele geldt,
Al had hy noch ſoo grooten goedt,
Hy werdt gepijnt, dat's arremoedt.

137.

EEn ongezonde *RYKE-MAN*,
Die welk geen Doctoir helpen can,
Is die niet arrem ſegh my dat?
Gezontheyt gaat veer boven ſchat.

138.

DE *ZONDE* valt de Jonkheyt licht,
Waarom? bevluyſt is haar geſicht,

Maar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maar d' outheyt gaat die overwegen,
En weet wat daar in is gelegen,
Die weet wat laſt de zonde is,
Die valt het ſwaar in ſyn gewiſſ',
O! Jeught en houdt geen zond' voor ſpel,
Want Ewigh-duurende is de hel.

139.

DE *ZIEL'* is d'alder-waarſte ſchat,
Ons lichaam is het aarden vat,
Die onſe Ziel beſloten heeft,
't Is Godt die ons geboden geeft,
Gehoorzaam men die volgen moet,
Op datmen zoo de ziel behoedt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Godt is wel een barmhartigh Heer,
Maar hy is ook recht vaardigh weer,
Steunt niet te veel op syn gena,
Vertrouwt op hem maar doeter na.

140.

HEt *PODAGRA* can dit beduyden,
Men heetet siekt van Ryke luyden,
Maar brochte dit de Rykdom mee,
Wat had' dan Amsterdam al wee,
Ervarentheyt doet anders blyken,
Het treft nu armen ende ryken,
Het doet my somtyts groot verdriet,
En my en plaaght de rykdom niet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik ken verſcheyden Ambachts-lieden,
Die 't Podagra niet connen vlieden,
Ja ſyn wel vaſt an 't Podagra,
En ſyn de rykſte nargens na,
Twee Glaſe-makers en twee Snyders,
En ook een Smit ſyn daar van lyders,
Men ſeyt 't comt veele door den dronk,
Den and'ren 't comt van Venus vonk,
Elk ſeyt het ſyn, maar ſteld 't bezyden,
't Syn ſagen die geen hout en ſnyden,
Men ſlater na ſoo veelderley,
Gelyk de blinde doet na 't ey,
Of ſchoon de Doctoirs Daar van ſpreken,
Niemandt en heeft den prijs geſtreken,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dan heb ervaren an myn voet,
Dat Rijnſche Wyn geen goedt en doet,
Wie ſou voor 't Podagra niet ſchromen?
De cladd' die iſſer in gecomen,
Want heb en pelſſer ook gekendt,
Die daer an lagh in groot elendt.

141.

EEn *KRAY* op 't *VARKEN* ſietmen vaak,
Daar op heeft hy ſchijnt ſyn vermaak,
En als hy is dit ryden moe,
Soo vlieght hy na den Hemel toe,
Een ſpreek-woordt voeghtmen tot die menſch,
Wien het hier lukkigh gaat na wenſch,

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die wat hy doet voor ſpoedigh is,
Soo ſeytmen by gelijkenis,
Het is een uyt geſondert ſwijn,
Al waar de kray luſt op te ſyn.

142.

EEn *VISSCHER* had een vis gevangen,
Hy had hem anden Angel hangen,
Het visjen ſpartelt heen en weer,
En het valt af int water neer,
Vry was het visje van den viſſer,
Daar was de viſſer eenen miſſer.

143.

EEn *BEDEL-MANT* oft *TRUGGEL-KORF*,
Verſelt meeſt die de ſchaamt af ſtorf,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Vaak is die minſte om coſt verlegen,
Hem dient den Rotterdamſen degen,
Die moet al me in weer en wind,
Dits ſyn geweer en ook ſyn ſpind,
Vergaert daar in verſcheyden ſpyſe,
Gekookt op veelderleye wyſe,
Van Vis van Vleys van worſt en ſpek,
Vaak d'armſte ſchyn heeft minſt gebrek.

146.

WRAAK-GIERIGHEYT dat is een zond,
Die meer ſich als ſyn vyandt wondt;
Geniet hy niet ſyn wrekens luſt,
Soo leeft hy knagend' ongeruſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En wreekt hy ſich gelyk hy wenſcht,
Vaak dat de beul de ſulk' ont menſcht,
Of brenght hy ſyn vyandt in pyn,
Te cleyn ſal hem de wrake ſyn,
De wraak dat is een rechte vraat,
Niet licht'lyk is de wraak verzaat.

147.

EEn *ROMER* luſtigh vol geſchonken,
Dat's vloedt, en dan weer uyt-gedronken,
Dat's Ebb' en ebt ook inden buyk,
Van ryke Valk een calen Uyl,
Veel doent ſoo Ebben ende vloeyen,
Dat in haar cleedt geen motten groeyen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

148.

DE *WACHTEL QUAKKEL* ſoomen ſeyt,
Die wordt vaak deur het been verleyt,
Het pypjen bootſt ſyn Wyfjes ſtem,
Des raakt het licht'lyk inde clem,
Syn geyle luſt doet het verlangen,
En wordt ſo in het net gevangen,
En mennigh minnaar vryt ſoo heet,
Heb is de quant vaak eer hy 't weet.

149.

HEt *CAF* het lichte *CAF* van 't coren af genomen,
Syn afcomſt die is goedt van 't coren iſt gecomen,
De ondeughdt dat is caf het coren dat is goedt,
Gelyk de Heere ſelf gelykeniſſe doet,

A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Als dat hy 't lichte caf van 't coren af ſal ſcheyden,
En ſal de ondeugentheyt het helſche vuur bereyden.

150.

VRinden dat ghy het wel verzint,
De man en is niet doof noch blindt,
Hy can ook ſchrijven ende leſen,
Hy is niet ſtom, hoe can dat weſen,
Mocht jemandt vragen vande lien,
't Woort *NIET*, geſchreven can hy ſien,
't Woort Niet, geſproken can hy hooren,
Niet can hy ſeggen na behooren,
Hy can ook ſchrijven 't woortje Niet,
Hier hebt ghy vrinden het bediet.

Het

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

151.

HEt *BROODT* is op het hooghſt te pryſen,
Het is de hooft-ſom alder-ſpyſen,
Het puykſte van dat eetbaar is,
Geen dingen 't zy van Vleys of vis,
Of vrucht of ander aardt-gewaſſe,
En comt by 't Broodt ganſch niet te paſſe,
Want Chriſtus leerde cleyn en groot,
Te bidden om het daag'lykx Broodt,
Waar me de Heer den menſch comt voeden,
Soo wel den quaden als den goeden,
Een jeder hy daar me voor ſiet,
d' Een die is dankbaar d' ander niet,

Dus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dus werdt verſcheyden dit gegeten,
Gekaut vermorſelt en verbeten,
De Menſch die eerſt na 't Broodt ſoo tracht,
Daar na gegeten Broodt veracht.

152.

DE *BEUL* is des verkeerders baas,
Doch van verkeerders van deus-aas,
Daar na ſoo heeft hy ſyn verlangen,
Want hy ſtraft hart verkeerde gangen,
Deus-aas die ſchuttet evenwel,
Waar op ſoo ſchut hy 't? op ſyn vel,
Daar op ſoo ſmyt de Beul doubletten,
Het gunt deus-aas niet canbeletten,

Deus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Deus-aas ook dikwils soo verkeert,
Dat hy verkeert de leer op leert,
Deus aas waar nutter niet gebooren,
Als soo verkeerd'lyk 't spel verlooren,
Daar me soo is deus Aasje doodt,
Ist hem Godt-zaligh 't is geen noot.

153.

SIet *LAZARUS* lagh doodt int graf,
Wien Christus weder 't leven gaf,
Daar na weer fris en wel te pas,
Hy eens op seker maaltyt was,
Daar ook verschenen veele lien,
Om Lazarus eens te besien,

D'e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

D' een tot een vreuchdt d'aar tot verdriet,
Want het beviel veel Joden niet.

154.

DE *APP'LEN* die ſyn wel gewilt,
Al waarmen mennigh kindt me ſtilt,
D' een pronkter me tot ſyn vermaak,
Den andren eetſe om de ſmaak,
Den darden ſnijtſe inde pot,
Tot ſtrekking van des huys genot,
En Godt die ons die mild'lyk deelt,
Die is het die al d' App'len ſteelt,
Want Godt die maakter ſteeltjes añ,
Dat geene Menſche doen en can.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

155.

DE *BUYSKOOL* is soo goet als bout,
Als die is an de worst getrout,
Of alsser by een hachjen Spek is,
Ik seg dat't wel een lekker-bek is
Die dit versmaat of bange siet,
Maar Achab was soo dartel niet,
Al was hy Coninck in syn tyden,
Noch cost hy sich met cool wel lyden,
Vermits hy Naboths wyn-bergh socht,
Op dat hy daar van maken mocht,
Een Cool-hof, soomen vindt geschreven,
Maar't weyg'ren coste Naboth 't leven.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

156.

HEt *RAAT-HUYS* oft *STADT-HUYS* genoemt,
Is wel befaamt en wel beroemt,
Daar hoortmen veel verſcheyden maren,
Wat inde Stadt is weder-varen,
Van ſlings en rechts gevecht gekyf,
Soo haſpeling van Man en wyf,
Als van ontelbaar vremde zaken,
Om daar 't onclaare claar te maken,
Daar toe werdt Arons mondt gehuurt,
Siet Aron lacht daar Moſis truurt,
De Advocaten, Procureuren,
Die lachen vaeck om anders treuren,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ſeytmen ſoo doet ook den droes,
Ja praat wat heen het ſmeert haar moes,
Maar d' Ed'le Heeren vande rechten,
Die ſyn gewis der knechten knechten,
Ik houdet voor een ſlaverny,
Te dienen ſtaagh de Borgery,
Ik houdet voor verheven ſlaven,
Die levend ſyn in twiſt begraven.

175.

DE heele en ook de halve *AMEN*,
De Ankers halve Ankers t' ſamen,
Die werden deur des branders handt,
Wel vaſt geſlagen inden bandt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar na ſoo comtſe d' Yker Yken,
Ende hy doet de peyle blyken,
Soo brandt hy dan op jeder vat,
't Volcomen wapen vande ſtadt.

158.

DE *SCHOORSTEEN* ſwartet deur de ſmook,
Ongrijpelyck ſoo is de rook,
De Schoorſteen-veger veeght ſyn roet,
Daar wint hy me het gunt hem voedt,
Al veeght den veger noch ſoo hart,
Gelijkwel blyft de ſchoorſteen ſwart.

159.

DE *TURREF* die is ſeer gemeen,
Dat Boeren-bouſel Ed'le Veen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Gunt 's Winters ons soo doet verheugen,
Wiens glory wy niet missen meugen,
Hoe haakt daar na den clippertant,
En hoe bemintmen myn genant,
Dat mennigh seyt, daar by gesseten,
'k Wil my liefst warmen als wat eeten.

160.

DEn *HONDT* die is hier inde Pot,
Dats syn verval dit is syn lot,
Daar steekt hy in syn Muyl en snuyt,
Maar 't Heylichdom dat isser uyt,
Daar snuffelt hy geheel int rondt,
En slikt en lekt tot op den grondt,

Da

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dan doch hy lekt hem zelden zat,
Den rechten hater vande kat,
Wel eer de Katten ſoomen leeſt,
Dat is der Heſſen Naam geweeſt.

161.

DE *BRANDEWYN* van groot vermogen,
Dat is de Geeſt van wijn gotogen,
En deſe ſtarke Ed'le geeſt,
Maakt mennigh Menſche tot een beeſt,
En veele ſyn daar deur vergeven,
Of deur veel drinkens doodt gebleven,
En mennigh ſich daar deur bedorf,
En liepen met den Bedel-korf,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Of daar ſoo ſeere op verſotten,
Dat zy verſetten Ket'len potten,
Ja Bed en bulſter noch daar by,
Int cort het ſchynt een Tovery,
Dat Mannen Vrouwen ende knapen,
Op deſen drank ſoo ſeer verapen,
Maar ook de Brandewijn is goedt,
Waar in men maat beramen moet.

162.

MARIA van Godt uytvercoren,
Uyt wien ons Chriſtus is geboren,
Zy was een ouderwetſche Bruyt,
Alzoo ons claar de ſchrift beduydt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Want zy was vande Jootſche wetten,
Gelyk als Godt deur Moſis zetten,
Met Joſeph ſtontſ' in ondertrou,
De welke haar verlaten wou,
Siende dat ſyn Bruydt bevrucht was,
Maar Godt hulp hem uyt dees' ducht ras,
Joſeph die was een Timmerman,
Des coſt hy crullen maken dan,
Maria raakten inde craame,
't Was haaren Joſeph angename,
En is van ſulk in craam geraakt,
Deur wien dat alles is gemaakt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

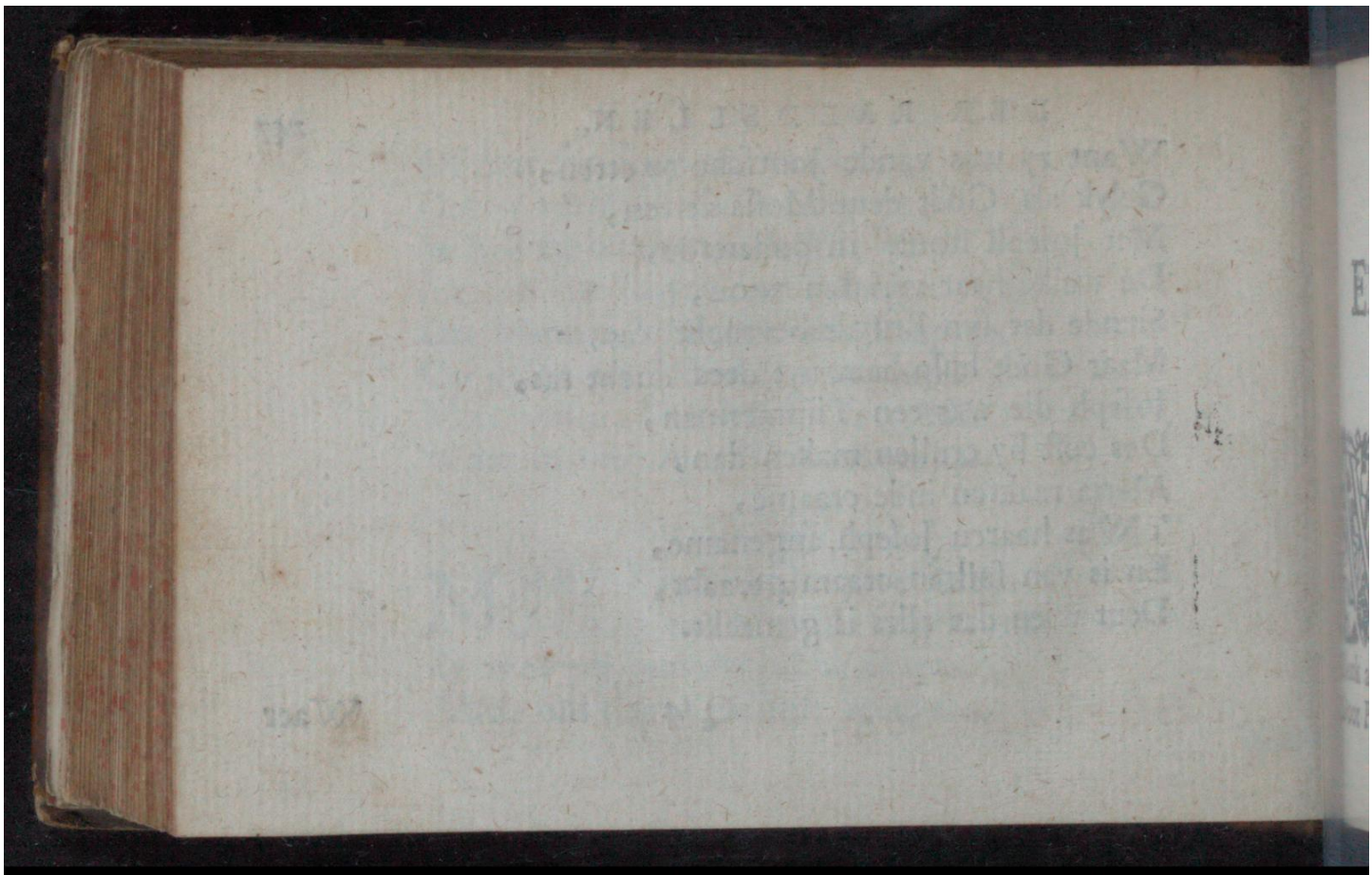

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

IAN VANDER VEENS

Gulden ende Yseren

EEUWE,

Waarheyt ende leugen, Waarheyt Gulden Eeuwe.

WAar is de Gulden *EEUW* (eylacy) nu ghebleven?
Doe vol van Majesteyt de waarheyt zat verheven,
En over alles hadde een Koninklijk ghesach.
Op wiens sneeuw-witte kleedt: men nimmermeer vlek en sagh,
Blonk als *AURORA* die met schoon Robynnich blooſen,
Door *PHEBI* comst sich toyt met witte en roode Rooſen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Alleens was dees' Goddin bepruyckt beglanſt bekroont,
Ten eynd' haar luyſter doofd' hier alle de aartſche ſchoont,
Wie ſou beſchrijven doch haar weeſen ſoo 't betaemden,
Wiens hairen 't ſchijnſel vande Blonde Zon beſchaamden,
Wat ſal ik ſeggen van haar ſtralende gheſicht,
't Gunt inde duyſternis veel duyſendt heeft verlicht,
Wiens Nectarlijke-Mondt en honigh-ſoete woorden,
Soo mennigh ſteenen-hart tot haare liefd' bekoorden,
In 't kort haar ſchoonheyt was ſoo Hemelſch ongemeen,
Dat wienſe nader quam hoe ſchoonder dat s' hem ſcheen,
Wiens ſtaat en Hof-geſin waar in ſy zich verheughden,
Beſtondt in Edeldom van allerleye deughden,
Heel ſtatelijk ghekleet doch niet in overvloedt,
Maar Heerlijk ſchoon verciert inwendich in 't ghemoedt,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De nieuwe ſnof of pracht of diergelyke dingen,
Of lang gepoedert hair als Haaghſche Hovelingen,
Was walgelijk voor haar, ook geene Hovaardy,
En word daar niet gele'en, veel min de Hoerery,
En alle dartelheyt word'e ook van haar verſonden,
Soo ſtatelijken Hof noyt namaals is gevonden,
En was nochtans becleedt in reedlyk groot getal,
Die'k u ten deele wel maar al niet noemen ſal.

Een ghedeelte der Naamen van des waarheyts Hof-gezin oft gevolgh.

Ieſd' Gelove, Hoop en *Vrede,*
Medelyde, Cuyſſche-Zede,

Ootmoedt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ootmoedt ende *Dankbaerheyt*,
Druk-vertroſter, *Goedt-beſcheyt*.
Twiſte-myder, *Vreede-maker*,
Milde-gever, *Hemel-waker*,
Goedt-vergelder voor het quaadt,
Nummer-wraak en *Sonder haat*,
Wed'wen-hulpe, *Weſe-Vader*,
Dorſte-laver Goede-rader
Chriſti-asyſer Armoeds-ſchut,
Naakt-becleeder, *ſwakheyts ſtut*,
Siek-beſoeker, *Eerbaarhede*,
En veel diergelycke mede,
Als de ſtarke *Lydſaamheyt*,
En d' Eenvoude *Nedrigheyt*,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Sulk gevolgh van Hovelingen,
d'Edle waarheyt ſtaagh an-hingen,
Meerder die 'k om cortheyt ſwygh,
Oorloogh moordt of wrede crygh,
Hevigh ſchelden ofte Twiſten,
Loos bedrogh noch valſche liſten,
Ganſch geen wrok noch bitt'ren haat,
Schrapery noch eygen-baat,
Ja veel minder dieverije,
Moet-wil ofte ſchenderije,
Overdaat oft dronken-ſchap,
Veynſery en achterclap,
Geen uyt ſuyppery of woeker,
Qualijk ſpreker ofte vloeker,

Labbery

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Labbery noch licht gerel,
Hoerdery noch overſpel,
Lichtomdeynne Ydel danſen,
Gulſich ſuyppen ende ſchranſen,
Noch gewreek gevecht geſmijt,
Waſſer ooyt in deſe tijt,
Jeder deed' an ander lieden,
Soo hy wild dat hem geſchieden,
Leugen wierter noyt gehoort,
Zegel was een jeders woordt,
In verhandeling van zaken,
Waſt onnodigh Schrift te maken,
Watmen met het ja beleedt,
Was als een geſtaafden eedt,

Men

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Men en wiſt van pleyten plechten,
Noch van geen beſchreven rechten,
Soo daar wat te rechten viel,
Jeder dat voor wonder hiel.

'T Geviel op ſeker tyt dat om twee goede Mannen,
De rechts-bank met beſwaar eens Moſte ſyn geſpannen,
Daar waſt in rep en roer wat waſſer al crioels,
Een jeder was verbaeſt de ſtraaten vol gewoels,
De handen op de borſt ſoo vreemt clonkt in haar ooren,
Hoe! vraeghdemen wanneer is deſe twiſt gebooren?
Daar quam een Aal-oudt man en ſeyd' ten heughd' my niet,
Dat ooyt int ganſche landt is diergelyk geſchiedt,
Men hoorde deſe zaak int goede te beſlechten,
Myn Beſte-vaar en wiſt ſyn dagen van geen rechten,

'k Beken

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k Beken de zaak is ſwaar en qualijk te verſtaan,
Een over-cloek verſtandt moet hier een ſlagh in ſlaan,
Ey ſeg eens ſeyd' het volk waar uyt is dit geſprooten,
Ik ſeg de zaak is groot ja ſchier niet om vergrooten,
Sprak doe den ouden ſtam ik ſal u doen beſcheyt,
Van 't geene dat ik weet of hoe de zake leyt,
Ik meen dat *Nauvv-Gevvis* en *Reyn-Voor-Rijk* te ſamen,
U luyden ſyn bekendt van weeſen ende namen,
Siet *Nauvv-Gevviß* verkoft een Huys an *Reyn-Voor-Rijk*,
Geſeyt ſoo Erf als Huys na woordt en reden-blyk,
Dus *Reyn* die taſtet an en let op alle zaken,
De Kelder was te cleyn en wou een grooter maken,
En ſoo gelyk hy docht ſoo is hy ook gereedt,
En heeft het arbeydts volk de Kelder an beſteedt,

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Een jeder rept ſich daar heel dapper in het ſlaven,
Het eerſte werk dat was te delven en te graven,
Een van het Arbeydts volk die ſagh op 't ſelve pas,
Dat daer een pot met geldt in d' Aerd' begraven was,
Een pot vol Goude Munt een ſchat van grooter waarde,
Wie weet hoe lange tyt gelegen inder aarde,
Men loopt na *Reyn voor Rijk* die welkmen dit bediedt,
Voort ſeyd' hy heel verbaaſt dit geldt en roert my niet,
En fluks ſoo gaat hy dit an *Nau-Gewiß* verconden,
En ſeyt myn arbeyts volk die hebben dit gevonden,
Nau ſey dat raakt my niet dat geldt behoort u toe,
Ghy hebt het Huys gekoſt het kalf hoort by de koe,
Ja ja ſey *Reyn* weerom 'tis niet te doen met ſeggen,
't Was vry diep inde grondt daar hy het geldt vandt leggen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik hebbet Huys alleen en ook het Erf gekoft,
Het geldt behoort u toe ſchoon of ghy noch ſoo ſtoft,
Ik ſegge neen ſey *Nau* ik ſal't aen't Hof gaen clagen,
En na haar goet beſluyt ſoo ſal ik my gedragen,
Sie Vrinden dats 't verſcheel beſloot den ouden man,
Is jemandt nu ſoo cloek die deſe ſcheyden can?
Die wint een Lauren hoedt en ging doe ſynder wegen,
Vreemt hoorde jeder een en waeren heel verſlegen,
Dit ſcheen geen cleyne zaak daer van men ſich onſteldt,
Maar hoe die eynd'lyk voer dat moet hier ſyn vertelt,
De twiſters gaan na 't Hof daar elk op 't heftichſts claeghde,
Daar jeder ſyn Party voor recht op 't Raadt-huys daaghde,
Wat waſt? men moſter an onangeſien hoe noo,
De noot-dwang was daar Heer de zaak vereyſchtent ſoo,

Men

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Men ſtemde daar een dagh, de Rechters heel t' onvreden,
Die ſyn ter ſelver tyt na 't Raadt-Huys heen getreden,
Maar ſie eens, goedt-raadt duur an ſchout hoe 't Raedt-Huys was,
Omringt met alle Ruyght en doorenen gewas,
Heel dicht van kreupel-boſch vol ſtruyken ende boomen,
Soo datmer niet vermocht by of omtrent te coomen,
Keer weder ſeydt de noot, men boodt de Boeren op,
Met hou-mes en houweel met bylen ſpa en ſchop,
Des moſtmen lange wyl de tyt alzoo verbeyden,
Tot datmen ruymte kreeg om dit geſchil te ſcheyden,
Men ging na Raat-Huys toe, ſchoon 't lagh noch wildt en woeſt,
Maer ſiet de ſlooten an, ſoo dik en vuyl beroeſt,
Onmogelyk om die deur Mans cracht op te ſluyten,
Daar waſt al wederom die buyten is blyf buyten,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Men ſteld' het weder uyt tot op een ander tyt,
M' ontbiedt de Smeden doe, die deden alle vlyt,
Men ſloegh de ſloten af met groote moeyt' en ſlagen,
De deuren raken op ten leſten ſal het dagen,
't Sal gelden nu, men meent dat alle ding is claar,
De Heeren gaan weer heen en ſyn gecomen daar,
En meynnende daar in te nemen haare gangen,
Soo waſt ſoo bol en dik met ſpinne-rach behangen,
En vol van ongediert als Add'ren pad en ſlang,
Des wordt ten dardenmaal geſtuttet haare gang,
En moſten tot dien eynd' weeromme 't rechten ſtaken,
Tot datmen luyden creegh om 't Raadt-Huys ſchoon te maken,
't Gelukt ten vierdemaal de Heeren comen in,
De Pleyters elk om 't ſchoonſt die uytten haare zin,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Heeren hooren toe en weeten niet wat maken,
En cleynſſen haar verſtandt in dees' gewichte zaken,
Zy ſitten als verſuft en buyten haar vernoegh,
En wenden vaſt het Schip op d'een en d'ander boegh,
Ten leſten ſeyden zy de Pleyters gaan eens buyten,
Met fronſelen in 't hooſt was eyndelijk 't beſluyten,
Gelijk ghy hooren ſult, de Pleyters weer ontboon,
Getreden weder voor en ſtellen haar ten toon,
Een jeder die verlangt met jeukerige ooren,
En cregen voor beſcheyt gelyk ghy hier ſult hooren.

Uyt - Spraak.

DE Schep'nen hebben met de Raadt,
Gelet waar op te letten ſtaat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Angaande van 't gevonden geldt,
Daar jeder een ſich tegen ſteldt,
Als dat ghy beyde met geduldt,
Het Geldt te ſamen deylen ſult,
Ten eynde elk de helfte crygh,
En wyder datmen Namaals ſwygh.

DIt viel haar beyde ſwaar, wat haddenſe te ſeggen,
Doch gingen met haar tween de zaak vaſt over-leggen,
En *Nau-Gewiſſe* ſey 't ſtryt tegen myn geweet,
Wat raadt wat ſal ik doen? myn knagingh doet my leedt,
O dit vervloekte geldt waer ben ik toe gecomen,
Dat ſal my pynnen daaghs, 's nachts quellen in myn droomen,
Spin ikker zyde by ſey *Reyn* wy ſtaan gelijk,
Kendt ghy myn name niet 'k ben liever *Reyn* als *Ryk*,

Ja

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ja wel myn lieve vrindt wat helpt ons al dit clagen,
Com laat ons beyde gaan by wyſer raadt te vragen,
Des gaan zy truurigh heen en ſochten goeden raadt,
En ſpraken *Medely* van haar bedroefde ſtaat,
Wel vrinden ſeyden zy waar toe dit droevigh karmen,
Myn raadt iſt datmen 't geldt moet geven an den Armen,
Myns Oordeels ſult ghy bey daar mede ſyn voldaan,
Dit houde ik voor het beſt, men can niet beter raan,
Maar of dan d' Eygenaar of ſynne Erfgenamen,
(Wie weet wat comen can) eens weer te voor-ſchyn quamen,
En vorderden het Geldt antwoorde *Nau-Gewiſſ*,
Te geven ſeyde *Reynt* 't gunt 't onſe niet en is,
Dat 's ook al buyten 't ſpoor, en 't mocht ons ſelfs ontryven,
Want dat gegeven is dat moet gegeven blyven,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maar die 't verſekert waar ſulkx niet en ſou geſchien,
Geen liever ding, als dat te geven d'arme lien,
Dit in-ſicht ſtrekt te wyt, verclaarde *Medelyden*,
Wie weet miſſchien dit geldt is in verceude tyden,
Begraven en gepot de zaak en lyt geen pyn,
't Is buyten twyffel daar en ſal geen vraagh na ſyn,
En of dat ſoo geviel ſey *Nau* twaar nieuwe treuren,
Men ſagh wel vreemder dingh ſey *Reyn* als dit gebeuren,
Ja wond'ren meer als dit wy moeten ſyn bevrydt,
In ons gemoet en goedt want licht'lyk raakt me quyt,
Het reyn gewonnen goedt rechtvaardelyk vercregen,
In onſe ſweet gehaalt deur hulp van Godes zegen,
W'en willen geen verlies, ook niemandts anders ſchat,
Syn eygen houtme graagh, ook niet behalven dat,

't Gunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Gunt wy ſoo ſuurlyk beyd' met ſlaven ende blokken,
Vergadert hebben t' ſaam, dat uyt te moeten dokken,
Waar onnatuurelyk, ook waaren wy 't verſchult,
'k Hoop niet ſey *Medely* dat ghy 't beleven ſult,
By hoope daar is vreeſ' ſey *Nau-Geviſſ'* wy vreeſen,
In 't cort ik ſegh als *Reyn* men moet verſekert weeſen,
Ja wel ſey *Medely* 'k en weet geen beter ſtoff'
Als dat ghy 't Schriftelyk verſoekt an *Waarheyts-Hof*,
Hoe dat u groot beſwaar ten beſten dient geſleten,
Om ſchadeloos te ſyn en vry in u geweeten,
Dit docht haar goedt te ſyn en Raad-ſaamſt voor het beſt,
Men ſchreef daar een verſoek als nu genaamt requeſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Verſoek.

WY geven te verſtaan Eerbiedelyk met vreede,
Hoe dat hier *Nau-Gewiſs'* en *Reyn voor Ryk* ook mede,
U onder-daenen bey gecomen in geding,
Ten eynde corteling ſulkx an 't gerechte hing,
En worden t'ſaam gedoemt gelykelijk te deelen,
Een lang begraven ſchat ſoo gelden als Juweelen,
't Gunt ons gewiſſ' beſwaard in't cort en t'eynden raadt,
Niet wetende wat doen om recht te myden 't quaadt,
En hadden 't d'arme luy ſeer graaghlyk toe geſonden,
Mits dat wy ons gemoet daar in becommert vonden,
Dan ryp'lyk overleyt dit met een derdeman,
Docht ons als dat wy daar geen geven hadden an,

Miſſchien

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Misschien den Eygenaar of Erven noch int leeven,
Ons mochten vargen om dit selve weer te geeven,
Ten eynd'e ons vroom gewin mocht weder syn vervreemt,
Soo ist datmen het Hof tot troost en hulpe neemt,
Versoeken met ootmoet het beste in dese zake,
Op datmen buyten scha en onbeswaer gerake.

Verclaar anders Apostille:

GElesen synde dit versoek,
Soo hebben rypelyk en cloek,
De Heeren dit wel over-woogen,
Onsteken synde met Medoogen,
Verclaaren dies dat al dit geldt,
Den armen werde toe geteldt,

Cont

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Comt d' eygenaar na deſe tyden,
Soo ſal haer't Hof van ſcha bevryden,
Eerſt datmen by geſchrift gewis,
Stel hoe veel Munte datter is,
En wat waardy de ſchat can haalen,
Dit neemt het Hof an te betaalen,
Dit ſteldmen haar ter hand en word' haar voor geleſen,
Des is een groote vreughd' in haar gemoedt gereſen,
Men maakte goede cier verdreven was de druk,
De vrienden weder-zydts die wenſchten haar geluk,
En d' armen cregen 't geldt met alle de Juweelen,
De twiſt was neer-geleyt geeyndight was 't krakeelen,
Dus haddet jeder een vercreegen na ſyn wil,
En cortelijk hier na ontſtondt een nieu geſchil,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Gebeurde dat omtrent een Jaar hier na verloopen,
Dat *Eenvout* een ſtuk-landts aan *Goethart* ging vercoopen,
Gelegen byder handt een goedt en vruchtbaar landt,
Waar in een Boomgaard lagh, en anderſins beplant,
Met Eyken houdt-gewas rondſom aan alle canten,
Gelykmen heden's daaghs tot voordeel noch ſiet planten,
Doe't *Eenvout* lev'ren wou na coop en na beloft,
Hoe! ſeyde *Goethart* doe 'k en heb geen hout gekoft,
De Boomen hooren u 'k en moet maar 't landt ontfangen,
Het landt heb ik gekoft men moſt my ſoo niet prangen,
Wel wat geſeg is dat antwoorde *Eenvout* doe,
Die landerijen coopt die comt de Boomen toe,
En watter ook op ſtaat 't zy Boomen gras of cooren,
Dat heb ik ſoo gemeent en moet u toe behooren,

kEn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k En weet u mennig niet ſey *Goethart* maar u woort,
Ik heb maar landt gecoft niet anders my behoort,
Het cooren en het gras dat meught ghy laten mayen,
En 't gunter dan na groeyt met planten ende zayen,
Dat ſal het mijnne ſyn des graeft de boomen uyt,
Met wortel ende al 'k begeere niet een ſpruyt,
En ik veel min als ghy antwoorde weer den and'ren,
Dus duurde lange wyl dit twiſten met malcand'ren,
Men ging vaſt tuſſchen bey met ſmeken ende ſeggen,
Om op 't gevoeghelijkſt de zake by te leggen,
Maar alles te vergeeſs, want *Eenvout* ſprak met reen,
Eylieve waar ſou ik doch mette boomen heen,
'k En hebbe geen meer landt ey wiltter doch op letten,
Daar ik de boomen op can planten ofte ſetten,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Het ander hout-gewas daar ben ik toe-gereedt,
Dat d'Armen dat geniet daar iſt wel an beſteedt,
De Boomgaard die moet ſtaen 't waar jammer om de vruchten,
Staan ſeyde *Goethart* weer wel dat lyn ſotte cluchten,
Zy ſtaan my inde weegh gebruykje geen verſtandt,
U goet beſlaat myn plaatz' te minder is myn landt,
Gebruyk de vruchten vry ſey *Eenvout* ende lachten,
Leer dat u kinderen dat ſal ik my wel wachten,
Sey *Goethart* half geſtoort, is dat den Hemel-wegh?
De boomen moeten voort dat is dat ikje ſegh,
En ſooje niet en wilt met goet ſacht-zinnigh praten,
Gedenkter my dan by 'k en ſalter niet by laten,
Ja ſeyde *Eenvout* weer ghy praat vaſt mette mondt,
Die doet ghy op en toe en maaktet wat te bont,

Hoe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hoe dubbel Zinnigh canmen ook een zaak verbloemen,
Ik hebbe landt gekoft geen Boomen hooren noemen,
Wel dats een wonder ding 'k seg landt en is geen hout,
En hout en is geen steen en sant en is geen sout,
Seyd' *Goethart* dit is wel en licht'lyk te begrypen,
Het hout is uw' ghy meught dan Trommen ofte Pypen,
En my behoort het landt dats 't eynde met het liedt,
Al sprongt ghy als een Aap het hout begeer ik niet,
Ghy zyt een wonder-Man sey *Eenvout* daar en tegen,
En schoon ik 't buyten schuldt onnosel heb verswegen,
Ik hebber landt en hout gerecht'lyk me gemeent,
Ja meenen hoortme niet dan is 't geluyt gespeent,
Sey *Goethart* wederom ik hou my ande woorden,
Die wy soo duydelyk niet sagen maar wel hoorden,

E

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ik heb na u woordt op-recht het landt gekocht,
De boomen niet genoemt, maar wat ghy hebt gedocht,
Dats dat ik niet en weet wie can gedachten weeten?
Alleennelyk maar hy die boven is geſeten,
Ik houd' my an u woordt daar me iſt al geſeyt,
Al evenwel de zaak waar nodig by-geleyt,
Sey *Eenvout* twaar heel goet dat wy malcaar verſtonden,
Eer dat wy al de luy gaan openen de monden,
Dat waar my ook wel lief ſey *Goethart* dat weet Godt,
Myn reen ſyn redenryk en d' uwe ſonder ſlot,
Macht dan niet anders ſyn can 't dan niet anders weeſen?
Soo moet ik uyt dit Boek een ander lesje leſen,
Wel hoe ſey *Eenvout* doe wat meenje daar me ſeght,
Ik ſal 't ſey *Goethart*, dan gaan hangen an het recht,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hoe noode dat ik ſou maar noot breekt dikwyls Yſer,
Gewis ſey *Eenvout* vrindt ik hoop ghy zyt wel wyſer,
Ja ſeyde *Goethart* want 'k hebt recht an mynder zy,
Claar als de Zonne-ſchyn ja vriendt dat ſeg ik dy,
Ghy rekent ſonder waert ſey *Eenvout* wederomme,
Het gunt ghy waent het recht dat houd' ik voor het cromme,
Ja wel men ſal het ſien ſey *Goethart* deur 't geding,
Dat ſal 't wel wyſen uyt daar me waſt dat hy ging,
Gelijk ook *Eenvout* deed' en claeghden 't elk haar vrinden,
Die rotten by malcaar om deſe zaak te vinden,
Doch alles te vergeefs dus blieft een wyle ſtaan,
Ten leſten *Goethart* claagd'e en gaft de Heeren aan,
Die ſchudden t' ſamen 't Hooft en waren ganſch t'onvreden,
En wiſten geenen raadt om deſe zaak t' ontleden,

't Verſtandt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

't Verſtandt dat ſtondt haer ſtil en waren buyten grondt,
Vermits dit ſwaar gebouw' op loſſe ſchroeven ſtondt,
Een jeder om het beſt gaat ſynne zinnen wetten,
En noch en wiſtmen daer geen Mouwen an te ſetten,
Ten langen leſten ſoo ſey eender-uytten hoop,
Gaat ſcheld malcander quyt ontſlaet alzoo de coop,
Neen ſeyden ſy ons woordt en meugen wy niet breken,
Wy waaren anders met malcand'ren al verleken,
Ons woordt is als een Rots' op d' Oever vande Zee,
Die nummer ſtorm of windt of baaren ſlaan ontwee,
Neen dits geen cleynne zaak om ſoo te laten dryven,
Antwoorden deſe twee de coop moet vaſte blyven,
Des bidden wy u dat ghy deur u wys beleyt,
Op 't corſte deſe zaak deur u gerechte ſcheyt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Heeren ſeyden haar 't is ſchande wilt te vreen ſyn,
Voor corts het leſte recht mach vijftigh jaar geleen ſyn,
En meerder, datmen noyt ſint Raadt-huys en betradt,
Veel minder over twiſt aldaar te rechte zat,
Wat vrinden laat u raan 't is ſchandelyk te rechten,
Men can met minder moeyt de zake wel beſlechten,
Maak vrienden op de been en ſtellet haar in hand,
Vermydet ſoo u ſcha verhoedet ſchaamt' en ſchand,
Ja ſeyde *Goethart* doe daar is ſoo veel geſproken,
An middelaars myn Heer en heeftet niet ontbroken,
Maar myn vercooper wykt veel minder als en dyk,
Waaromme ſoud' ik niet ik hebbe groot gelyk,
Sey *Eenvout*, daarom iſt dat ik myn eyndt wil houwen,
En ik ſey *Goethart* wil op myn gerechtheyt bouwen,

Myn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Myn Heeren des verſoek ik deſe zaake ſtilt,
En ſoo het u belieft te rechte zitten wilt,
Wy willen u en Godt de zake toe betrouwen,
Daar is geen beter Bier voor ditmaal van te brouwen,
Van harten wenſcht'e ik wel dit anders coſt geſchien,
Maar hoemen't overleyt men can niet beters ſien,
Magh't dan niet anders ſyn om dit krakeel te keeren,
Soo moetmen tegen dank antwoorden doe de Heeren,
Men ſteld' een dagh van recht na 't Raadt-huys datmen tradt,
Op tyt en uur beſtemt men doe te rechte zat,
Daar bracht een jeder voor van 'tgunt hy had' te ſeggen,
En elk des anders re'en op 't beſt te weder-leggen,
Nu *Eenvout* die begon en ſey 'k heb ſeker landt,
An *Goet-hart* wel verkoft met Boomen dicht beplant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar leyt een boomgaardt in bequaam van goeder waarden:
Dit ſelve wil de Man niet mettet landt anvaarden,
Hier inne dunkt my ſoo gebruykt hy miſ-verſtandt,
Ik ſeg ſey *Goet-hart* weer geboomt en is geen landt,
Ja ſeyde *Eenvout* doe myn Heeren hoor dees prater,
Geboomte trout an 't landt zy wort'len niet op 't water,
Sie Man en wyf ſyn een wanneerſe ſyn in Echt,
De Boomen en het landt die ſy aen een gehecht,
Als twee ſoo Man en Vrou die met malcand'ren paren,
Dies ook dit eenigh twee hier vruchten 't ſaam vergaren,
De Man niet ſonder Vrouw de Vrouw niet ſonder Man,
Gelykmen billik weet geen vruchten teelen can;
De Aard' moet mette boom de boom met de Aard vermengen,
En buyten een van twee onmog'lyk ooſt voort brengen,

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Een ſchoon gelykenis ſey *Goethart* die ghy brouwt,
Het hout en is geen aard noch aard'e en is geen hout,
Schoon datter d'aard' voort-brengt ſoudt daerom aarde weſen?
Wie heeft dit oyt gehoort geſchreven of geleſen?
Men moet ſey *Eenvout* doe betreffen middel-maat,
Want al te nau is vies en al te ruym is quaat,
An 't lichaam heeft de Heer veel leden gaan beramen,
Ook van beſonder ſtandt en van verſcheyden Namen,
't Lyf en de leden ſyn ſey *Goet-hart* vleyſch en bloedt,
Het hout en is geen aard of 't ſchoon de aarde voedt,
Al wat an 't Lichaam is dats vleyſch en bloedt te gader,
Der magen kookſel geeft het bloedt in jeder Ader,
En ſpreyt ſyn voedſel deur het lyf en al de leen,
Des lyf en leden ſyn van vleyſch en bloedt gemeen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Geaardt van een natuur 't is vleyſch en bloedt al t' ſamen,
Hout heeft geen aardt als aard' des meught ghy u wel ſchamen,
Ik ſeg 't heeft ſlot noch val al u gelykenis,
Seg noch 't is vleys en bloedt al wat an 't lichaam is,
De nag'len ſey *Eenvout* an handen ende voeten,
Die ſouden vleyſch en bloedt alſdan ook heeten moeten,
En ſchoon ſy niet en ſyn geaart als eenig vleyſch,
Maar daar van ſynd' ontbloodt 'ten waar niet na den eyſch,
Men waar ten deel miſ-maakt ſoo 't hair ons waar benomen,
Soo iſt ook met een landt ontvreemt van gras en boomen,
't Volghdt alles an malcaar en paſt ſoo wel an een,
Gelyk an 't lichaam 't hair ſoo nag'len als de leen.
De grondt die is de maag de wortelen ſyn d'aren,
Die van haar voedſter d'aard' alzoo het voedſel garen,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De regen ende dauw' dat is ſyns levens bloedt,
Alzoo beclyſt ſyn vrucht en word aldus gevoedt
Verheerlykt en begroent van boven tot beneden,
Het licham is de boom ſyn takken ſyn de leden,
En iſt niet alles boom ey lieve ſeg my dat?
Ja tot het minſte deel of tot een enkel bladt,
De bladen takken ſtam in 't handelen verſchelen,
Hierom is boom een boom, beſtaand in veele deelen,
En anders is de boom te rechte niet vol-maekt,
Die door ſyn Moeder d' aard tot rechten ſtandt geraekt,
Dies aarde wortel boom met alle ſyn ancleven,
Geveſt ſyn en ſyn een en ſoo te ſamen leven,
Alleens als of ghy koſt een ſchaap vat myn bediedt,
En ſeyd' 'k heb 't ſchaap gekoft maar ſynne wolle niet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De wol en 't ſchaap ſyn een kont ghy dit weder-leggen,
Ja ſeyde *Goethart* weer 'k en hou niet van dit ſeggen,
Daar me iſt niet te doen, 'k ſeg hout en is geen landt,
Ik ſeg ſey *Eenvout* weer ghy zyt in miſ-verſtant,
De Schippers die de Zee wyt ende veer bevaren,
Na d'ander werrelt toe voor wis en waar verclaren,
Dat ande *Caap de loop* laegh-landt en witte ſtrandt,
Staat een te grooten boom daar van Natuur geplant,
Die welkmen veer in zee met 't ooge can bereyken,
Al eermen van het landt can kennen eenigh teyken,
Ik ſpreck van ſulken landt 't gunt ghy maar keurt voor landt,
En datmen dan Matroos eens na de Marſſe zandt,
Wanneermen giſte datmen haeſt by landt moſt weſen,
Die riep dan landt landt landt en heeft de boom geweſen,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De boomen noemd' hy landt ten is ook anders niet,
Ja ſeyde *Goethart* weer noch ſing ik't oude liedt,
Al riep Matroos landt landt dat magh ook al niet maken,
Daaromme riep hy landt om dat hy ſagh 's landts baken,
En buyten twyffel was als datter landt moſt ſyn,
En of een plompert wel het water noemde wyn,
Waart daarom waar ô neen dit can u al niet baten,
Hoe wel ghy met de mondt veel bet als ik cunt praten,
Ik ſpreek goet rondt goet zeeus myn reden vallen ſlecht,
Ik hou my an u woordt u woordt getuyghd myn recht,
't Is wonder dat u tong voor lang niet is verſleten,
Die veel ſeyt lieget veel of hy moet veele weten,
Eenvout ſey 't en is geen cunſt te dryven ſpot,
Fy ſchaamd' u voor 't gerecht en ſchrikt ghy niet voor Godt?

'k Seg

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k Seg noch ſey *Goethart* weer u tonge die moet ſlyten,
't Moſt ſyn een gauwe vlieg die die licht ſou beſchyten,
Ghy Cabrioolt daar me als danſer mette voet,
Myn Heeren ſeyd' *Eenvout* wat datmen hooren moet,
'k Meen die ſyn recht verdaad't die magh wel billyk ſpreken,
Al ben ik onbeſpraakt elk een heeft ſyn gebreken,
't Is waar ſey *Goethart* weer vaak ſoo gebreekter wat,
Maar ſoo u jets ontbreekt 't ſchort niet an 't tonge bladt,
De Heeren ſeyden hoort wy leggen u in vrede,
Die wat te ſeggen heeft die ſpreek met billikhede,
Genomen ſeyde *Eenvout* daar ſtond' een boom beladen,
Met vruchten ſchoon gepronkt verciert met groene bladen,
En ſeyt niet jeder een die boom ſtaat wonder ſchoon,
Alſulke red'nen is men dagelykx gewoon,

D

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De takken vruchten bla'en ſyn als des lichaams leden,
En ſyn noch hout noch aard' hieromme werdt gebeden,
Te letten op de zaak, 't leeſt alles ſeer bequaam,
Of ſchoon wel bladt en vrucht en voert geen boome-naam,
Ja ſeyde *Goethart* weer ey lieve weyd 't ſoo breedt niet,
Is jemand wel getooyt de Man en is het cleedt niet,
De man die is de man en 't cleedt dat is het cleedt,
Ook ſoo de vrucht en 't bladt ja praat vry dat ghy ſweet,
Daar op ſey *Eenvout* weer ſal ik u luſtig comen,
t Cleedt groeyt niet ande menſch maar dit groeyt ande bomen,
Om dat de aard en boom te ſamen ſyn getrout,
Gelyker is geſeyt ſoo 'k meen na myn onthout,
Ja ſeyde *Goethart* dits noch eens geſeyt voor deſen,
Ik weet dat ſonder groey de boom verlieſt ſyn weſen,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En datter loof en gras al vander aarden comt,
En alderley gewas dit maakt my niet verſtomt,
Het cooren groeyt in 't landt myn Heeren wilt doch hooren,
Hoe noemtme dit gewas hoe heetmen 't landt of cooren,
Of heet de Rogge landt ik denke geenſins neen,
Soo iſt ook met 't geboomt dit ſcheelt als hout en ſteen,
Ik neme tot getuyg de boeren op de dorpen,
De ſteen groeyt van natuur, dit wordt in de aard geworpen,
De meeſte ſchatten hier die groeyen inde aard,
Als Goudt en Silver en geſteent van grooter waard,
Ook cooper loot en Tin en alderley metalen,
En duyſent dingen meer men ſouder in verdwalen,
Ey geeſt het eel-geſteent Robyn of Diamant,
De naam ſoo ghy hout ſtaand van aarde zandt of landt,

'k We

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

'k Wed ghy werdt uyt gelacht bejout van alle luyden,
Dies al wat 't landt voort brengt voor aarde ſulkx te duyden,
Dat waar ganſch ongerymt en bracht veel lachens in,
Hoe wel 't is alles aardtſch maar geeſtelyk van zin,
Ja ſeyde *Eenvout* doe tis aard 't ſal aarde blyven,
Men noemet ſoo men wil of hoemen dit ſal dryven,
Den menſche die is aarde al is ſyn name menſch,
Al dryſt ghy 't noch ſoo ſtark na eygen wil en wenſch,
Al heeft de menſch geen ſchyn van aarde in dit weſen,
Nochtans ſoo is hy aard ſal aarde ſyn na deſen,
Angaande vande menſch ſey *Goethart* dat is mis,
Ik ſeg ſoo lang hy leeft dat hy geen aard en is,
Genomen 't waar alzoo dit can geen vonnis ſtryken,
By een en canmen hier niet alle ding gelyken,

Geſteen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Geſteenten groot en cleyn gelyker is verclaart,
Dat is ook noch en ſal hier namaels werden aardt,
Het minſte dat ghy 't weet moet voor het meeſte wyken,
Gelyk het arme volk moet buygen voor de ryken,
De menſche ſeyd *Eenvout* ontelbaar van getal,
Syn meerder als geſteent ook d' Edelſte van al,
De Heeren gaven af de zake uyt te ſtellen,
Men coſt voor deeſe tyt geen ſuyver oordeel vellen,
Des ging elk ſynnes weeghs en wandelden na huys,
Dus vochtmen om het ſchaapen niemant wou het vluys,
Dit duurde lange tyt en bleef int recht ſoo hangen,
Tot dat de Gulden *Eeuw* ten leſten is vergangen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Iseren Eeuw de Leugen.

DEn tyt die alles ſlyt en veel verand'ringh zendt,
Heeft deur ſyn ſnellen loop de *Gulde Eeuw*-geendt,
Soo haaſt als die verdween en uyt gang heeft genomen,
Is al te ſwaeren peſt in 's werrelts rondt gecomen
En 't menſchelyk geſlacht ontelbaar ſoo vernielt,
Dat al de deughden ſyn daar meeſtlyk deur ontzielt,
't Onſuyverſte dat bleef en 't beſte ging verloren,
Dies word van't ſlechtſte-ſtof noch ſlechter weer gebooren,
Soo dat allengs allengs van quaat al quader quam,
De *Leugen* op het leſt des *Waarheyts* plaatze nam,
Deur dien dat zy geſtaeft word' met een deel tyrannen,
Waar deur de *Waarheyt* word ter werrelt uyt gebannen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ten minſte moſtz'e uyt't gebiedt des *Leugens* vlien,
Soo veere dat geen menſch haar comen mocht te ſien,
De *Leugen* word gecroont gehuldt met grooter waarden,
Tot *Monarchale* ſtaat van alles opter aarden,
Wiens grootheyt over-troff een *Alexanders* ſtaat,
Haar over-groot gevolgh was ſonder eynd' of maat,
In wien dat ſy bevond een vonk van deughd te weſen,
Quam voort in ongena en was in duyſent vreeſen,
Doch was heel lief-getal die zy vondt trouweloos,
Zy haate vromigheyt gelyk als Godt het boos,
Wiens dart'le over-moedt en was niet uyt te ſpreken,
Een weeſen ſonder ſchaamt miſmaakt en vol gebreeken,
En alles watze ſprak dat had een dubb'le ſtreek,
Beveſtent met een eedt ſoo dat het *Waarheyt* leek,

Zy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Zy was van ſcheel geſicht verlamt en ſcheef van leeden,
Gebuchelt ongeſtelt van boven tot beneeden,
Den eenen voet heel cort den anderen al te lank,
En ging ſoo homp en tromp aen beyde zyden mank,
Dees' *Leugen* dees' Princeſſ verwart in haar gepeyſen,
Op ſeekre tijt creegh luſt haar landen deur te reyſen,
Geboodt haar Hof-gezin te voet en ook te ros,
Dat jeder na ſyn ſtaat ſou volgen haar Caros,
Daar in zy zat heel prats Hooghmoedigh op-geblaeſen,
Trompet en Trom ging an met tieren ende raſen,
Een over-groote ſleep heeft deeſe Vrouw verſelt,
Het gunt op 't honderſte can naulykx ſyn vertelt,
Een groot en machtigh Hans was neffens haer geſeten,
Seer overtolligh ryk maar arrem van geweten,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die hadze byder handt dat was haar liefſte lief,
En ſoo 'k verſtont ſoo waſt den grooſten Haaghſchen dief,
De Hoere en *Bedrogh* haar waarde ſtaat Joffrouwen,
Die voeren achterwaarts om Hofſche ſtyl te houwen,
Voort volghde doe de ſleep te Paerd' en ook te voet,
Waar van ik u een deel of weynigh noemen moet,
't Getal was al te veel wie ſou dat cunnen ſtellen,
Doch ſal al even-wel daar weynigh van vertellen.

Gevolgh vande Leugen.

VLoeker *Vuylbek* ende *Lichtmis Hoeren-brok*,
Spilpenning Valſchart ende *Nydelyke-wrok*,
En *Achter-clap* en *Schimp* die droegen haer Levreyen,
En liepen by de Coets' dat waeren haer Lakkeyen,

Dees'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dees' genaamde volghden achter,
Moorderije Vrouw-vercrachter,
Twiſte-maeker ſtadigh haat,
Straate ſchender vals verraat,
Valſche Tonge vals beſchter,
Bloedt-ſchand' Rover Brande-ſtichter,
Valſch-getuygh Menedigheyt,
Onrecht onbarmhartigheyt,
Onrecht-oordeel Boosheyts lager,
Woekerije Weeſen-plaeger,
Afgunſt ende *eygen-baat,*
Wraak-luſt ende *Rokken-quaat,*
Weeuw-verleyder valſchen-erver,
Op-roer maker land bederver,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Weeſ' uyt ſuyper Gieregaart,
Dobb'laar ende *dronkaart,*
Valſche-Munter Geldt-beſchroyer,
Valſche-meter Valſche royer,
Dubb'le Tong en *Schijn-deught,*
De *Verleyder* vande *Ieught,*
Valſche Maener Valſche Schrijver,
En de *Valſchen handel drijver,*
En den *Schoon-praat Hypocrijt,*
Ende *Allemans-verwijt,*
Ook was daar den *Gaalgh-ontvluchter,*
En den *Pharizeenſchen Suchter,*
Den *vermomden kerrek uyl,*
Den vervuylden *Laſter-muyl,*

Valſch

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Valſche-ſtroymaar Woordt-verkeerder,
Godt vergeten Droes beſweerder,
D' Italiaanſchen Sodomyt,
En de opgeſwollen *Nyt,*
Den vervloekten *Fame ſteelder,*
En den *Valſchen Teerling ſpeelder,*
Hoogemoet en *Overdaadt,*
Hoverdij en *Valſche raadt,*
Pype-ſtelder Glaeſe-ſnyter,
Den *Geveynſden Pylaar-byter,*
Droes int *Hart Godt* inde *Mondt;*
Schoon int ooghe *Vals* van *Grondt,*
Loon-onthouder onder-drukker,
Dagh-uur vilder *Armen plukker,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Idel-danſer Venus boel,
Ruym gewiſſe ſonder voel,
Noch ſoo quaemen groote hoopen,
Beurſe Snyders na gelopen,

DAt deſe groote ſchaar de *Leugen* eer bewees,
Was om dat zy al 't volk den ruymen wegh an-prees,
Te meer alzoo zy riep ghy 't ſaam zyt uyt-vercooren,
De wyle dat ik ben in 't Paradys gebooren,
Dat is mijn Vader-landt daar ik van roemen magh,
Dit is myn Erref-deel daar quam ik voor den dagh?
In't eene ſey zy waar in't ander ſprak zy logen,
En heeft het meeſte volk tot haar alzoo bewogen,
't Is waar in't Paradys zy't eerſte paar verriedt,
En daar ook is gebaart 't is waar dat looghſe niet,

Maar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Maar dit haar erf te syn dat syn weer *Leugen* grillen,
Ik ducht men sal daar liever kind'ren mede stillen,
De ruyme wegh is veyl gemak'lyk en bereyt,
Dus heeft het Honig-seem des *Leugens* haar verleyt,
Wanneer zy daar by woeght ten sal soo quaat niet wesen,
't Is maar een loos gedreygh u queldt een Ydel vreesen,
Siet Gods Barmhartigheyt die is soo over-groot,
Sou hy de ziel an-doen een Eeuwelyken doodt,
Deur ongehoorde brandt die nummermeer sal dooven,
Dat 's maar een bullebak neen wilt het niet gelooven,
Des laat ons vrolijk syn elk doe vry wat hem lust,
Bedryft vry wat ghy wilt en steld u hart gerust,
't Syn grillen datmen wil de menschе soo bepaelen,
't Syn neuse-wyse die den engen wegh af-maelen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wie ſal dan zaligh ſyn eylieve ſeg my dat?
Hoe waar dat mogelyk te gaan alſulken pat;
Van maar een voet-ſtap breet als *Eſdras* heeft beſchreven,
Wie weet oft waar is ook of m' hem geloof moet geven,
Waerom? hy was een menſch ſoo can't wel ſyn verziert,
Dan comt een Predicant die't pronkende verciert,
En maakt de luy wat wys om vrolykheyt te hind'ren,
Neen neen ſeyt dees Princes wy ſyn al Godes kind'ren,
Fris op hey ſingt en ſpringt van dart'len nummer moe,
Ik ſegge voor gewis den Hemel comt ons toe,
Indien ghy maar gelooft dat Godt u heeft vercooren,
Laat ſeggen watmen wil ſoo gaat ghy niet verlooren,
Soo heeft de *Leugen* dit haar vollek in-geplant,
Dat ruymer noch het ruym geworden is in't landt,

Wie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wie met behendigheyt dit ſeker in te ſcherpen,
Dat 't goede onnodigh is of 't quade te verwerpen,
Dus word' haar an-hang groot en waenden ook gelyk,
Deur 't volgen 's vleyſch natuur te winnen 't Hemel ryk,
Wel dat's een ſchoone trooſt wie ſoude beter wenſchen,
Wat angenamer ſmaek is dit voor alle menſchen,
Ba ſoo ſiet dats gepreekt, hoe ſoet clinkt dat in 't oor,
Wie ſout niet tot geloof ſtaegh lokken tot gehoor,
Soo *Leugen* ſoo Princes wilt ſoo de deught uyt boenen,
Te comen ſoo in 't Ryk met Hooſen ende ſchoenen,
Neen *Leugen Leugen* iſt al hebt ghy oudt begin,
Godts Ryke lyt geweldt gewelddge nemen 't in,
Doch wie derf dees' Princes met woorden weder-ſtreven?
Die deur haar Aardtſche macht de *Waarheyt* heeft verdreven,

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die nu land op land neer dooldt inde wildernis,
Soo datmen naulykx weet waar zy te vinden is,
De *Leugen* als voorseyt deur-reysende de landen,
En 't quaat van haat gevolgh als moorden rooven branden,
En veel ongodd'lykheyt dat laaten wy hier uyt,
Om dat het walgelyk en al te grousaam luyt,
En al dit boos bedryf en hielse maar voor-sluchten,
Van sulken *Leugen-boom* verwachtme sulke vruchten,
De *Waarheyt* daar omtrent op 't hoogh verborgen lagh,
Die rees, des zy van veer de *Leugen* comen sagh,
Vernam dees' groote staat te voet en ook te Paarde,
Geleydende een Vrouw van ongemeene waarde,
Soo cierelyk gecroont in grooter Majesteyt,
Wat mach dit syn voor een zy tot haar selven seyt?

Dit's

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dit's meerder als gemeen 't moet ſyn een Coninginne,
'k En ſagh nooyt ſchoonder beeldt voor waar 't ſchynt een Goddinne
Soo ſcheen zy ook van veer maar lelyk van na-by,
De *Waarheyt* was beluſt te weten wat het zy,
Des daaldtſe van 't geberght om haar begeert' te boeten,
Comt met een vry gelaat de *Leugen* ſtout gemoeten,
En comt ſoo naderen met vaſte wiſſe treen,
Hoe datſe nader quam hoe haar de *Leugen* ſcheen,
Allengs te lelyken, daar ſynde by gecomen,
Soo heeft ze dees' Princes geheel miſmaekt vernomen,
Zy grijſelt en verſchrikt van 't lelyke gelaat,
Die zy van veere prees zy van na-by verſmaat,
De windt heeft 't boven-cleet des *Leugens* op geſmeten,
Des ſach de *Waarheyt* wat daar onder was geſeten,

Die

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Die lette nau en wel op *Leugens* onder-cleedt,
En docht ô vuyle pry de windt ondekt u leet,
Het is een cleyne wint die u licht can beclappen,
Besiet dit onder-cleedt beset met duysent lappen,
Van alderleye verf besmoddelt als een soch,
Voor 't sloeghs' haar oogen om en merkten op bedrogh,
De welk haar boven rok had achter op geslagen,
Om daar geen kreuken in te sitten op de wagen,
't Gelaat was heusch en stil sloegh d' oogen zedigh neer,
En alles watze sprak was al van Godt den Heer,
Die *Waarheyt* die begon op d' onder-rok te mikken,
Die cunstigh was deur-naayt met honderden van strikken,
Des *Leugen* en *Bedrogh* word' voort van haar bekendt,
En heeft met een 't gesicht op *Venus* nicht gewendt,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De welke zy bekeek van boven tot beneden,
Hoe dat haar Lyfjen was t' onmatigh uyt gesneden,
Soo datmen 't naakte Lijf en beyd' de borsten sagh,
De boesem heel gebloot de mondt vol dart'le lach,
Van haar oncuysch gebaar wy niet verhaelen sullen,
De *Waarheyt* sagh hoe dat met brieven ende bullen,
Met zeg'len groot en cleyn den *Dief* de schapen schoor,
Syn handt gevult met Goudt de penne achter 't oor,
En hoe een jeder drong om by den *Dief* te raeken,
Met ongedekten Hoofd en met baschaamde kaken,
Het scheen aen hem alleen hing alle heyl van 't landt,
Elk offerde syn gaeve an desen Haaghschen quant,
Hierom en wast niet vreemt dat dit des *Leugens* lief was,
Voort sach de *Waarheyt* dat d' een Hoer en d' ander Dief was.

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De *Waarheyt* die is wis en brengt vaak anden dagh,
Het onvermoedelyk dat lang verborgen lagh,
De *Leugen* en *Bedrogh* dat canze wel ontdekken,
Het magh somwyl een jaar of twee of drie vertrekken,
Eer dat zy openbaart het guntter is geschiedt,
Zy is een Propheteſſe en nummer lieghtse niet,
De *Leugen* op dat pas liet stil de Coetse houwe,
Sprak dus de *Waarheyt* an wat zyt ghy voor een Vrouwe?
Die u aldus verstout te sien op mynne staat,
Waar comt ghy dus van daen waar heen ist dat ghy gaat,
De *Waarheyt* seyde weer ik wand'le inde claarheyt,
Ik ben u vyandin de suyv're reynne *Waarheyt*,
Die ghy niet lyden meught en ik u noch veel min,
Ghy buyght maar breekt my niet maar blyve die ik bin,

Ik

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik ben van Hemels ſtof te macht'loos ſyn u machten,
Te ſwak is u geweldt en nietigh uwe crachten:
Om my al ſchijn ik teer te delgen inden grondt,
Ik ben die ſteets van outs de *Leugen* wederſtondt,
De *Leugen* ſwol van ſpyt wanneerſe dit anhoorde,
Zy knarſte raſende doch hoe zy haar verſtoorde,
De *Waarheyt* ſuſte niet maar hiel gelyk-wel ſtant,
En ſey 'k en acht u niet of ghy my dreyghdt of bant,
Ik ſteek het hooft om hoogh en wil u geenſins ſwichten,
Maar inde duyſternis myn toortſe laten lichten,
Flok ſey de *Leugen* doe gaat leytſe achter af,
Ik wed ghy ſult eer lang gevoelen mynne ſtraf,
Dit werd aldus beſchikt men deed'ſe wel bewaaren,
De *Waarheyt* moſte me, dan voelde geen beſwaeren,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Men heeft de reyſ' vervolght tot dat den avondt viel,
En by een Harrebargh waſt datmen ſtille hiel,
Daar tradt de *Leugen* af en haar geſelſchap mede,
Maar 't heir bleef op het velt en maakten leger ſtede,
Dus tradt de *Leugen* in met *Hoer* met *Dief-Bedrogh*,
Meneet en *Wraak-luſt* me en *Vals-getuyge* noch,
Die overdadelyk daar aten ende ſoopen,
Men brocht de *Waarheyt* daar deur ſorge van ontloopen,
Die zat ſtil inden hoek en ſagh dit ſpul vaſt an,
Die 't meeſte quaat bedreef was daar de beſte Man,
Doe 't tyt was om te gaan men liet de Weirt doe vragen,
Wat is hier al verteert comt rekent de gelaegen,
Ja ſeyde doe *Bedrogh* ja telt vry ſoo ghy telt,
En rekent ſoo ghy wilt gh'en crijght niet eene ſpeldt,

Hoe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hoe ſoude dat toe gaen wat ſoude dat beduyden,
Antwoorde doe de Weirt, neen ſulke groote luyden,
Neen haare Majeſteyt en wil niet mynne ſcha,
Ik ſegget ſey *Bedrogh* ik ſegget voor als na,
Waaromme ſey de Weirt en ſoumen my niet geven?
De *Leugen* ſey daarom, gh ebt twee voor een geſchreven,
En 't is een out gebruyk wanneermen dubbelt ſchrijft,
Als datmen dan 't gelagh en al den bras uyt-vrijft,
De Weirt ſey 'k hebbe niet 'k had 't noyt in myn gedachten,
Te ſchrijven twee voor een dat ſal ik my wel wachten,
Dat houd ik voor bedrogh en valſche dievery,
De wyl de Weirt dit ſprak comt *Vals-Getuygh* daar by,
En ſeyde tot de Weirt ik hebt geſien met Oogen,
De Weirt ſey wederom ik ſegge 't is gelogen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Ik ben een eerlyk Man al ben ik juyſt niet ryk,
Ik ben ſoo goedt als ghy, als ghy of uws gelyk,
Meneet die ſeyde voort ik hebt geſien myn Heeren,
Dat wil ik by myn Ziel en Zaligheyt beſweeren,
Daar ſwoer *Menedigheyt* en deed'e een ſwaaren Eedt,
Dies uyt miſtrooſtigheyt de Weirt met traenen creet,
O Hemel ende Aard hoe cunt ghy dit verdragen,
Ik die rechtvaerdigh ben geweeſt van al myn dagen,
In al myn doen op-recht en deed' an and're lien,
Gelyk ik wenſchte dat aen my ſoo moſt geſchien,
En nu dus over-tuyght met Eedt en duure woorden,
Het gunt noyt menſch van my noch myn gezin en hoorden,
Wel wat is dit voor volk wel is dit Edeldom,
't Is dat ik ſwygh en denk, hoe 'k hier te paſſe com,

O goede

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

O goede lydſaamheyt hier comt ghy my te ſtaden,
Is dit voor Wijn en Bier gezoden en gebraden,
En heeft myn goedt onthaal alſulken loon verdient,
De *Leugen* ſey tot hem wat preutelt ghy al vrient,
Ik hoor uyt uwen mondt als dat ghy zyt rechtvaardigh,
En daarom na myn wet ſoo zyt ghy ſtraffens waardigh,
Want geen rechtvaardigheyt en duld ik in myn landt,
Derhalven ſalmen u gaan ſteken 't Huys in brandt,
De Weirt van grooten angſt die knielde ſeer verſlagen,
En ſey ô Majeſteyt hoe ſal ik my doch dragen,
Want ſoo ik onrecht doe ſoo werd ik niet betaalt,
En handeltmen op-recht meer ſtraffe men behaalt,
Flok ſeyſe houdt de mondt 'ken wil geen tegen-ſpreken,
De wetten die ik ſtel die mach ik weder breken,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wel tienmaal op een dagh verandert het met my,
O waarde Majesteyt ik bid gena aen dy,
Ten eynde dat ik magh myn Huys en goedt behouwen,
Heb medelyden doch en volght den aardt der Vrouwen,
Des sal ik dynne lof beroemen alle tyt,
En wat hier is verteert dat schel ik t' samen quyt,
Wel sey de *Leugen* doe om dat ghy spreekt bescheyden,
Op voor-waard dat ghy sult myn roem en lof verbreyden,
Sult ghy gena ontfaen en trat op haar Caros,
En nam soo haaren wegh deur Heyde bergh en bos,
Een lachten om de Weirt met schampen ende spotten,
Wy haddent daer goedt coop dus scheeren wy sotten,
En smeeren soo om niet, ja seyde doe *Bedrogh*,
En in het scheyden soo bedankten hy ons noch,

O sey

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

O ſey den grooten *Dief* voor my viel niet te plokken,
Want om een Goude Croon en magh ik naulyk bokken,
't En waſſer niet an 't ſtro het ſchaap en had geen wol,
'k En vond' daar ſey de Hoer ook niet een milde pol,
De neering is niet goedt daar Hoeren moeten ſpinnen,
't Is Venus een verdriet om niet te moeten minnen,
Dus ging de tijt vaſt heen met Yd'le clap en praat,
En corten ſoo de wegh ſchier tot den avondt laat,
Het was Coetſier ſla voort riep daar de trotſe *Leugen*,
Verneem een goede plaatz' daar wy vernachten meugen,
Gelyk de voerman deed' by Huyſen daar hy quam,
En na een goedt vertrek hy errenſtigh vernam,
Des by een treff'lyk Huys dat zy op 't leſt belanden,
Een Huys van Gaſtery, daar zy doe weer uyt ſpanden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Weirt die comt bloots Hoofts an ſiende deſen ſtaat,
Heeft haar beleeſt onthaalt en met beſchaamt gelaat,
Syn dienſt haar an-gebo'on na uytterſte vermogen,
En ſyn ſoo met malcaar ten huyſe in-getogen,
't Was breng de *Waarheyt* hier op datſe ons niet ontga,
Meneet en vals *Getuygh* die quamen achter na,
Doe ginget weder an daar waſt van duyſent vreughden,
Deur Wyn en ydelheyt een jeder ſich verheughden,
Met alle dart'le weeld' en ſpottelyk gejuygh,
Schaf op gezoon gebraan tot dat den diſſe buygh,
Riep jeder om het beſt dus ging het op een ſchranſen,
't Was luſtigh ſmeertje ſchoen en wakker an het danſen,
Muſiqu' en ſnaaren ſpel en waſſer geen gebrek,
En ſeyden tot de Weirt wy maeken 't craantje lek,

Dat's

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dat's luſtigh ſey de Weirt dan weynnigh t' ſynner baeten,
Hy haakte na de vis creegh minder als de graeten,
Gelyk ghy hooren ſult want onder inde ſak,
Vond hy de rekening daar maar en nul in ſtak,
Int cort dit ſlim bedrijf dat ging hoe langs hoe grover,
Dat duurde ſoo die nacht, men ſat een donker over,
Men peuſelde niet meer het Eeten was gedaan,
Den Barkenmeyer moſt doe wakker omme-gaan,
De *Leugen* ſprak al eer wy vanden diſch op ryſen,
Soo laat ons dankbaar ſyn en Godt den Heere pryſen,
Dit ſey zy ſpotſche wys, dus inde plaatz van dank,
Soo hief zy op en zangh dit volgende geſank,

Hoeren boeven hups en fyn,
Dankt die anden Diſſe ſyn,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Pyp Hoer dans Dief,
'k Heb u al te ſamen lief,

SOo ſpot'lyk en Godloos den Heere zy verachten,
En ſchier (gelykmen ſeyt) te barſten daarom lachten,
Dat doghter wonder fray en al te ſoeten clucht,
Hier canme uyt ſpeuren wat de *Leugen* baart voor vrucht,
De *Waarheyt* wien het hooft was inde handt gelegen,
Anhoorende deeſ' ſpot heeft ſchier de coortſ' gecregen,
z' En had geen lit aen 't lyf oft trilden als een loof,
O ſey zy waar ik doodt, of waar ten minſten doof,
Wat grief is dit int Hart hoe cout werdt my mijn bloedt,
Hoe werdt myn ziel geprieмt dat ik dit hooren moet,
Hoe raak ik uyt deeſ' hel hoe com ik vander aarden,
Myn hairen ſtaan te bergh Gods naam van grooter waarden,

Alzoo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Alzoo te lasteren te dryven tot een spot,
O! ghy zyt wel te recht een goedt lankmoedigh Godt,
Doch u verduldicheyt en is niet uyt te spreken,
Maar waart ghy menschelyk ghy soudt het daad'lyk wreken,
Hoe comt het dat ghy Heer niet met u straffe spoet?
En soo het God'loos volk haar oogen open-doet,
Doch zy syn siende blindt al quaemdy self van boven,
En sagen dynne handt z' en souden niet gelooven,
En seggen 'tis geen Godt die met syn roede slaat,
't Geweeten is verbrandt men heet het goede quaat,
Het qnaat wordt goedt genaamt ghy hoort het met u ooren
En siet het met u oogh, hoe lydt dit uwen Toren,
Vervreemt my doch van hier vervoert my daar het daeght,
Of van my dit gespuys tot 's weerelts eynde jaaght,

Dus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dus bad vaſt binnens mondts de *Waarheyt* metter harten,
Tot Godt der Heeren Heer met droefheyt ende ſmarten,
Terwyl 't geſelſchap noch al raſend' banketteert,
Tot datſe ſyn vermoeyt en 't lichaam rnſt begeert,
Dewyl toch alle ſoet op't leſte moet verſuuren,
En hier ook aardtſche vreuchdt vergaat in weynigh uuren,
Des vielen op de vloer dees' raſers vol en dol,
d' Een hier en d' ander daar ſom hol en over bol,
Als beeſten over-hoop verſmoordt zadt vande wynnen,
In Varkens heel veraardt en ſpoogen als de ſwynnen,
Soo overtolligh lagh elk inden dronk geſmoort,
En blyven voor een wyl van *Bachus* ſoo vermoort,
Doe *Phœbus* was by-na int zuyden op geclommen,
En dat de ſlaap allengs tot geeuwen was gecommen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En datmen d'oogen vreef en d'armen heeft gerekt,
In't cort de wakkere den ſlaaper heeft gewekt,
En dat de nuchterheyt van hooft-pyn comt te clagen,
Soo ſeggenſe men moet al weer en ſtorrem wagen,
Al ſyn wy nu wat ſwak wat quaps en ongeſondt,
Laat ons gebruyken't hair weer vanden ſelfden hondt,
Die ons gebeten heeft, ſoo ſal't wel weer geneſen,
Dat is den beſten raadt om haaſt een nar te weſen,
De tafel werdt gedekt het middagh-mael is ree,
Men voeght ſich anden diſch een jeder op ſyn ſtee,
De *Leugen* boven an den *Dief* weer naaſt haar zyde,
Men ſprakker geen Gebedt maar jeder ging ten ſtryde,
Op Haas en op Capoen op Veneſoen Patrys,
Op Marſepeyn en Taart en veele lekkernys,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daar wiſt van dartelheyt de Tonge niet te keuren,
Men ging de Edle coſt met handt en tandt verſcheuren,
Gelyk als 't wilde volk in 't Africaanſche Ryk,
Wiens lange nagelen de Beeſten ſyn gelyk,
Voornaam'lyk die daar woonen op de gondt cuſts ſtranden,
Alleens was ſoo dit volk geſtelt aen haare handen,
Met nag'len ongemeen elk als de gieren greep,
En Hoen Capoen Calcoen met nagelen uyt kneep,
Het gunt ſy kauden en daar maar het ſap uyt ſoogen,
En dan 't gekaude vlees op haar teljoor uyt-ſpoogen,
Men ſagh nooyt diergelyk waar jemandt heeft verkeert,
'k Verſtondt deeſ' abelheyt was inden Haagh geleert,
Dus ging het weder an gelyk des daaghs voor leden,
Met alle vuyl bedryf en goddelooze zeden,

Den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Den nacht wordt deur-gebroght de dageraat begon,
Aurora die verdween deur 't ryſen van de Zon,
De *Leugen* vol ontſagh die quam haar weer vertoonen,
En ſey al ſyn wy hier w'en willen hier niet woonen,
Ont-nuchtert u eerſt wel elk na ſyn vollen eys,
Na 't geene dat hem luſt wy moeten op de reys,
Alſt 't ſpel is op het hooghſt ſoo moetmen 't eenmaal ſtaken,
En dat de Weirt hier com om rekening te maken,
Gelykmen deed' hy quam Eerbiedigh van gelaat,
Bedrogh die ſey beſiet hoe onſe zake ſtaat,
De Weirt die rekende, 't bedroegh een groote ſomme,
Dan hebt ghy noch te goe des drink eens luſtigh omme,
Hy ſey daar 's meer in 't vat van ſchoone Griekſche Wyn,
Of ander vocht want 't is quaat nucht'ren gek te ſyn,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De *Leugen* ſprak Heer Weirt gh'en ſpreekt al van geen ſparen,
Breng eerſt het Geldt dat ghy van my hebt te bewaeren,
En uyt dat ſelve geldt ſoo ſult ghy ſyn betaalt,
Loop haaſtigh haal het pak waar ſtaat ghy na en draalt,
Ik heb myn tijt van doen nu voort niet lang te wachten,
Neen 't is mijn meenigh niet hier weder te vernachten,
Dat waar te hoogh op ſtok elk giſt op ſyn gety,
De Weirt die lachter om en denkt 't is boertery,
De *Leugen* ſeyt hoe iſt? nu Weirt waar toe dit beyden,
Ik ſeg noch eens 't is tyt, 't is tyt wy moeten ſcheyden,
Gaet heen een haeltet geldt ik ſeg wy moeten voort,
De Weirt die lacht noch meer hoe hy dit meerder hoort,
De *Leugen* ſpreekt hem toe met erenſtige reden,
Wel Weirt hoe iſt met u moet ik hier dwang beſteden?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Flok ſeg ik haal my 'tgeldt dat gh' in bewaering naamt,
't Gunt ik u ſelve dee doe ghy eerſt by my quaamt,
Hoe ſtaat ghy dus en ſiet en cunt ghy my niet hooren,
De Weirt die ſtaat verbaeſt en ſeyt iſt gek geſchooren,
Gelyk ik ook vertrouw van haare Majeſteyt,
Hoe ſeyde doe *Bedrogh* iſt gek met u geſeyt,
My dunkt dat ghy ons ſcheert 't en is geen tijt van jokken,
Waar toe deeſ veynſery, wy waaren lang vertrokken,
En ghy al lang betaelt van datter is verteert,
Had ghy dus niet gedraalt, gaat uws gelijken ſcheert,
Wy ſyn het vollek niet daar ghy moet mede mallen,
Nu voort al lang genoegh ga voort niet lang te kallen,
Iſt ſlimmer als geen deegh ſey doe de looſe Hoer,
Nu Weirt doe datmen ſeyt niet hooger Man te roer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De Weirt verbaaſt verſuft verbleekt en ſeyt met eenen,
Iſt erenſt of iſt jok iſt ſeggen of iſt meenen,
Doe ſey de *Leugen* ſeg hoe hebt ghy 't met my voor,
Hoe iſt gelegen Vriendt verdwaelt ghy uyttet ſpoor,
My dunkt ghy wilt als kakx hier den verbaeſden ſpelen,
Ik ſegge haal my 't geldt of ſal u ſoo doen ſtrelen,
En ſoo doen crauwen Man al daar 't u niet en jeukt,
Des gaet eer 't valt u beurt al eer ghy werdt gebeukt,
Iſt erenſt dan datme my dit gaat over-ſeggen,
En my onnoſele dit gaat te laſte leggen,
Dit hoop ik ummer niet alzoo ghy beter weet,
Wat ſegt ghy daar ghy fielt antwoorde voort *Meneet*,
Ik hebber by geweeſt geſien ter ſelver ſtede,
Ik hebbet ook geſien ſey *Vals-Getuygh* doe mede,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En alle die hier ſyn die weten 't alle gaar,
En ſegt ghy noch dat ghy geen geldt hebt in bewaar,
Ik ſegge ſey de Weirt noch eens het is gelogen,
O Heyl'ge Hemelen hoe cunt ghy dit gedogen,
Hoe dat d' onſchuldige dus werden over-tuyght,
En dat de *Waarheyt* dus nu deur de *Leugen* buyght,
O *Waarheyt* ô vrindin waar zyt ghy nu gebleven,
O *Waarheyt* waar't ghy hier dat ghy getuygh mocht geven,
Soo ſou myn goede zaak die nu wordt valſch verclaart,
Gelyk de Gulde Zon haaſt ſyn geopenbaart,
O *Waarheyt* myn Vrindin hoe zyt ghy nu vertreden,
Waar is de *Waarheyt* nu of is zy overleden,
Geen *Waarheyt* liefde of trou is meer op deſer aardt,
De *Leugen* heeft geweldt *Bedrogh* is lief en waardt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En *Valſch' Getuyge* can het recht tot onrecht maken,
De *Leugen* ſey wel hoe durſt ghy dit noch verzaken,
Verſaak ik ſey de Weirt gelijk ik wel behoor,
Soo dreyght my u geweldt noch krijge geen gehoor,
De *Waarheyt* is myn tuygh och wat ſal ik beginnen,
De *Waarheyt* ſey *Bedrogh* de *Waarheyt* is hier binnen,
Wat ſou de *Waarheyt* doen z' is *Leugens* vyandin,
De *Leugen* ſeyde voort gaat haalt de vuyle ſpin,
De *Waarheyt* eer jet lang treedt tot de camer inne,
Maar groet de *Leugen* niet, de Weirt ſprak ô Vrindinne,
Ik word hier valſchelijk met woorden over-ſnelt,
Als datmen in bewaar my gaf een pak met geldt,
Die welk haar Majeſteyt my ſtelde ſelfs in handen,
Soo 't waar is 'k wilde het geldt my op het harte branden,

Men

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Men over-ſeydt my dit van al die by haar ſyn,
U roep ik tot getuygh verlicht doch mynne Pyn,
Is u hier van bewiſt ô *Waarheyt* van vermogen,
De *Waarheyt* ſeyde voort 't is valſchelijk gelogen,
De *Leugen* gaat gelapt haar cleedt is dun en crank,
Z' is ſcheel en ſcheef en gaat aen beyde zyden mank,
Schoon *Valſch getuygh* haar ſteunt in haare manke gangen,
Haar woordt dat is een ſtrik en neemt haar ſelf gevangen,
Hier rijſt de *Leugen* op verbolgen ſtraf en ſtuur,
Geſwollen als een Pad de oogen vol van vuur,
Haar Tanden knarſten en haar ganſche lichaam beefden,
En ſey noyt ſnoder ſlangh die my ſoo tegen ſtreefden,
Een Vrou gelyk als ik alzoo te wederſtaan,
Ik ſweere ghy en ſult myn ſtraffe niet ontgaan,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Loop flok en haal de *Wraak* die moetſe wakker ſmeeren,
O ſtoute vuyle vod dit ſal ik u verleeren,
De *Wraak-luſt* comt in Huys en vraeght wat's u begeert,
De *Leugen* ſeyt ſe moet ſyn dapper afgeſmeert,
De *Wraak-luſt* die begint ſyn armen op te ſtroopen,
En heeft by hem gereet een dikke touw vol knopen,
Daar mede heeft hy ſtreng de *Waarheyt* angetaſt,
Hoe vreeſelyk dat hy ſloegh noch ſtondt de *Waarheyt* vaſt,
De *Leugen* ſey en riep wilt ghy noch niet verclaren,
Als dat ik onſe Weirt het geldt gaf te bewaeren,
De *Waarheyt* ſey ô neen dat ſeg ik nummermeer,
Myn vaſte woort dat is myn wapen en geweer,
De Weirt riep hoort ghy wel wat baat dit wreedt bedryven,
De *Waarheyt* ſal en moet de waare *Waarheyt* blyven,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Zy is myn reyn getuygh nu weet ghy haar beken,
Dat ik onnoſel vry en ganſch onſchuldigh ben,
Ja ſey de *Leugen* weer haar ſpraak is voor den dooven,
W'En willen doch haar woordt in 't minſte niet gelooven,
Op datmen ſey *Meneet* de zake claarlyk weet,
Soo moetmen dit geſchil beſlechten met een *Eedt*,
Mit ſtakſ' haar ving'ren op en ſwoer by Ziel en leven,
Als dat de Weirt het geldt was in bewaar gegeven,
De Weirt geheel verſchrikt als hy dit heeft gehoort,
Wel ſeyd' hy geldt dan niet des *Waarheyts* waare woordt,
Soo laat ten minſten doch dan mynne Eedt ook gelden,
De *Leugen* en *Meneet* haar daar en tegen-ſtelden,
Den Eedt magh niet beſtaan in jemants eygen zaak,
Den Eedt die quam ons toe des maak ons geen gebraak,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Gaat ſeytſe tot de *Wraak* en breng de *Waarheyt* buyten,
Siet datze niet ontga wilt haar de handen ſluyten,
En ſeyde tot de Weirt ſlok my myn geldt verſchaft,
De *Waarheyt* acht ik niet of zy of ghy wat blaft,
Het geldt dat moeter ſyn daar baat geen tegen ſpreken,
Gaat ſeytſe tot den *Dief* wilt kiſt en cas op ſteken,
Deur ſoek ſoo lange tot ghy myn betaling crijght,
En ſeyde tot de Weirt ik raade u dat ghy ſwyght,
Hebt ghy 't verborgen of begraven inder Aarde,
Het geldt dat moeter ſyn ten minſten wel de waarde,
Den *Dief* deed' haar bevel met blyſchap dat hy liep,
Den rover tot ſyn hulp hy vaardigh by hem riep,
Des ging hy 't over al deurſnuffelen en deur ſoeken,
Van achteren tot voor quanſuys in alle hoecken,

Den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Den rover metter vaart comt ook in aller yl,
De welk niet en vergat syn hamer ende byl,
En wat niet open wou dat smeetmen daar an-stukken,
't Ging op een plonderen met trekken ende plukken,
Den *Dief* nam 't rede geldt, den rover cleedt en keurs,
d'Een staak het in een sak den and'ren inde beurs,
Daar gingense me deur soo veel zy costen dragen,
En smeten dese buyt te samen op een wagen,
Een jeder denk hoe dat de Weirt riep van verdriet,
't Geweldt was daar het recht de *Waarheyt* golter niet,
Hy trok syn hair en vrong mistroostelyk syn handen,
Swijgh sey de *Leugen* of men sal u 't Huys verbranden,
Dit was den besten troost die daar de Weirt vercreegh,
Hy cropte syn geclagh 't hart riep de mondt die sweegh,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Met deeſ betaling is de *Leugen* doe vertrokken,
Niet ſonder groot gelach en over-ſchimpigh jokken,
En ſeyden ſchampelyk hoe was de Weirt beteeſt,
Daar hadden wy 't goet-coop en ſyn daar wel geweeſt,
De *Hoer* ſey tot den *Dief* ghy hebt u wel gequeten,
Ik hoop ghy ſult my in de deyling niet vergeten,
Ghy weet wel *Hoer* en *Dief* die ſyn wat na bevriendt,
Hy ſeyde wacht ſoo lang tot dat ghy 't hebt verdient
Wat dunkt u ſey *Bedrogh* heb ik niet wel geraden?
De *Leugen* ſey 't geſchiedt doch alles deur myn daden,
Ik ben alleen den boom die ſulke vruchten baar,
't Is waar ſey doe *Bedrogh* wy voegen by malcaar,
Een jeder ſeyde 't ſyn elk wilde boven dryven,
Ten leſten *Hoer* en *Dief* beſtonden ook te kyven,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De *Leugen* ſey 'k gebie dat ghy u hout te vreen,
Den *Dief* heeft my getrout wy beyden die ſyn een,
Des wilt u onder een aldus niet twiſtigh canten,
Ghy *Hoer* en ghy *Bedrogh* zyt ook myn na verwanten,
Wy ſchak'len an malcaar gelyk een keten doet,
En dit moet ghy verſtaan ghy wordt deur my gevoedt,
Want ſoo ghy werdt beclapt of cannen u betrappen,
Soo moet ik heel verdrayt u weer tot vrydom clappen,
Ghy maakt dan ſoo ghy 't maakt wanneer men 't wel beſiet,
Gh'en cunt niet ſonder my en anders zyt ghy niet,
Des laat ons met malcaar doch t' ſaam eendrachtigh mallen,
Want deur de tweedracht ſou myn ryke licht vervallen,
Wy voegen by malcaar als Boter ende Broodt,
Als Spek int waarem-moes als modder inde goot,

Bedrogh

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Bedrogh die ſey het geen ghy daar ſegt op het leſte,
'k Seg die gelykenis die dient ons op het beſte,
Een ſchoon Aptekers pot gelyk ik fray van ſchijn,
Van buyten cierelyk van binnen vol fenijn,
En ſey ghy *Venus* nicht gelykt de Mereminne,
Na 't ſchrijven des Poëts, en lokt ſoo tot u minne,
Ghelyk zy deur haer zang betovert en becoort,
Dat wie haar hooren ſich begeven buyten boordt,
Om ſoo by haar te ſyn maar inde diepte ſtorven,
Die u het meeſt bemint die werd ook meeſt bedorven,
Ghy zyt als ſommigh fruyt daar ſnoeper op verſot,
Van buyten ſchoon in 't oogh van binnen heel verrot,
Ghy *Dief* zyt als de vliegh na 't aas is u verlangen,
De vliegh op 't leſt in't net die blyft in't ſpinrach hangen,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De ſpin is als de Beul zy pynnight inde hooght,
't Gunt van de lucht en windt en zonne werd gedrooght,
De *Leugen* lachte en ſey wilt ſoo de tromme ſlaan,
Flus crygh ik ook een beurt wil dit dus omme gaan,
Ja ſeyde doe *Bedrogh* ghy zyt me in 't gelagh,
Ik deedet ſoo ik niet u Majeſteyt ontſagh,
Dies heb ik myns gelyk wat boertigh uyt gekooſen,
Neen ſey de *Leugen* 't is hier onder roode rooſen,
De tyt die corter me dies ſeg vry op u les,
De woorden doen niet ſeer het woordt en is geen mes,
Wel dan met u verloff ging doe *Bedrogh* weer ſeggen,
Ik ſal ſoo 't u belieft dan uwe ſtaat uyt leggen,
Ghy zyt een ſchoorſteen daarmen dagelykx in viert,
Met Pylaars ſchoon beſet de mantel fray verciert,

Met

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Met Marmer en Agaat of alſmen can verzinnen,
Van buyten overſchoon maar ſietmen eens van binnen,
(Gelykmen niet en can het menſchlyk gemoet,)
Daar ſpeurtmen 't vuyle ſwart en 't walligh'lyk bitter roet,
Een Heymelyk-gemak beſet met ſchoone ſteenen,
De deur heel net bemaalt de wanden ook met eenen,
Seer angenaam int oogh heel coſtelyk bemuurt,
Italiaanſch gevloert de bril ſneeu'wit geſchuurt,
Soo aardigh als het magh int cort niet om verryken,
Daar by ſoo moet ik ook u Majeſteyt gelyken:
Ik ſegge in dit ſchoon en coſtelyk vertrek,
Bevintmen maar te ſyn een vuyle ſtank en drek,
Voor oogen neus en mondt verfoeylyk en af-keerigh,
En ook dewyl Me-vrouw tot boerten is begeerigh,

Soo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Soo 'k hier vrypoſtigh ſpreek denkt 't is u eygen ſchuldt,
Ghy zyt een coſt'lyk Boek van buyten ſchoon verguldt,
Met Goude clampen ende bloem'werk ganſch om-loopen,
Maar ſiet wat ſtaeter in? ey doet het boek eens open,
Daar vintmen claddig ſchrift niet als van duyvels roem,
Vol Eeden en geſweer gevloek op Ziels verdoem,
Verdrayde woorden en verkeerde valſche blyken,
En al om dat het na de *Waarheyt* ſou gelyken,
Maar ciert u ſoo ghy meught met noch ſoo ſchoonen ſtoff,
Op 't leſt de *Waarheyt* comt en trekt het Mom-cleedt of,
Me Vrouw en belgh u niet g'eht my verlooft te ſpreeken,
Wy ſyn hier onder ons en op'nen ons gebreeken,
De *Waarheyt* op het leſt die brengtet anden dagh,
Ia daarom iſt dat ik de *Waarheyt* niet vermagh,

Sey

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Sey doe de *Leugen* weer en lachten met malcandre,
Maar waerom ſeyde zy crygh ik meer ſchunp als d'andre,
O ſeyde doe *Bedrogh* Me-Vrouwe my gelooft,
Het meeſte comt u toe ghy zyt ons over-hooft,
'k Beken want ſonder u en can ik niet beſchikken,
Des heeft myn onder-rok wel duyſent Leugen-ſtrikken,
Den *Dief* die ſey door u verſchoon ik mennigh vlek,
Daar ik my vry deur maak en dievery bedek,
Deur u ſey *Venus* nicht ben ik een Eerbaar Vrouwe,
Of ſeg dat ik ten val quam onder-ſchyn van trouwe,
Of dat ik deur een Prins of Graeve word verleydt,
Het gunt ik laas daar na te droevigh heb beſchreyt,
Of dat myn Vader is heel rijk en goedt van leeven,
En dat myn Stief-moer my heeft uytten Huys verdreven,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ſoo ik maar en waar deur houwelyk behoedt,
Soo mocht ik vorderen myn Sael'ge Moeders goedt,
Het guntmen my onthout gelyk ik can betoonnen,
Maar liever wil ik noch gaan in Turkyen woonen,
Eer dat ik weſen ſou daar mynne ſtief-Moer huyſt,
Dit doe ik al deur u myn pollen ande vuyſt,
Hierom ô Majeſteyt wy ons in u verheugen,
't Zy *Hoer* 't zy *Dief Bedrogh* 't behelpt ſich met de *Leugen*,
Dit Praatje ginger om, int daelen vande Zon,
Soo quam dit ſchoone volk, int groote *Babylon*,
Daar hiel de *Leugen Hof* en tradt doe voort na binnen,
En ſeyde volget my en al die my beminnen,
En heeft met eenen voort heel errenſtich belaſt,
En ſeyde datmen ga en ſluyt de *Waarheyt* vaſt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Men ſal hier over-ſlaan wat datter word' bedreven,
Gelykmen denken magh een over-dadigh leeven,
Na dat de *Leugen* had een Maandt of ſoo geruſt,
In weeld'e en dartelheyt ſoo wordſe ſeer beluſt,
Om op het water haar eens luſtigh te vermeyen,
Des heeftze op een nieuw haar Hof-gezin beſcheyen,
De Schippers word gelaſt hoe dat haar Majeſteyt,
En al haar Hof-gezin tot vaeren was bereyt,
Voort waaren daar gereedt veel Schepen ende jachten,
Met vlaggen wimpelen en uytterlyke prachten,
Daar gingmen heen te ſcheep met Pypen Trom en ſpel,
Trompetten en ſchalmey het luyden wonder wel,
Men hyſt de ſeylen op de ſchooten an getoogen,
't Stondt luſtigh inden top vermakelyk in d' oogen,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

De *Waarheyt* die moſt me en was in's *Leugens* jacht,
Waerom? om datze ſoude werden uyt gelacht,
Om ſoo met ſchimp en ſmaat de ſpot met haar te dryven,
Dus voer des *Leugens* vloot ſoo Mannen ende Wyven,
Met alle bly crioel men ſong men ſprong men riep,
Daar waſt al hey woeghey de ſpeelman niet en ſliep,
Het coelt moy wakker an de blanke ſeyltjes ſwellen,
En bakſtagh is de windt men ſiet de ſcheepjes hellen,
Het water voor de boegh dat cappelt bruyſt en ſchuymt,
Des raaktmen veer van landt en comen op de ruymt,
Recht midden tuſſchen beyde zuyde en noorder wallen,
Soo comt een Donder-buy haar ſchielyk over-vallen,
Viel plodſelyk int ſeyl daar leyt de pinxter-blom,
Slaat wip-om Schip en jacht ja al de preutel om,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dus word de ganſche vloot verdelghdt en om-geſmeten,
Daar word geſchreeuwt geweendt gepepen en gecreten,
Men roept tot Godt om hulp och help ons uyt verdriet,
Zy roepen wel tot Godt maar Godt en hoortſe niet,
Het is te laat gebe'en te laat op Godt te hoopen,
In't cort de *Leugen* met al haar gevolgh verſoopen,
De *Waarheyt* deur behulp van Godes Rechter Handt,
Verheven uyt het diep geraakten op het landt,
En ſeyde ſiet en neemt een ſpiegel an dees' plage,
Een voorbeeldt hoe 't ſal gaan hier na ten Jongſten dage,
Hoe dat de *Leugen* met haar anhang ſal vergaen,
Maar *Waarheyt* Godes Woordt ſal Eeuwigh blyven ſtaan.

NIKKERS

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

NIKKERS PRAATIE
Alecto, Megera, Tisiphone, Helsche Rasernyen,
ENDE
Charon Helsche-Veerman.

t'Samen Spraak.

Ale., TWas goet dat wy by-tijts op-stegen uytter Hellen,
Om 't dartel *Engelande* in Rep en roer te stellen,
Me. Wat dunkt u heb ik u hier qualijk in gera'en?
Ik sey 't was tijts genoegh na *Vrankrijk* dan te gaen,
Maar 't docht my nodigh eerst het *Engels* Rijk te schenden,
En 't *France* Rijk daar na ons' plagen toe te senden,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Tiſi. Dits 't geene dat ik ook alzoo geraden vondt,
Om dat het Yerſche werk het Volk ſoo tegen ſtondt,
En datmen op de croon de *Dog* begon te hiſſen,
In onclaar water docht my was het goet te viſſen,
Al. Ik waſt die 't *Parlement* voor eerſt 't vergif in blies,
Soo dat allengs allengs haar 't hart verhief en wies,
Dat zy haar wapenden om *Carel* te beſtrijden,
Wel wetende dat hy dit niet ſou cunnen lyden,
Me. Maar doe hem *Mars* beſweek en heel den rugge boodt,
En hy om veyligheyt tot ſynne Schotten vloodt,
Die welk in Eedt en dienſt van 't *Parlement* doe ſtonden,
En daar an waaren wel en wettelyk verbonden,
Die waaren doe beteeſt gelijk ghy ſelve weet,
Doe waſt wat ſalmen doen te breeken onſen *Eedt*,

Dat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dat dunkt ons ongeraen? ook syn't wel duysent schanden,
Die sich an ons vertrouwt te leveren in handen,
An die hem dood'lyk haat, hoe datment oversloegh,
Int cort den *Eedt* de schand ten lesten over-woegh,
Tis. Ik stookte lustigh 'tvuur en blies haar inde ooren,
Veel liever schand' begaan als d'Ed'le ziel verlooren,
Men leevert hem daar op, den Eedt die wordt betracht,
En worde alzoo op wicht in hechtenis gebracht,
Het *Parlement* heeft voort Artykelen beschreven,
Daar Coninck Carel sich sou moeten toe begeven,
Indien hy wederom wou comen in bezit,
Al. Ja holla docht ik doe dit doelt niet na ons wit,
Want staat dit *Carel* toe, mislukt syn onse zaken,
Soo salmen voor als na tot stilte weer geraken,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En even als ik docht soo soudet syn geschiedt,
Me. Ik wasser voor, en docht dat gat en boorje niet,
Want doense al te mets eens by den *Conink* quamen,
Om alles na behoor vreedsaamlijk te beramen,
En den gevangen Vorst, syn hechtenis was moe,
Om dit en anderssins soo stondt hy alles toe,
Ik siende dit verdragh begoste hels te rasen,
En hebbe 't *Parlement* het gift flukx in geblasen,
Van 't slimste datter groeyt in onsen solfer-poel,
Soo dat een jeder voort worde anders van gevoel,
En heb haar hart en zin van binnen dus betovert,
Dat jeder sey hoe nu? wy hebben doch verovert,
En onder ons gebracht de *Conink* en syn landt,
Neen dese schoone proy moet niet uyt onser handt,

Vermits

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Vermits 't nu alles ſtaat en hangt an ons gebieden,
Het heerſchende geluk dat ſoud ons dan ontvlieden,
Een Rykdom ſonder eynd hangt ons nu boven 't hooft,
Wy werden anders licht van goedt en bloedt berooft,
De Princen dat ghy 't weet die veynſen ende ſmeken,
Om tot bequame tyt haar ongelyk te wreeken,
Dit ſelfde ontwyffelyk heeft *Carel* inde zin,
Des houd nu dat ghy hebt dit ſcharpten ik haar in,
Al. Maar doenze waaren met des Coninkx zaak beladen,
En wiſtme niet wat doen, ſoo heb ik haar geraden,
Deur 't blaſen van myn geeſt bewaaſſemt om haar hart,
Nu ſtaat u zake ſchoon en maaktſe niet verwart,
En laat u toch met raadt ſoo verre niet beprangen,
Dat ghy den *Coninck* houdt hier Ewelyk gevangen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Dat waar onſeker want het geldt breekt muur en wet,
Syn an-hank is te groot daar dient wel op gelet,
Het wis neemt voor 't onwis de Princen cunnen vliegen,
Des laat barmhartigheyt u harten niet bedriegen,
Tiſi. Het ſchynt dat u den lof alleene toe behoort,
Deur my waſt ummers dat de *Conink* wordt vermoordt,
Al. Neen dat ontken ik niet *Megera* holp ook mede,
Ik met myn ſlangen ook al me myn beſte dede,
Wy dedendt dat hem word veel blaauws te laſt geleght,
Int openbaar onthalſt dat heeft een ſchyn van recht,
Het onrecht cunnen wy voor recht den menſch doen blyken,
Geen quader onrecht als dat goet en recht can lyken,
Dies mennigh eerlyk Man raakt lyf en leven quyt,
Deur 's rechters gierigheyt of deur de bitſe uyt,

De

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Me. De *Conink* ſynde doodt doe lagh ik op myn luymen,
Ik docht 't en is geen tyt om nu de tyt te ſuymen,
Alecto ende ik wy gingen doe de lien,
Of *Parlementſche* ſtaat van 't leger Huys beſpien,
Wiens grondt en geeſt en hart wy doe ſoo wel beproefden,
En ſpeurden dat dit volk al t' ſaam wel geldt behoefden,
Wy ſagen dat dit was de beſte cans en wegh,
Om haar te brengen ſoo an 't opperſte geſegh,
Tiſiphone was me wy vulden ſoo haar ooren,
Wilt ghy voltoyen 't ſpul ſoo ſult ghy dan behooren,
Wel naarſtigh toe te ſien en vlytigh ga te ſlaan,
Met voorſicht hoe 't u hier noch namaals mochte gaan,
Beſiet het Opper-huys becleedt met groote Heeren,
Hertogen Graven en Baronnen die regeeren,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ſullen metter tyt al eer ghy 't werdt gewaar,
Deur u geringigheyt u achten niet een hair,
Want ſiet den Adeldom de Edelen ancleven,
Licht ſoudenze het landt weer *Carels* erven geven,
Zy bleven int bezit en ghy ſoudt crygen ſchop,
En had noch groot geluk behieldt ghy uwen cop,
't Crijghſvolk an u verbindt het geldt dat canze binden,
En leeft ſoo na de ſchrift maakt u van Mammon vrinden,
En ſoo allengs allengs het Hooger-huys af-ſchaft,
En wie daar tegen kikt met byl of coorde ſtraft,
Niemandt ſoo ſtouten hart dit hier durf tegen krabb'len,
Soo meught ghy ſonder moeyt gaan graſen ende grabb'len,
Al. Zy deeden ſoo onſ' geeſt an deeſe Moorders riet,
Int cort zy brachten ſoo het hooger-huys te niet,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Me. En syn wy deur myn raadt het landt niet deur gevloogen?
En dat ganſch over al met ons vergif beſpogen,
Het gunt een jeder een geſlagen is om 't hart,
Soo dat daar deur geheel haar Godts-dienſt is verwart,
Die eertyts waaren eens en broederlijk te ſamen,
Die syn nu heel verdeelt, met ſonderlyke namen,
Met wiens geleertheyt vaak de Werreldt heeft gepraalt,
Die syn deur ons bedryf wel dapper neer gedaalt,
Wy hebben ook gemaakt deur onſe looſe ſtreeken,
Soo dat de Wyven daar ook leeren ende preeken,
O dat is ons vermaak ô dat vernoeght ons wel,
Een ſchoon Commedi is voor ons dit Nikker-ſpel,
Tiſi. En hebben wy ook niet de *Parlemenſche* dwaſen?
De rovery en dieſt deur 't oor int hart geblaſen,

Soo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Soo dat ſy hebben eerſt op 't landt haar luſt geboet,
Daar na op zee gerooft al wat haar is ontmoet,
Noch vriendt noch buur verſchoont dit ſyn onſ' lieve kind'ren,
Soo kinderkens alzoo wilt al de werreldt hind'ren,
Ja maakt u vry met moordt en dieft ſoo deughdelyk,
Op dat ghy erven meught ons heerlijk duyſter ryk,
Indien ghy ſoo volhart ſoo meught ghy vaſt'lyk hoopen,
Als datmen u aldaar ook ſtaart an ſtaart ſal knoopen,
En over Yſ're roen u hangen inde hoogh,
Op dat ghy deur de rook als bokking werdt gedrooght,
Ten eynde dat ghy daar voor and're werdt verheven,
Gelyk ghy van te voor waart in het aardtſche leven,
Al. *Hollandt* ons hinder-paal dat haddet haaſt verbrodt,
Vermits het volk aldaar te veel ſteunt op haar Godt,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En hem behartigen met hart met ziel met zinnen,
Een volk die na Gods aardt voor al de vre beminnen,
Ik ſegge deeſe Lien verdroegen lange tyt,
Ons kinders dievery ſchoon veele raakten quijt,
Haar middelen wel eer met naarſtigheyt gewonnen,
Men hielt voor miſ-verſtandt 't gunt buyt was binnen Lonnen,
Al waar het Neerlandts volk heeft clacht op clacht gedaan,
Doch voor een Doof-mans deur, men nam geen clachten aan,
En ofme ſchreef en vreef aen haar ontelbaar brieven,
Me. Volſtandigh bleef ons volk, het ſyn en blyven dieven,
Maar doe haar Hollandt zondt gezanten over zee,
En haar met vrind'lijkheyt aenbooden haere vree,
Nu docht ik iſt bekaayt 'k riep *Pluto* wilt niet beyden,
Com hellep hellep toch men wil ons volk verleyden,

Hy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Hy quam niet haaſt genogh, ik vloogh hem te gemoet,
Een reuk-bal gaf hy my vol pracht-cruyt en hooghmoet,
De reuk hier van ſeyd' hy ons kind'ren ſal doen nieſen,
Soo datze voor het beſt het ſlimſte ſullen kieſen,
Dit werrekt inde menſch een op-geblaſen waan,
En hooghmoet alzoo groot gelijk den Oceaan,
Het gunt ſoo ſwellen doet van hovaerdy de harten,
Soo datſe durven wel de heele werreldt tarten,
Al. Wy lieten 't *Parlement* voort ruyken van dit cruyt,
't Gunt alle vonk van eer en deughdt heel bluſten uyt,
De hooghmoet trots en prats blonk uyt an alle canten,
De Vrede wordt verſmaat uyt hadden de gezanten,
Daar was geen helpen an hoe meerder haar gevleyt,
Hoe moediger gemaakt, en al deur ons beleyt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Tiſ. Wy maakten dat de eer en ſchaemt haaſt was vervlogen,
Dit blijkt om datze ſtout noch willen claarlijk togen,
De ganſche Werrelt deur haar reden ende recht,
En billicheyt, waar deur zy hebben vree ontſeght,
Soo cunnen wy de Menſch van ſchaamt' en deught ontblooten,
Ten eynde datter niet als quaat in blijſt beſlooten,
Wy hebben Hollandt u de ſchijve ſoo verſet,
Ghy ſoekers vande vree dat vreed' u is belet,
Me. Nu wacht u dan voor onſe *Parlementſche* Heeren,
s'En paſſen op geen Leeuw maer meenen hem te ſcheeren,
Het *Parlement* heeft ons te hulp, en hebt ghy Godt,
Soo hebt ghy groote cans en wint het hooghſte lot,
Al. Ik ſeg ſoo hebben wy haar hups int net getogen,
Die ons een kaarſs' ontſteekt die vindt ſich wel bedrogen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Tiſi. 't Magh gaan dan ſoo het wil het ſchort dan waar het ſchort,
Ten minſten werdter vry wat Chriſt'nen Bloedt geſtort,
Dat is onſ' meeſte vreughdt een Bloedt-bat toe te ſtellen,
Om 't Menſchelyk geſlacht verwoedelyk te quellen,
Het raakt dan wien het raakt 't geldt ons al even veel,
't Gaat over goede en quade een jeder crijght ſyn deel,
Me. Ja Hollandt meent ghy ſoo in ruſt en vree te blyven?
En kendt ghy ons noch niet ons en ons boos bedryven?
Wy hebben 't vuur geſtookt 't gunt u geheel ontruſt,
Daar hoort veel waters toe eer dit werdt uytgebluſt,
Des meught u tot verſchoon met deeſe ſpreuke ſtillen,
Wie can behouden vree als geen gebuuren willen,
Geſuſters beyde gaar my dunkt het is gera'en,
Dat wy te ſamen eens tot onſen *Charon* gaan,

En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

En ſeggen dat hy laat ſyn oude ſchuyt calfaten,
En dat hy voor een wyl ſyn luye ruſt moet laten,
Nu valter voor hem werk, de tyding weet hy niet,
Beſt dat de Man by tyts daar inne ſich voorſiet,
Hy dient de ſchuyt met haaſt van nieuws te doen verkielen,
Miſſchien hy voert eer lang een mennichte van zielen,
Al. Dat is hoogh-nodigh ja wy ſyn gereet te gaan,
Tiſi. Maar of wy hem al ſchoon dit geven te verſtaan,
Wie weet of hy wel ſal geloven onſe ſpreeken,
Me. Waarom? *Alect*, om dat hy weet dat wy vol Leugens ſteken,
Dat die ons 't meeſt gelooft na onſe wooning vaart,
Al. Het dient hem evenwel by tyts te ſyn verclaart,
Gelooft hy ons dan niet wy hebben ons gequeten,
Siet ginder waar hy zit hy is in ſlaap gezeten,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Tiſi. Hou *Charon Charon* hou, ghy ſlaper daar ghy zijt,
Ch. Wie roept my ſoo verbaaſt, *Alect* wel iſt nu ſlapens tijt?
Ch. Hoe ſoo? ik ſit hier leegh daar is geen vracht gecomen,
Me. Goe tijdingh voor u vriendt of hebt ghys' al vernomen?
Ch. Neen ik weet nargens of wat iſſer nieus en goet,
Me. Maar nodigh iſt dat ghy u ſchuyt vermaken moet,
Ch. Waarom wat iſſer gaans? ik ken u met u liegen,
Al. En ſoo gh' ons niet gelooft ghy ſult u ſelf bedriegen,
Ch. Hou my niet langer op met uwe dubb'le reen,
Al. *Hollandt* en *Eng'landt* ſyn heel twiſtigh tegen een,
Soo datze voeren Crijgh en oorlogh met malcandren,
Ch. Wel hoe! de *Engelſche* met haar gebuurd' Holland'ren,
Tiſi. Wy hebben dit berokt en deſe twiſt beleyt,
Ik en myn Suſt'ren ſyn een oorzaak van dit feyt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wy rieden *d' Engelſche* tot ſteelen ende rooven,
Ch. En ſynt geen Chriſtenen die beyd' alleens geloven?
Die onſe Goden ganſch verachten en verſmaan,
Dit ſyn al fabulen dat can ik wel verſtaan,
Me. Ik ſeg 't is ſeker waar by *Pluto* ſal ik 't ſweeren,
Des *Engels* hooghmoet durf nu jeder een braveeren,
Aan weder-zyden heeft een Vloodt elk toe-geruſt,
Wat dunkt u mijnnen vrindt is dat uws harten luſt?
Zy ſullen op een cort malcanderen beſoeken,
Met Yſ're cogels maat maar niet met oly koeken,
Ch. Dat denk ik wel (iſt zoo) ook niet met Appel-taart,
Hoe is de hooghmoet ſoo geclommen inde ſtaart?
Wel dat is vry wat vreemts wel dit ſyn wond're dingen,
Al. Zy meenen datze heel de werrelt cunnen dwingen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Wy gaven haar de reuk van 'tHelſch' hooghmoedigh cruyt,
Nu breekt haar Hovaardy aen alle canten uyt,
En doen dit over al ſoo blinken ende blyken,
De ganſche werrelt deur in alle Coninkrijken,
Ch. Maar nu ik my bedenk 'k en houdt niet al voor boert,
Want heb nôch corts een deel meeſt *Engelſche* gevoert,
Al. Dat was van *Blakes* volk den *Admirael* der dieven,
Ch. Ik coſtze met myn ſchuyt noch paſſelyk gerieven,
Doch haddet quaat genoegh myn Schuyt was heel ondicht,
De zielen van dit volk die waaren dapper licht,
Dies waarent niet als *Engelſche* die ik moſt voeren,
't Vermaken van myn ſchuyt dat mocht dan noch wat ſloeren,
Al. Neen neen verſloert het niet veel lichte vracht werdt ſwaar,
En denke op een cort ghy werdt het wel gewaar,

Daaromme

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Daaromme volgh myn raadt en laat u Schuyt vermaken,
Soo spoedigh als ghy cunt, doet dit voor alle zaken,
Ch. Ik magh dies op u woordt myn schuyt dan maken ree,
En voeren over! *Styx* die voeren over Zee,
'k Weet niet wat d' *Engelsman* deur hooghmoet gaat beginnen,
Me. Wy syn 't die haar alzoo betoverden de zinnen,
Ch. Het oude spreek-woordt luyt Hooghmoet comt voor den val,
Wie weet oft 't *Parlement* dit niet gebeuren sal.

CHARON seyt tot een besluyt,
Gereedt is myn gelapte schuyt,
Verheughd u al ghy helsche benden,
Tromp die sal my Zielen senden,
'k Wedder haest wat vreemts geschiedt
Dies van vreuhd song hy dit liedt,

Ghy

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

NIKKERS PRAATJE.

GHy Moorders verſtoorders van 't Engels Rijk,
GU Zielen ô ſielen alle gelijk,
Die ſal ik noch voeren 't zy ſpaed' of vroegh,
By *Heyntjeman* Pik in *Nobis Kroegh*,

O Blaken u zaken ſyn inden dut,
Het raken en kraken van Martens geſchut,
Dat deed' u duchten en vluchten met ſchand,
De Zee was te nau maer ruym het landt.

En ſey doe lachende de Parlementſche ſtaet,
Dat is een Williגh die haeſt ſpruyt en haeſt vergaet.

Stuur Recht.

EINDE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

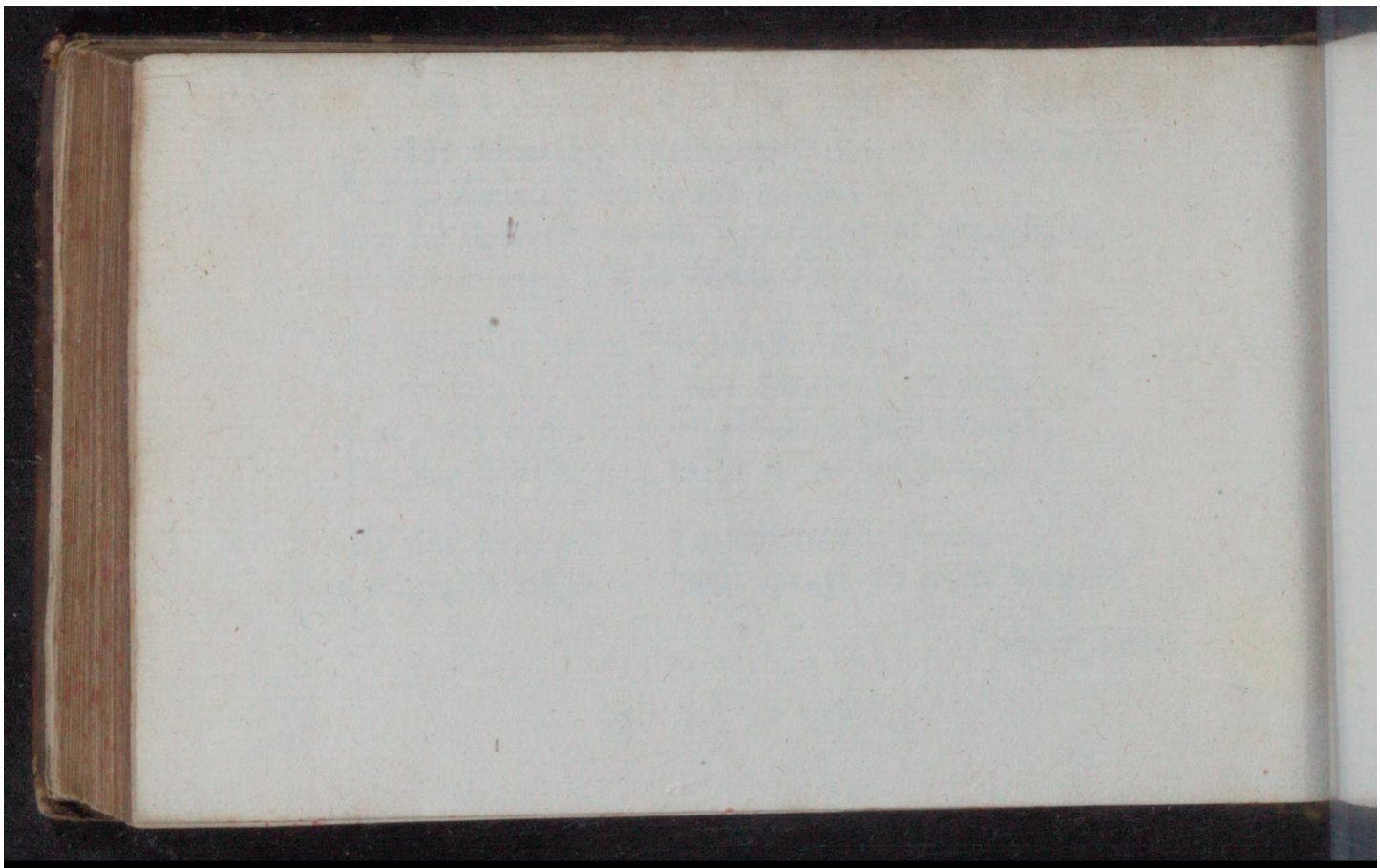

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
174 F 37